

2025. évi jelentés és a Békésszentandrási duzzasztómű járulékos vízierőműve fel- és alvízi területén található műtárgyának makrozoobenton és halakra gyakorolt hatásának vizsgálatáról

A Környezeti Projekt Kft.-vel 2025. 07.01-jén kötött szerződés alapján az alábbi feladatok teljesítéséről:

„A Békésszentandrasi vízierőmű üzemének 12/1996 (VII.04) KTM rendeletnek megfelelő teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatához vízi makroszkopikus gerinctelen és a halközösségek vizsgálata az NBmR protokollja alapján, a Békésszentandrasi vízierőmű al- és felvizen 2025-ben és a vizsgálatok összevetése az ugyanitt 2015-től folytatott vizsgálatok adataival.”

Jelentés összeállította

Dr. Keresztessy Katalin Ph.D.

biológus, halászati szakmérnök, halászati szakértő

Vas-Hal Bt.

Dr. Weiperth András

okleveles biológus, élőhelyvédelmi szakértő (SZ-015/2023)

2025.11.15.

Tartalomjegyzék

ELŐZMÉNYEK, BEVEZETÉS	3
CÉLKITŰZÉS.....	7
1. Makrozoobenton vizsgálat.....	7
2. Halbiológiai vizsgálat	7
IRODALOMI ÁTTEKINTÉS.....	9
ANYAG ÉS MÓDSZER.....	10
1. Makrozoobenton vizsgálat.....	10
2. Halbiológiai vizsgálatok	13
EREDMÉNYEK	15
5.1 Makrozoobenton	15
5.1.1 2025. évi gyűjtések összesített eredményeinek értékelése.....	15
5.1.2 Részletes felmérés értékelése	16
5.1.3 Szezonális vizsgálatok eredményeinek értékelése	21
5.2 Halászati gyűjtések eredményei	23
5.2.1 A halállomány szerkezete	23
5.2.2 A halfauna természeti értéke.....	29
ÖSSZEFOGLALÁS.....	31
6.1 2025. évi makrozoobenton vizsgálatok	31
6.2 Áttekintő összefoglalás a korábbi évek makrozoobenton vizsgálatok eredményei alapján.....	31
6.3 2025. évi halbiológiai vizsgálatok	32
6.4 Áttekintő összefoglalás a korábbi évek halbiológiai vizsgálatok eredményei alapján..	35
IRODALOM	38
MELLÉKLET	40

ELŐZMÉNYEK, BEVEZETÉS

2025-ben folytattuk a Békésszentandrási duzzasztómű járulékos vízierőműve környezetvédelmi engedélyének felülvizsgálata kapcsán 2016, 2017, 2018, 2021, 2024-ben végzett, a vízierőműnek makroszkopikus vízi gerinctelenekre és halakra gyakorolt hatásának a helyszíni adatgyűjtését és elemzését.

A Békés Megyei Kormányhivatal a Békésszentandrási duzzasztómű járulékos vízierőműve környezetvédelmi engedélyének felülvizsgálata kapcsán a vízierőmű üzemeltetője, a Hydro Power Consulting Kft. számára a Hármas-Körös 47+500 fkm szelvényében található Békésszentandrási duzzasztóműhöz kapcsolódó járulékos vízierőmű üzemeltetéséhez 2016. május 24-én határozat formájában környezetvédelmi engedélyt adott ki (ügyiratszám: BE/39/20104-032/2016).

A felülvizsgálati engedély határozatának III. pontja leszögezi, hogy a vízierőműnek a halakra és a vízi gerinctelenekre gyakorolt hatását elemezni szükséges az erőmű alatt-, illetve felett.

A III. pont 4. alpontja előírja a Hármas-Körös vízierőmű feletti és alatti szakaszán háromévenként (tavaszi – nyári – őszi időszakban) mintavétel és vizsgálat végzését a vízierőműnek a vízi makrogerinctelenekre és halakra gyakorolt hatásának feltárása érdekében. Vizsgálatok: 2018., 2021. és 2024.-es években, évente három alkalommal.

A felülvizsgálati engedély határozatának 5. alpontja részletezi, hogy három éves monitorozás keretén belül szükséges vizsgálni az erőmű felvízén az erőmű vízkivételi műtárgyának *halakra* gyakorolt szívívőhatását, illetve szükséges a turbina ivadéokra gyakorolt hatásának vizsgálata.

Végül a III. pont 6. alpontja írja elő a vízierőmű alatti szakaszon a szabadfelszínű medercsatlakozáson keresztül kibocsátott vízáram és a hallépcső együttes működésének háromévenkénti (tavaszi, nyári, őszi időszakban) vizsgálatát, melyet első alkalommal 2018-ban kell elvégezni.

A határozat alapján a Hydro Power Consulting Kft. felkérésére a VAS-HAL Bt. az MTA Ökológiai Kutatóközpont Duna-kutató Intézetének, majd 2019. január 1. után kizárólag a VAS-HAL Bt. bevonásával a fenti feladatok teljesítését vállalta el.

A Hármas-Körös és a folyó békésszentandrási szakaszának bemutatása Magyarország kistájainak kataszterének második kiadása alapján készült (Dövényi 2010).

A Körös három ágból ered a mai Románia területén, melyek a következők: Sebes-Körös a Kalotaszegi-dombságban ered, hossza 209 fkm, ebből magyarországi hossza 58,6 fkm. A déli ág a Fehér-Körös, teljes hossza 237 fkm, a magyar szakasz 9,8 fkm hosszú. A középső ág a Fekete-Körös, a Bihar-hegységben ered, teljes hossza 147,5 fkm, a magyar szakasz 20,5 fkm. A Fehér-Körös és Fekete-Körös egyesülése után neve Kettős-Körös, hossza 37,3 fkm. A Sebes-Körös betorkollása alatt a folyó új neve Hármas-Körös, mely 91,3 fkm megtétele után Csongrádnál torkollik a Tiszába.

A Hármas-Körös békésszentandrási szakasza a Körösszög kistáj észak-keleti peremén található. A teljes terület a Duna pleisztocén kori hordalékkúpján létrejött ártér, melynek mai képét a Tisza és a Kiskunságtól való elhatárolása után erre futó vízfolyások alakították ki. Az

óholocénban létrejött süllyedék területen található ma a Körös völgyrendszere. Az alacsony ármentes síkság felszínét morotvák és elhagyott folyómedrek tagolják (Dövényi 2010).

A meleg, száraz éghajlatú terület évi napfénytartama 2020 óra körüli, az évi középhőmérséklet $10,3-10,5^{\circ}\text{C}$, legmelegebb nyári maximum hőmérséklet 34°C . Leggyakoribb szélirány az É-i és ÉNy-i, átlagos szélesség 3 m/s alatti. A csapadék kevés, alig haladja meg az 500 mm-t , eloszlása szeszélyes.

A terület vízrajzát a Hármaskörös uralja, az itteni vízfolyások többségét ez veszi fel. A szakasz lefolyási jellegére hat a Békésszentandrási duzzasztómű aktuális üzemrendje, valamint a Tisza vízjárása. A duzzasztó felvizen a nagyobb vízmélységgel és kis áramlási sebességgel jellemezhető lotikus élőhelyek, az alvízen a sekélyebb, és gyorsabb áramlással jellemezhető lenitikus habitatok dominálnak. A vízlépcső üzemelési időszakában a felvíz és alvíz között közel öt méteres vízszintkülönbség alakul ki.

A Békésszentandrási vízerőmű a Békésszentandrás külterület 0662/1; 0663; 0677 helyrajzi számú területeket érinti. A terület a Magyar Állam tulajdona és a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (5700 Gyula, Városház u. 26) vagyonkezelésében van. Az erőművet a Hydro Power Consulting Magyarország Tanácsadó Kft. az érintett ingatlanok feletti rendelkezési jog alapján 2013 ősze óta működteti. Az engedélyezett tevékenység a vízlépcső által biztosított villamosenergia-termelési lehetőség kihasználására vonatkozik - a Békésszentandrási duzzasztómű duzzasztási és vízszinttartási jellemzőinek átvételével. Az energia kinyerést követően a víz a továbbra is zárt szelvényben kialakított szívócsatornán (a vízerőtelep utófenék hossza: $14,58\text{ m}$) át jut az alvízi szabadfelszínű medercsatlakozáshoz (**1. ábra**).

A vízerőmű a Hármaskörös $47+380 - 47+540$ ($47+340 - 47+580$ a mederburkolatokkal) fkm-e között, a folyó bal parti hullámterén létesült. A teljes építmény hossza $143,9\text{ m}$. Üzemeltetése az akvatikus élőhelyek közül a Hármasköröst a duzzasztó felvízi és alvízi szakaszon egyaránt érinti. A felvízi területen, a duzzasztótól 70 méterre található a szabadfelszínű vízkivételi műtárgy. Névleges keresztmetszete $5,68 \times 14,8\text{ m}$, előtte durva gereb található.

Az érintett felvízi területen a rézsű mesterséges kialakítású, kövezett. Az építés során a korábban kialakított felvízi kövezés hosszát szükség szerint növelték a $47+340$ -es szelvényig, illetve kiterjesztették a meder részleges burkolására is. A vízfolyás a felvizen a duzzasztás hatására lassú, állóvíz jellegű. A vízerőmű szívóhatása az üzemelési időszakban nagyobb, mint a főmeder sodrása. A főmederben $3,22\text{ m}^3/\text{s}$ értékű, az árvízi helyzeteket leszámítva az üzemelési időszakban állandónak tekinthető vízhozam tartott. A vízerőmű vízkivétele (turbinák névleges kapacitása) – amennyiben a Hármaskörös vízhozama lehetővé teszi – $52\text{ m}^3/\text{s}$.

A víz a vízkivételi műtárgyból az átmeneti műtárgyba jut. Itt található a finom gereb (a függőleges gerebpálcák távolsága 40 mm – míg a durva gerebnél; a vízszintes pálcák távolsága 150 mm) és az automata gerebtisztító. A műtárgy elején ideiglenes zárasi lehetőséget alakítottak ki. A következő elem a zárt szelvényű nyomócsatorna (az egyesített és elágazó nyomócsatornák teljes hossza: $61,58\text{ m}$). A vízerőtelep (hossza: $25,5\text{ m}$) területén kerültek elhelyezésre a gépészeti berendezések, itt található a 2 db , egyenként $26,0\text{ m}^3/\text{s}$ névleges vízszállító kapacitású Kaplan turbina, illetve a 2 db , egyenként 1 MW névleges teljesítményű generátor. Az energia kinyerést követően a víz a továbbra is zárt szelvényben kialakított szívócsatornán (a vízerőtelep

utófenék hossza: 14,58 m) át jut az alvízi szabadfelszínű medercsatlakozáshoz. A vízerőtelep gépház végén ideiglenes zárasi lehetőséget alakítottak ki, és e mellett tárolják a betétpallós elzárásokat.

A medercsatlakozás nyílás szélessége 14,80 m, ami az alvízi mederbe benyúló terelőfalon keresztül 22,80 m-re nyílik. A medercsatlakozás a Békésszentandrási duzzasztóműtől 52 m-re található. Az alvízen a Békésszentandrási duzzasztómű és a medercsatlakozás között a meder és a rézsű 5,0 m szélességű, 18,70 m hosszúságban kőszórással stabilizált. A medercsatlakozás alatt a rézsű 55 méter hosszan, a meder pedig 2x10 méter hosszúságban kövezéssel erősített. A felvízhez hasonlóan a kivitelezés során a korábban, a duzzasztó építéskor létesített meder- és rézsűkövezés került kiegészítésre, illetve megerősítésre. Az érintett alvízi területen erős sodrás jellemző, az aljzat a sodorban részben kövezett, részben homokos, illetve kemény agyagos.

Élőhelyi szempontból az erőmű területének eredeti állapota is erősen művi jellegű mind a fel-, mind az alvízen. A víz áramlási jellege a duzzasztás hatása alatt állt. A Békésszentandrási duzzasztómű üzemeltetése szakaszos, a maximális, +485 cm-es duzzasztási szinttel jellemezhető időszak az üzemelési szabályzat szerint rugalmasan 04.15-11.15 között tart. A duzzasztás hatására a felvízen lotikus, mélyebb, állóvízi élőhelyek, míg a közeli alvízen lenitikus, sekélyebb, erősebben áramló élőhelyek jellemzőek. A felvízen a mederaljzat agyagos, detritusszal fedett. Az alvízen cca. 165 méter hosszúságban meder és rézsűkövezés, ezalatt pedig a sodort területeken kemény, agyagos aljzat, míg a visszaforgó területeken inkább iszapos aljzat a jellemző.

A vízerőmű üzemeltetése előtti időszakhoz képest a vízhozam mutatóiban nem történt változás. Az erőmű kiépítése jelentősebb élőhelyi változást sem okozott. Változott ugyanakkor a sodor iránya. A felvízen a vízkivétel miatt jelentősebb szívóhatás alakul ki a vízkivételi műtárgynál. Az alvízen a főmeder középvonalához képest a sodor egyrészt balra tolódott, másrészt az alvízi medercsatlakozás nyílásának a meder középvonalához mért szöge miatt haránt irányúvá vált.

1. ábra: Szerkezeti rajz az erőmű elhelyezkedéséről

CÉLKITŰZÉS

1. Makrozoobenton vizsgálat

A vízlépcsők a folyómeder részleges vagy teljes elzárásával eltérő környezeti viszonyokat hoznak létre a korábbi természetes állapotukhoz képest. A duzzasztás olyan lényeges és hirtelen változásokat okoz az ökoszisztéma folyamatosságában, hogy hosszabb szakaszon meg is szakítja azt. A vízlépcső felett a vízsebesség lecsökken, a hordalék lerakódik, a víz hőmérséklet emelkedik és a duzzasztási mélységtől függően hőmérsékleti rétegződés is előállhat a tározóban. Az alvízi élettér (habitat) elsősorban a vízjárás mesterségessé válásától és az érkező víz szerves anyag tartalmának megváltozásától károsodik.

A Hármas-Körös békésszentandrási szelvényében működő vízlépcső és a hozzá kapcsolódó, 2013-ban létesült vízerőmű környezetében vizsgáltuk a Hármas-Körös makrozoobenton állományát. Célunk a kétféle víztér (felvíz, alvíz) makrozoobenton közösségének jellemzése volt, valamint annak kimutatása, hogy ezek mennyire különböznek egymástól az előforduló makroszkopikus gerinctelen élőlény-együttes összetétele alapján.

A 2018-ban kezdett vizsgálat sorozat során 3 évente mintáztuk a két szakaszt. A 2025. évben a teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatához szükséges vizsgálatokat végeztük el és a jelentés második részében a 2025-ös eredményeket mutatjuk be, míg a másodikban összegezzük a vizsgálat sorozat (2018, 2021, 2024, 2025) tanulságait és főbb megállapításait.

2. Halbiológiai vizsgálat

A teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatát megelőzően összesen öt halállomány felmérés keretén belül sor került az erőmű felvizen az erőmű vízkivételi műtárgyának halakra gyakorolt szívóhatásának, illetve az erőmű fel- és alvizen a turbina ivadéokra gyakorolt hatásának vizsgálatára. Mintavétel: 2016 ősz - 2017 ősz - 2018 ősz, évente egyszeri vizsgálat az őszi időszakban. Továbbá 2018-ban, 2021-ben és 2024-ben átfogó halbiológiai vizsgálatot végeztünk csónakból az erőmű al- és felvizen mindhárom év tavaszán és őszén annak megállapítása céljából, hogy az erőmű milyen hatással van a halállomány szerkezetére. 2025-ben a 2018, 2021 és 2024-ben elvégzett vizsgálatok folytatásának tekinthető.

A monitorozás kiter a turbina ivadéokra gyakorolt hatásának vizsgálatára: a 0+ és 1+ korosztályú ivadékállomány mortalitásának értékelésére, számolására (Larinier & Travade 2002), melynek során figyelembe kell venni a halak testhosszúságát, a turbinalapátok közötti távolságot is, valamint nyomon kell követni a halegyüttes struktúrájában bekövetkező módosulásokat is – és ezeket a következtetéseket a három éves (mindig őszi időszakban ugyanott és ugyanolyan módszerrel gyűjtött és értékelt módszerrel) időszak alatt gyűjtött adatok vonatkozásában lehet megbízhatóan értékelni.

A monitorozás keretében értékelni kell a halállomány szerkezetét, annak változását és az egyes kimutatott halfajok kor szerinti megoszlását, illetve változásának nyomon követését. A halászati mintavétel elektromos kutató halászgéppel (Hans Grassl IG 600, (5-30A/115-565V)

történik, a gyűjtött halegyedek testhossz- és testtömeg értékeit a helyszínen, a mintavétel alkalmával mérjük meg.

A 2018-ban kezdett vizsgálatsorozat során 3 évente (2021, 2024) mintáztuk az duzzasztó-erőmű komplex al- és felvízésnek halállományát, amit a megbízásnak megfelelően 2025-ben megismételtünk. A jelentés első részében a 2025-ös eredményeket mutatjuk be, a másodikban pedig összegezzük a halbiológiai vizsgálatsorozat (2018, 2021, 2024, 2025) tanulságait és főbb megállapításait.

IRODALOMI ÁTTEKINTÉS

A Hármas-Körös a Körös-Maros Nemzeti Park része, valamint a HUKM20017 jelű, „Hármas-Körös” nevű NATURA 2000 terület része, ahol a jelölő fajok közül a halfajok az alábbiak:

Jelölő fajok:

Leuciscus (Aspius) aspius - balin

Pelecus cultratus - garda

Romanogobio vladikovy – halványfoltú küllő*

Rhodeus amarus – szivárványos ökle*

Misgurnus fossilis – réti csík*

Cobitis elongatoides – vágó csík*

Sabanejewia balcanica – balkáni csík*

Barbus biharicus – bihari márna*

Gymnocephalus baloni – széles durbincs*

Gymnocephalus schraetser – selymes durbincs*

Zingel zingel – magyar bucó*

* a hazai rendeletek alapján védett halfajok

A halfaunisztikai történelmi adatokat áttekintve több olyan fajjal számolhatunk, melyek jelenleg már nem mutathatók ki és nagyon kicsi az esély „véletlenszerű” felbukkanásukra, mint a vándorló tok fajok (*Huso huso*, *Acipenser gueldenstaedtii*, *A. nudiiventris*, *A. stellatus*), hisz megjelenésüket elsősorban a Vaskapu Erőmű, másodsorban évszázadokon keresztül túlhalásztottságuk akadályozza. A történelmi adatokat Berinkey (1966, 1972), Hankó (1925), Heckel (1863), Károli (1879), Lovassy (1927), Pintér (1989, 1991), Vásárhelyi (1961), Vutskits (1904, 1918) művei alapján tekinthetjük át.

A hazai Körös-szakasz recens halfaunisztikai vizsgálatai közül Harka (1996), Sallai (1997), Györe és Sallai (1998), Sallai és Sallai (2020), illetve Harka és Sallai (2004, 2015), valamint Ferincz et al. 2023 munkája ad áttekintést. Az irodalmi adatok alapján a Körös hazai szakaszának vízgyűjtőjén 55 halfaj jelenlétével számolhatunk. A Hármas-Körös főmedrének halfaunájáról először Györe és Sallai (1998) munkája összesen 34 faj előfordulását említi, míg Sallai és Sallai (2020) dolgozatában már 55 halfaj előfordulását ismerteti az adott szakaszból. A jelentős fajsza szám növekedés mögött az inváziós fajok megjelenésével magyarázhatjuk. E fajok tömeges jelenléte a teljes vízi ökoszisztémára hatással van, így a makrozoobenton és a halközösségekre is.

ANYAG ÉS MÓDSZER

1. Makrozoobenton vizsgálat

A vízi makroszkopikus gerinctelen fauna felmérése során egyrészt i) részletes mintavételt hajtottunk végre a duzzasztó feletti- és alatti szakasz parti és mederközépi tájékán a nyári időszakban, másrészt ii) év közben három alkalommal (tavasszal, nyáron és ősszel) mintáztuk a parti tájék élővilágát a duzzasztó feletti- és alatti szakaszon a szezonális folyamatok kimutatásának céljából.

- 2025 nyarán részletes, a mélyvízi régióra is kiterjedő mintavételi programot hajtottunk végre. 2025. augusztus 05-én 2 parti (jobb és bal), valamint 2 mélységi mintavételt végeztünk a felvízi és az alvízi szakaszon egyaránt. Ilyen módon a kétféle szakaszt 4-4 minta alapján jellemeztük (**2. ábra**).
- A szezonális változások követésére mindkét víztérben a bal parton vettünk mintát összesen három alkalommal. Az első alkalomra május 05-én került sor, majd a részletes felméréssel egy időben, augusztus 05-én, végül az őszi évszakban a mintavétel október 6-án történt.

2. ábra Mintavételi pontok a Békésszentandrási duzzasztómű környezetében (2024)

A mintavételi pontok EOY koordinátáit az **1. táblázatban** foglaltuk össze. A mélyvízi mintavételi pontoknál mért vízmélységet az utolsó oszlopban tüntettük fel. A földrajzi pozíciót Garmin GPSMAP 65 multi band GPS készülékkel regisztráltuk, a vízmélységet Lowrance Hook2-4x halradarral mértük motorcsónakból.

1. táblázat A mintavételi pontok elnevezése és EOY koordináták

Mintavételi pont	EOY Y	EOY X	Vízmélység
Felvíz, jobb part	760985	173069	-
Felvíz, bal part	760971	172965	-
Felvíz, I. sz. kotrás	760961	173026	7.1 m
Felvíz II. sz. kotrás	760943	172977	4.2 m
Alvíz, jobb part	760318	172867	-
Alvíz, bal part	760298	172826	-
Alvíz, I. sz. kotrás	760318	172860	1.8 m
Alvíz, II. sz. kotrás	760303	172836	1.4 m

A makrozoobenton élőlény-együttes mintavétele során Várbíró és mtsai. (2015) módszertani útmutatójának előírásait követtük. Parti gyűjtésénél a mintavételi eszköz 950 µm szembőségű FBA Standard Pond Net kéziháló volt. Egy helyszínen 15 db 25x25 cm-es kvadrát almintát vettünk az előforduló habitatokból.

A mélységi mintavételt 950 µm szembőségű kotróháló segítségével végeztük motorcsónakból. A kotort mederanyag teljes tartalmát vödörbe tettük, majd a minta térfogat csökkentése érdekében átmostuk. A nagyméretű kagylókat a regisztrálásuk után élve visszadobtuk.

A begyűjtött állatokat 70%-os Patosolv® oldatban tartósítottuk. Rendszertani azonosításukra később került sor sztereomikroszkóp segítségével. A legtöbb esetben törekedtünk a faj szintű meghatározásukra, bizonyos esetekben (pl. juvenilis egyedek, Diptera taxonok) csak család, vagy annál magasabb szintű besorolás volt lehetséges.

A duzzasztott szakasz partszegélye (felvízi meder) gazdag vízi és vízparti vegetációval rendelkezik (**3. ábra**). A fás szárú vegetációt főként az invazív gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) alkotja. A parton harmatkása (*Glyceria* sp.) és sás (*Carex* sp.) növényzet található. A gazdag hínárnövényzet mellett nyáron a vízfelszínen nagy tömegben jelenik meg a békalencse (*Lemna* sp.).

A Békésszentandrás duzzasztómű alatti szakasz (alvízi meder) meredek partja agyagos, iszapos (**4. ábra**). Lágyszárú vegetáció elvétve található, a fásszárúak az erodálódó part miatt magasabban helyezkednek el. Ennek ellenére jelentősen árnyékolt a partszakasz.

Az eredmények ismertetésekor összehasonlítjuk az erőmű feletti duzzasztott víztér (felvíz), valamint a közvetlenül a műtárgy alatti szabadon folyó szakasz (alvíz) vízi makroszkopikus gerinctelen faunáját.

Elsőként a 2025-ben vett minták összesített adatait elemezzük, mely magában foglalja a parti (litorális) és a mélységi (kotort) mintákat is az összes időpontból. Utána az augusztusi részletes felmérés eredményei alapján összevetjük a különböző lokalitásokon egyidejűleg előforduló makrozoobenton állományának közösség-szerkezetét. Ezután a szezonálisan bekövetkező változásokat a három különböző időpontban vett parti minták alapján elemezzük. Végül áttekintjük az elmúlt évek eredményeit és összegezzük a vizsgálatok során történt megállapításokat.

Az adatok többváltozós statisztikai értékelését PAST 3.05 statisztikai programmal végeztük (Hammer et al. 2001).

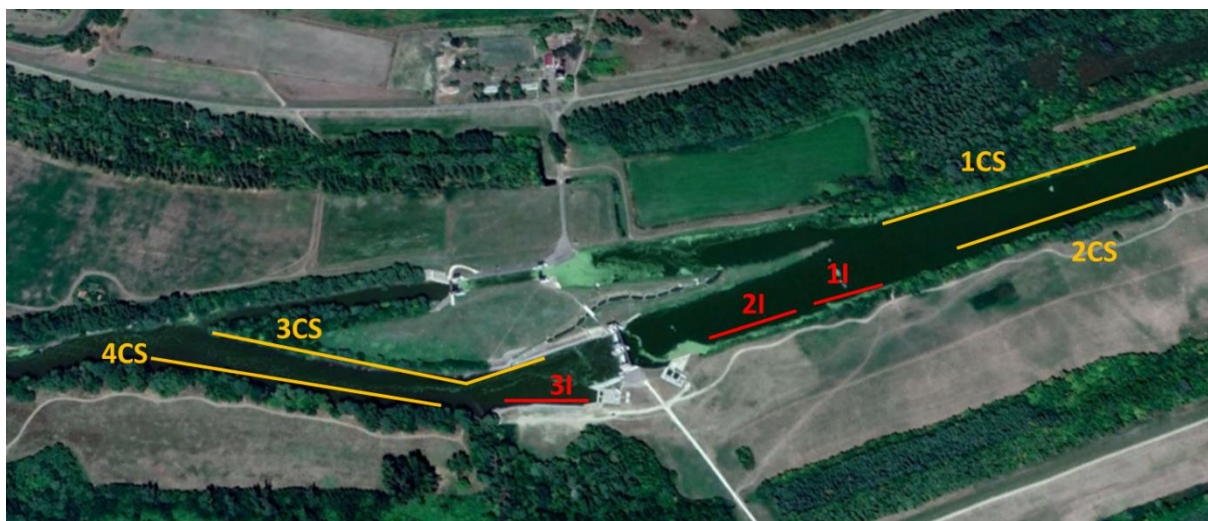
3. ábra: A felvízi, bal parti mintavételi pont élőhelyképe

5. ábra: Az alvízi, bal parti mintavételi pont élőhelyképe

2. Halbiológiai vizsgálatok

A halak gyűjtése két módon történt. A halivadékok gyűjtését minden alkalommal Hans Grassl IG600 típusú elektromos, egyenáramú hálózati kutató halászgéppel (5-30A/115-565V) pont-abundancia módszer alapján történt. Minden egyes szakaszba 30 ún. pont-mintát vettünk a halivadék pontos eloszlásának meghatározása céljából. A duzzasztó, és egyben a turbina csatorna feletti felvízen két, a turbina csatorna alatti alvízen egy szakaszon történt a mintázás. Adult egyedek gyűjtése csónakból végeztük, a mintavétel során a halivadék mintázáshoz használt Hans Grassl IG600 típusú elektromos egyenáramú halászgépet (5-30A/115-565V) használtunk fent említett halászgép használatával az erőmű al- és felvizen 2-2 egyenként 500 méter hosszú szakaszt halásztunk meg a folyó jobb illetve bal partján (5. ábra).

5. ábra: A halbiológiai mintavételi pontok látképe
sárga: csónakos mintavételi szakaszok, piros: halivadék mintavételi szakaszok

A mintavételi pontok EOY koordinátáit az **2. táblázatban** foglaltuk össze. A mélyvízi mintavételi pontoknál mért átlagos vízmélységet az utolsó oszlopban tüntettük fel.

2. táblázat: A halbiológiai mintavételi pontok elnevezése, rövidítései és EOY koordinátáik

Mintavételi pont elnevezése	Rövidítés	EOY Y	EOY X	Vízmélység (csónakból vett minták esetében tavasz/nyár/ősz)
Felvíz, jobb part kezdő	1CS	761455	173203	3,0/2,8/2,6
Felvíz, jobb part végső		760947	173031	
Felvíz, bal part kezdő	2CS	761452	173146	3,8/3,5/3,5
Felvíz, bal part végső		760979	172976	
Alvív, jobb part kezdő	3CS	760568	172867	1,4/1,2/1,0
Alvív, jobb part végső		760184	172883	
Alvív, bal part kezdő	4CS	760487	172803	1,4/1,0/0,9
Alvív, bal part végső		760079	172854	
Halivadék, 1 szakasz felvív	1I	760846	172915	1,5/1,3/1,2
Halivadék, 2 szakasz, felvív	2I	760793	172897	2,1/1,9/1,4
Halivadék, 3 szakasz, alvív	3I	760515	172809	1,5/0,5/0,8

A földrajzi pozíciót Garmin eTrex Legend HCx GPS készülékkel regisztráltuk, a vízmélységet Lowrance Hook2-4x halradarral mértük. A mintavételek során a korábbi években halászott szakaszokon zajlott a mintavétel annak érdekében, hogy a legpontosabb következtetéseket tudjuk levonni.

Adult hal egyedek gyűjtését a mélyvízi szakaszon egy SavageGear High Rider 330 típusú, kajakból, két fős személyzet végezte 2025. május 05-én, augusztus 05-én és október 06-án az adult egyedek gyűjtését. A halivadék vizsgálatokra a nyári és az őszi mintavételek után egy nappal később, 2021. augusztus 06-én és október 07-én végeztük el.

A gyűjtött halfajok adult és a helyszínen határozható juvenilis egyedeinek meghatározása a helyszínen végeztük. A kimutatott halfajok ökológiai jellemzésére a következő kategóriák szolgáltak: őshonos – adventív, jövevény halfaj; az élőhellyel kapcsolatos tolerancia a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer protokollja szerint; élőhelyi igény (reofil: áramló vízhez ragaszkodó faj, limnofil: állóvízi igényű faj és euritop a két kategória közt, a bentikus halfajok a meder aljához közel élők). A szaporodási guildekbe/csoportokba sorolás Balon (1975, 1990) nyomán az ívási aljzat, mint kulcsinger alapján történt, a táplálkozási kategóriában az omnivor a vegyes táplálkozású, mindenevőt (növényi+állati eredetű táplálék), a predátor a ragadozót jelenti. A veszélyeztetettség bemutatása az IUCN kategóriák alapján történt (Guti 1993; Keresztessy 1993, 1996, 1998, 2000; Guti et al. 2014; Antal et al. 2015). A halfauna abszolút természeti értékének számolása a fajok veszélyeztetettségét hangsúlyozó faji értékrend összegével történik, míg a relatív természeti érték megadása a veszélyeztetett fajok arányát érzékelteti: az abszolút természeti érték és a különböző értékrendű fajok számának összegével határozható meg (Guti 1993; Guti et al. 2014). A számításokhoz a TAR szoftvert alkalmaztuk (Antal et al. 2015).

A halegyüttesek diverzitása, a biológiai sokszínűség kifejezése többféle indexel történhet, számszerű értéke két független tényezőtől, a fajok számától és az egyes fajok közötti megoszlásától függ. Például, ha minden egyed egy fajhoz tartozik, akkor a diverzitás számszerűen kifejezett értéke minimális – ugyanakkor, ha minden egyed más fajhoz tartozik, illetve, ha minden faj egyedszáma azonos egymással, akkor a diverzitás maximális lesz. Tehát a diverzitás mértéke az élőlény együttes összetételétől függ és annál nagyobb minél több faj alkotja az állományt és minél egyenletesebb az egyedek eloszlása a különböző fajok között.

A vízi ökoszisztémák vizsgálata kapcsán általánosan elterjedt a Shannon-Wiener indexek használata. Az indexek kifejezik, ha két egyedet véletlenszerűen kivesszünk a közösségből, mekkora az esély, hogy különböző fajokhoz fognak tartozni, vagyis mennyire tudjuk megjósolni, hogy a véletlenszerűen kiválasztott egyed melyik fajhoz tartozik. Minél magasabb értékű a Shannon-Wiener index – annál sokszínűbb, annál magasabb a diverzitás, annál több faj fordul elő, és az egyes fajok egymáshoz képest kiegyenlítetten fordulnak elő. A Simpson index a dominancia, reciprok formájában pedig a diverzitás kifejezésére szolgál. Jelen értékelésben a diverzitási indexek számítását PAST 4.17 statisztikai programmal végeztük (Hammer et al. 2001).

EREDMÉNYEK

5.1 Makrozoobenton

5.1.1 2025. évi gyűjtések összesített eredményeinek értékelése

Ebben a fejezet részben a 2025-ben elvégzett mintavételek eredményét összesítettük abból a célból, hogy a tér és időbeli változatosság okozta eltéréseket csökkentsük, és a kétféle adottságú víztér robusztus jellemzését adjuk.

A mintákból származó egyedeket rendszertani azonosításuk és megszámlálásuk után adatbázisban rögzítettük. Az eredmények értékelését a taxonszámok alakulásának bemutatásával kezdjük.

A 2025-ös évben végzett gyűjtések során összesen 53 vízi makroszkopikus gerinctelen taxon jelenlétét mutattuk ki a Békésszentandrás duzzasztómű környezetéből. A duzzasztó feletti szakaszon 39, a szabadon folyó alvízi részen 29 taxont gyűjtöttük. A kizárólag felvízi víztérből előkerült taxonok száma 24, csak az alvízi szakaszon gyűjtöttek száma 14, míg a mindkét víztérből kimutatható taxonok száma 15 volt.

A tíz leggyakoribb faj csökkenő sorrendben a két víztér esetében a **3. táblázatban** látható. A duzzasztó felett a kavicscsiga (*Lithoglyphus naticoides*), a közönséges hasadtlábú rák (*Limnomysis benedeni*) és a széleslábú szitakötő (*Platycnemis pennipes*) voltak az első három legnagyobb egyedszámban elforduló szervezetek. Közülük egyik sem érte el a százas nagyságrendet. A kavicscsiga főként a nyílt mederfelszínen fordul elő, a többi szervezet többsége viszont a partszegélyhez közel, a makrovegetáció között található meg.

Az alvízi szakasz esetében két nagyság renddel nagyobb egyedszámmal is találkozunk a tegzes bolharák (*Chelicorophium curvispinum*) esetében, de az azt követő fajok is akár több százas egyedszámmal kerültek elő a mintákból. Az első öt leggyakoribb faj a rákok csoportjához tartozik. Az itt szereplő fajok többsége a nyílt mederben, a szilárd aljzathoz rögzülve, vagy a kagylóhéjak, ágak, agyagrögök között mozogva fordulnak elő.

Érdemes megemlíteni, hogy a felvízi tíz leggyakoribb előfordulású fajok közül öt, az alvízi közösség esetében 9 az invazív fajok száma (táblázatban csillaggal jelölve)!

3. táblázat: Leggyakoribb vízi makroszkopikus gerinctelen szervezetek a felvízi és az alvízi szakaszon.
(* = invazív faj, ind. = egyed)

Sorszám	Taxonnév	Felvíz (ind.)	Taxonnév	Alvíz (ind.)
1.	<i>Lithoglyphus naticoides</i>	81	<i>Chelicorophium curvispinum</i> *	5183
2.	<i>Limnomysis benedeni</i> *	79	<i>Dikerogammarus villosus</i> *	1073
3.	<i>Platycnemis pennipes</i>	35	<i>Chelicorophium sowinskyi</i> *	251
4.	<i>Corbicula fluminea</i> *	34	<i>Paramysis lacustris</i> *	188
5.	<i>Faxonius limosus</i> *	30	<i>Limnomysis benedeni</i> *	106
6.	<i>Ischnura elegans/pumilio</i>	18	<i>Theodoxus fluviatilis</i> *	82
7.	<i>Dikerogammarus villosus</i> *	15	<i>Corbicula fluminea</i> *	32
8.	<i>Ilyocoris cimicoides</i> *	10	<i>Dreissena polymorpha</i> *	27
9.	<i>Physella acuta</i>	8	Chironomidae	9

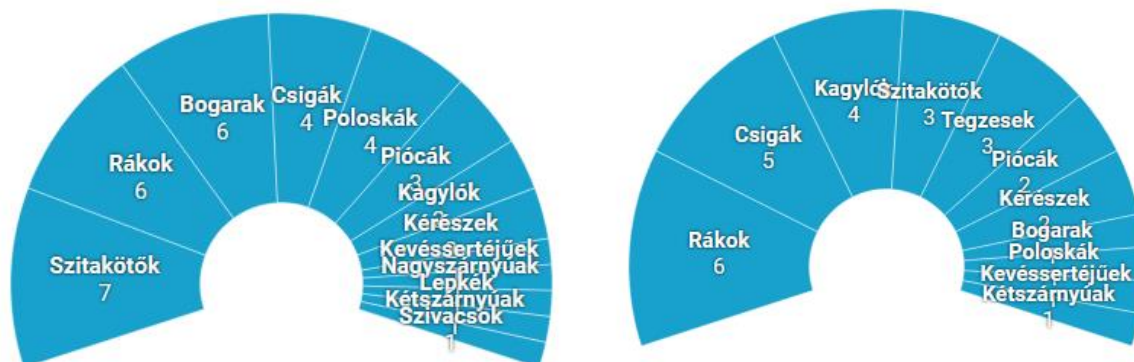
Sorszám	Taxonnév	Felvíz (ind.)
10.	<i>Bithynia tentaculata</i>	2

Taxonnév	Alvíz (ind.)
<i>Physella acuta</i> *	5

A **6. ábrán** látható a vízi makroszkopikus gerinctelen csoportok taxonszámbeli részesedése az össztaxonszámból a felvízi és az alvízi minták összesített eredményei alapján.

Felvíz - csoport taxonszámok

Alvív - csoport taxonszámok

6. ábra: Vízi makroszkopikus gerinctelen csoportok taxonszámai a felvízi és az alvízi szakaszon

A felvízi szakasz jellemző szervezetei főként a szitakötők, a rákok, a vízibogarak, csigák és poloskák közül kerültek ki. Az alvízi szakaszon ezzel szemben a rákok, a puhatestűek (csigák és kagylók), szitakötők és tegzes fajokat találtunk.

A Hármas-Körös a duzzasztás hatására gyakorlatilag állóvízzé válik az erőmű felett, ahol meder mély, a part mentén gazdag szubmerz és emerz makrofita vegetáció alakul ki az állandó vízszint és a lassú áramlás hatására. Az erőművön áthaladó víz szabadon folyik el a folyómederben tovább egészen a tiszai torkolati szakaszig. Az alvízi szakaszt ezért a mesterséges vízszintszabályozás és a Ladányi-csatornából érkező víz minősége határozza meg.

5.1.2 Részletes felmérés értékelése

2025. augusztus 05-én részletes felmérésre került sor a Békésszentandrás duzzasztómű által elválasztott Hármas-Körös szelvényeiben. A vizsgálat célja annak bemutatása volt, hogy az eltérő környezeti adottságok milyen mértékben befolyásolják a kétféle víztérben élő vízi makroszkopikus gerinctelen fauna taxonómiai összetételét. A parti (litorális) gyűjtések kézíhálóval történtek, a nyílt, mélyvízi régió mederlakó faunájának mintázására motorcsónakból vontatott kotróhálót alkalmaztunk.

A mintavételi pontok térbeli elhelyezkedését meggyeztetett a korábbi évek mintavételi pontjaival. Pontos helyzetüket a **7. és 8. ábrákon** mutatjuk be.

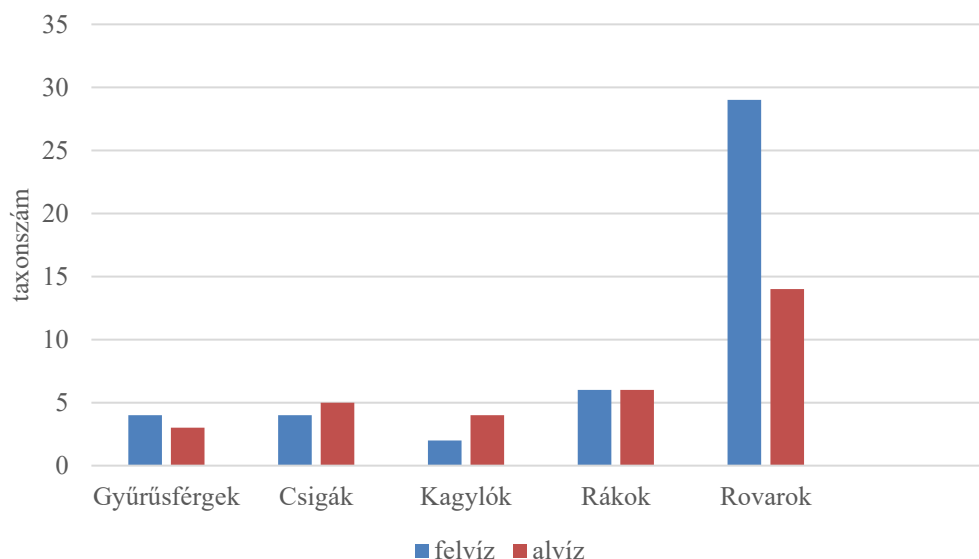
7. ábra: A felvízi részletes felmérés pontjainak elhelyezkedése

8. ábra: Az alvízi részletes felmérés pontjainak elhelyezkedése

Mindösszesen 33 taxont mutattunk ki augusztus végén a Békésszentandrás duzzasztómű környékéről. A felvízi szakasról 18-at, az alvízről 25-öt. A mindkét víztérben előforduló taxonok száma 10 volt, közülük legnagyobb egyedszámban az ázsiai jövevény gömbkagyló (*Corbicula fluminea*) fordult elő.

A nagyobb rendszertani csoportok taxonszám tekintetében hasonló képet mutattak a tározott- és a szabadon folyó víztérben, számottevő különbséget a felvízi szakasz gazdag vízirovar faunája mutatott az alvízivel szemben (9. ábra). Több száz egyedszámban viszont az alvízi, áramló szakasz rákfajait találtuk (*Chelicorophium*- és *Dikerogammarus*-fajok).

9. ábra: Nagyobb rendszertani csoportok taxonszámai a kétféle víztérben

A kotróhálóval felszínre hozott mederanyagról készült fotókat a **10. ábrán** mutatjuk be.

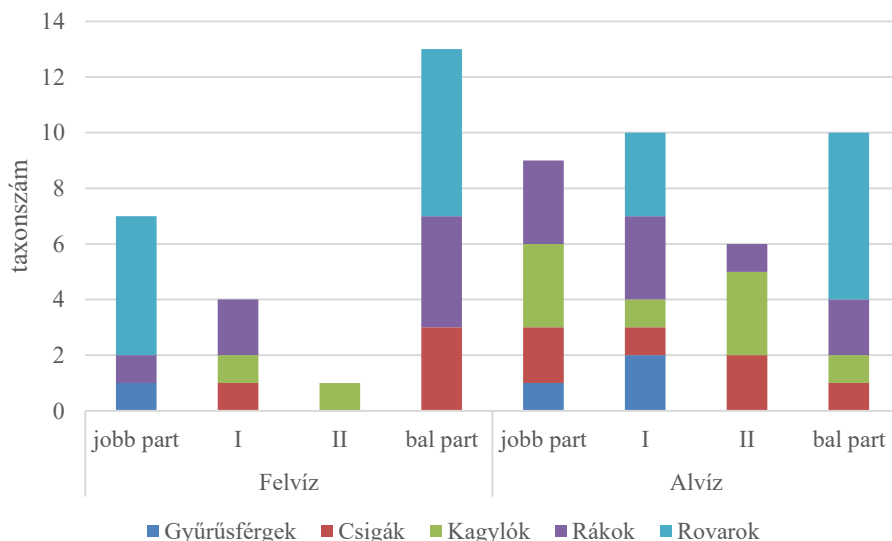
A *felvízi* duzzasztott állóvíz nyíltvízi medrének jelentős hányadát adják az elpusztult puhatestűek (csigák és kagylók) meszes vázainak törmeléke, a durva szerves törmelék és a finom kiülededett iszap. Ez az élettér a kiülededés miatt kedvezőtlen a mederlakó fauna számára. Az innen származó mintákból 4 taxont mutattunk ki, a két legjellegzetesebb szervezet a már említett *Corbicula fluminea* és a kavics csiga (*Lithoglyphus naticoides*) voltak. A partszegély vizsgálatára során jelentő különbséget nem találtunk a két part között, a jobb parton 8, a bal parton 14 taxont gyűjtöttünk be.

A erőművön áthaladó víz szabadon elfolyik a Hármas-Körös medrében. A áramló víz elragadó ereje itt már érvényesül, ezért finom üledékkel, feliszapolódással nem találkozunk, csak a partszegélyen. Az agyagmederben nagyobb méretű, a partvédő kövezésről származó kövek mellett kavics, agyagdarabok, csiga és kagylóhéjak, fa eredetű törmelék halmozódott fel. Amíg a felső szakaszon főként a nagytestű kagylók (Unionidae) héjait találtuk, ezen a szakaszon a *Corbicula* és a vándorkagyló (*Dreissena spp.*) héjak dominálnak. Az áramló vízből a tegzes bolharák (*Chelicorophium spp.*) népes telepei szűrik ki a lebegőanyagot.

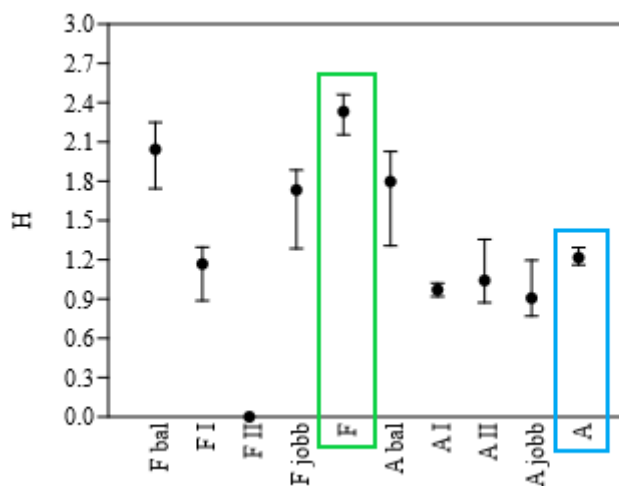
1. ábra: A kotróhálós mintavétellel gyűjtött mederanyag minősége. Balról jobbra: F I, F II, A I és A II

A **11. ábrán** a kereszt-szelvények mentén tapasztalható taxonszámbeli különbségeket ismertetjük. Látható, hogy amíg a felvízen a középmeder rendkívül szegény faunával rendelkezik, az alvízi szakasznál nem tapasztalható ilyen éles különbség a parti és a mélyvízi zóna között.

11. ábra: Nagyobb rendszertani csoportok taxonszámai a felvízi és alvízi szakasz kereszt-szelvényei mentén

Az egyes minták alapján leírt makrozoobenton közösség diverzitás viszonyait a Shannon-diverzitással jellemeztük (**12. ábra**).

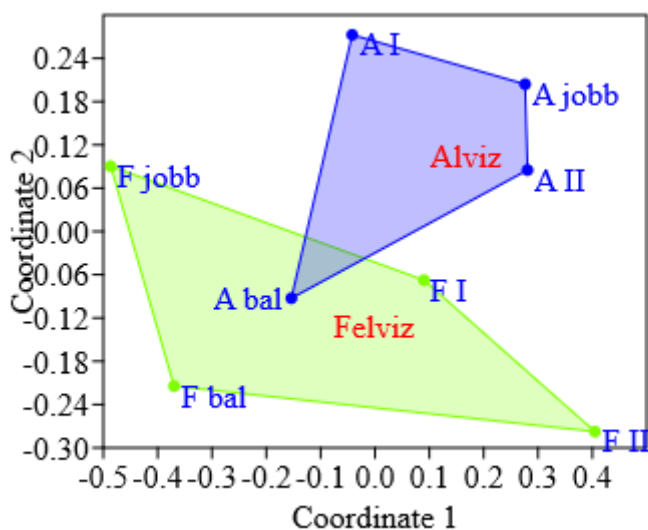
12. ábra: Shannon-diverzitás értékek a részletes mintavétel alapján (F= felvíz, A= alvív, I,II= kotrások, jobb, bal= jobb- és bal parti minta, zöld keret= felvízi összesített adatok, kék keret= alvízi összesített adatok)

A parti zónára és a mélyvízi mederfelszín vizsgálatára irányuló mintavételek alapján megállapítható, hogy a felvízi szakasz partszegélye (F bal és F jobb minták) diverzebb élőlény-közösséggel rendelkezik, mint a nyílt mederfelszín (F I és F II), az F II esetében gyakorlatilag csak egy fajt, az ázsiai gömbkagyló (*Corbicula fluminea*) néhány élő egyedét találtuk. Az alvízi

szakasz esetében a bal part közössége változatosabb volt, de nincs akkor különbség a parti zóna és a mederközép diverzitása között, mint a felvízi szakasz esetében. Az összesített adatok alapján is a felvízi szakasz diverzebb vízi makroszkopikus gerinctelen faunával jellemezhető, mint az alvízi szakasz, zöld és kék jelölés a **12.** és **13 ábrán**. A szezonális vizsgálatok is ezt a tendenciát támasztották alá.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a felvízi szakaszon jelentős taxonszámbeli különbség mutatkozott a nyíltvízi meder élővilága és a partszegély faunája között. A kiülededő lebegőanyag és az üledék mélyebb rétegeiben kialakuló anaeróbia (oxigén mentes környezet) kedvezőtlen életfeltételeket jelent az üledéklakó szervezetek számára. A partszegélyen kialakuló stabil élőhelyeken ezzel szemben több állat találja meg az életfeltételeit. Az alvízi szakasz ezzel szemben jelentősen eltérő hidrodinamikai adottságokkal rendelkezik, ami a mederlakó gerinctelen szervezetek kereszt-szelvény menti elterjedési mintázatában is kifejeződik. Az oxigénben gazdag áramló víz számos szervezet számára teszi lehetővé a mederfenék benépesítését. A mesterségesen szabályozott vízszint ingadozása viszont élőhelyben szegény, erodálódó partfalat eredményez, amit szegényesebb fajösszetételű makrozoobenton közösség fennmaradását teszi csak lehetővé.

A minták jelenlét/hiány (bináris) adatait használtuk fel a felvízi és az alvízi szakasz fajkompozíció alapú elkülönítésére (**13. ábra**).

13. ábra: A nyári részletes felmérés mintáinak bináris adatain alapuló NMDS ábrázolása (Jaccard-függvény használatával)

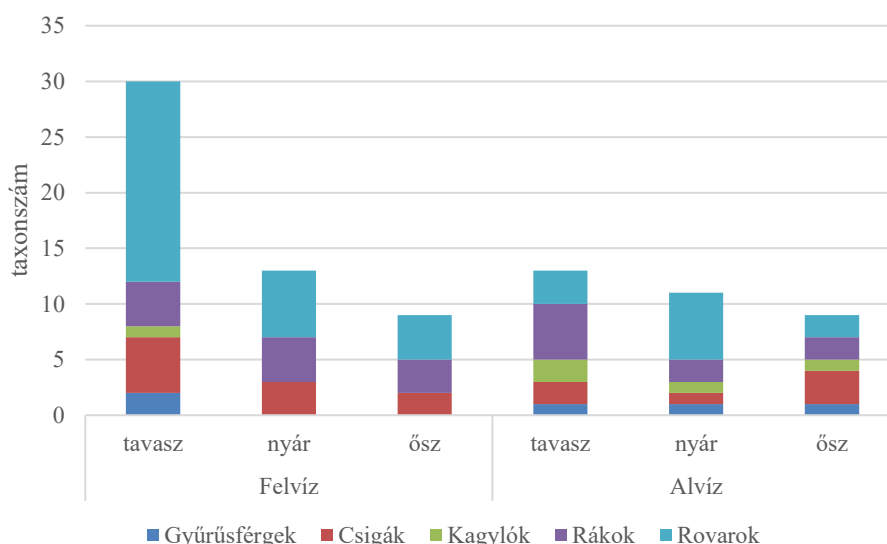
A pontok közötti távolság az egyes minták fajösszetételbeli hasonlóságának a függvénye. Látható, hogy a két víztérből származó minták által körbezárt síkidomok csak részben fednek át. Az alvízi bal part közössége több olyan fajt is tartalmaz, amely a felvízi élettérben is előfordul. A többi pont esetében jobban elkülönül a kétféle folyószakasz makroszkopikus gerinctelen faunájának összetétele.

5.1.3 Szezonális vizsgálatok eredményeinek értékelése

A kétféle adottságú víztérre jellemző vízi makroszkopikus gerinctelen közösségben a vegetációs időszakon belül, tavasztól egészen őszig, kimutatható különbségek adódnak. A vízi makroszkopikus gerinctelen faunát alkotó csoportok eltérő fenológiai és populáció dinamikai jellemzőkkel bírnak, emiatt bizonyos szervezetek inkább a nyár eleji, mások a nyár közepére, végére érik el kifejtett formáikat, tömegességüket.

A szezonális különbségeket azonos mintavételi pontokon (felvízen és alvízen, bal parton) háromszori mintavétellel (tavasz: 2025. május 05, nyár: 2025. augusztus 05, ősz: 2025. október 06-án) vizsgáltuk.

Az **14. ábrán** a különböző időszakokban előkerült taxonok számát mutatjuk be oszlop diagramon.

142. ábra: Taxonszámok szezonális változása a felvízi és az alvízi mintavételi pontokon

Összesen 48 taxont jelenlétét mutattunk ki a szezonális litorális mintavételekkel a fel-, és alvízi szelvényekben. A felső víztérből 37, az alsóból 23 taxon került elő.

Mindkét helyszínen a tavaszi gyűjtés eredményezte a legnagyobb fajszámot, a duzzasztott víztérben ekkor összesen 35 taxont regisztráltunk, a szabadon folyó, Békésszentandrási duzzasztómű alatti szakaszon ettől elmaradva, csak 14 adódott.

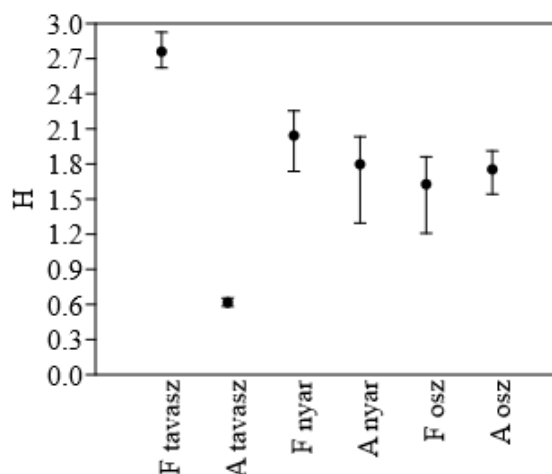
Mindkét víztérnél megfigyelhető volt a taxonszám csökkenés a vegetációs periódus előre haladásával, de a legszembetűnőbb taxongazdagság a felvízi szakasz tavaszi időszakát jellemezte, amely a különféle vízirovarok jelenlétének volt köszönhető.

A felvízen tavasszal a szitakötőlárva, poloskák és bogarak voltak a meghatározó szereplői a makroszkopikus közösségnek. Legnagyobb egyedszámban ezek közül a légi vadász (*Ischnura elegans/pumilio*) és a széleslábú szitakötő (*Platycnemis pennipes*) kerültek elő. Nagy számban gyűjtöttük a közönséges hasadtlábú rák (*Limnomysis benedeni*) és a cifrarák (*Faxonius limosus*)

fiatal példányait is. Egész periódusban előforduló szervezetek voltak a kavicscsiga (*Lithoglyphus naticoides*), a jövevény hólyagcsiga (*Physella acuta*) és a kétpúpós bolharák (*Dikerogammarus villosus*) és az említett szitakötőfajok is.

A Békésszentandrás duzzasztómű alatti szakasz esetében az év előre haladtával enyhén csökkenő taxonszám eredményeket figyelhetünk meg. A tavaszi 13 taxonszám nyár derekára 11, majd ősszel már csak 9 taxont regisztráltunk.

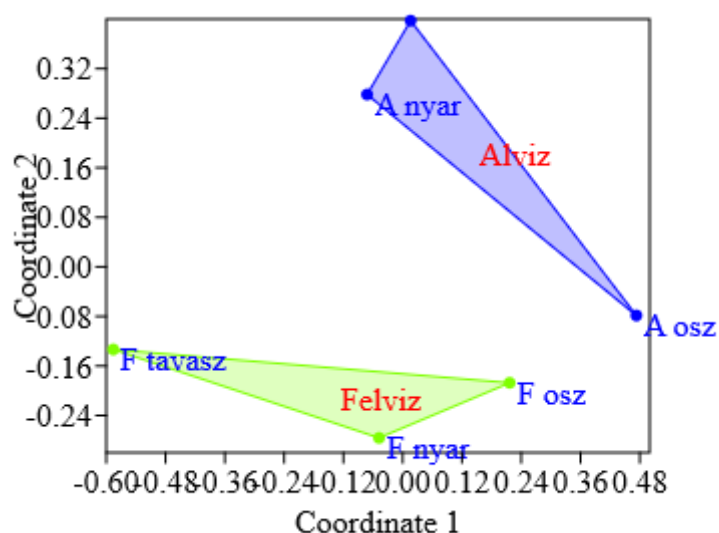
A **15. ábrán** az egyes minták alapján számított Shannon-diverzitás értékeket mutatjuk be.

15. ábra: A szezonális diverzitás értékek alakulása szakaszonként

A tavaszi, nyári és őszi minták vízterenkénti összehasonlításából kiolvasható, hogy a tavasszal kimagasló volt a felvízi szakasz biodiverzitása, az alvízi szakasz ugyanebben az időszakban mutatkozott a leginkább gyengének diverzitás szempontjából. Habár taxonómiai összetételében különböző a két szakasz, diverzitás szempontjából hasonló helyzet volt tapasztalható a nyári és az őszi időszakban.

A szezonális változásokat NMDS ordinációs módszerrel (jelenlét-hiány adatok felhasználásával, Jaccard távolságfüggvény alkalmazásával) is vizsgáltuk annak szemléltetésére, hogy a különböző időszakban vizsgált közösségek milyen mértékben különböznek el egymástól fajösszetételük alapján (**16. ábra**).

16. ábra: Szezonális zoocönológiai állapotváltozások a felvízi és alvízi szakaszon (2024). NMS, bináris adatok, Jaccard-index

Megállapítható, hogy a kétféle víztér közössége jól elkülöníthető egymástól az egész vizsgálati időszak alatt. A leginkább hasonló élőlény-együttes a szeptemberi mintavétel alkalmával volt kimutatható.

5.2 Halászati gyűjtések eredményei

5.2.1 A halállomány szerkezete

A csónakból történt egyenáramú elektromos kutató halászgéppel végzett halászati gyűjtések eredményeit a **4-6. táblázatok**, míg a halivadék gyűjtések eredményeit **7. és 8. táblázatok** tartalmazzák.

4. táblázat: 2025 május 05-én csónakból történt halászati gyűjtések eredménye

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
1CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	305	0,634095634
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	85	0,176715177
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	41	0,085239085
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	30	0,062370062
	Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	8	0,016632017
	Szivárványos ökle	<i>Rhodeus amarus</i>	5	0,01039501
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	4	0,008316008
	Balin	<i>Leuciscus aspius</i>	1	0,002079002
	Amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	1	0,002079002
	Jász	<i>Leuciscus idus</i>	1	0,002079002
2CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	167	0,67611336
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	48	0,194331984
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	47	0,190283401
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	35	0,141700405
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	26	0,105263158
	Ezüstkárász	<i>Carassius gibelio</i>	10	0,04048583
	Karikakeszeg	<i>Blicca bjoerkna</i>	3	0,012145749

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
	Dévékeszeg	<i>Abramis brama</i>	2	0,008097166
	Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	1	0,004048583
	Szivárványos ökle	<i>Rhodeus amarus</i>	1	0,004048583
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	1	0,004048583
	Csuka	<i>Esox lucius</i>	1	0,004048583
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	1	0,004048583
	Amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	1	0,004048583
	Balin	<i>Leuciscus aspius</i>	1	0,004048583
	Sügér	<i>Perca fluviatilis</i>	1	0,004048583
	Vörösszárnú keszeg	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	1	0,004048583
3CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	61	0,412162
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	45	0,304054
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	22	0,148649
	Ezüstkárász	<i>Carassius gibelio</i>	11	0,074324
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	6	0,040541
	Csuka	<i>Esox lucius</i>	1	0,006757
	Karikakeszeg	<i>Blicca bjoerkna</i>	1	0,006757
	Balin	<i>Leuciscus aspius</i>	1	0,006757
4CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	199	0,525066
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	56	0,147757
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	46	0,121372
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	24	0,063325
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	20	0,05277
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	14	0,036939
	Halványfoltú küllő	<i>Romanogobio vladkovi</i>	8	0,021108
	Amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	6	0,015831
	Balin	<i>Aspius aspius</i>	5	0,013193
	Paduc	<i>Chondrostoma nasus</i>	1	0,002639

5. táblázat: 2025 augusztus 05-én csónakból történt halászati gyűjtések eredménye

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
1CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	102	0,411290323
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	71	0,286290323
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	30	0,120967742
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	25	0,100806452
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	10	0,040322581
	Szivárványos ökle	<i>Rhodeus amarus</i>	10	0,040322581
2CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	205	0,58908
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	31	0,08908
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	30	0,086207
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	30	0,086207
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	15	0,043103
	Ezüstkárász	<i>Carassius gibelio</i>	11	0,031609
	Szivárványos ökle	<i>Rhodeus amarus</i>	10	0,028736
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	9	0,025862
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	5	0,014368
	Karikakeszeg	<i>Blicca bjoerkna</i>	2	0,005747
3CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	100	0,502513
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	31	0,155779
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	29	0,145729
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	8	0,040201
	Csupaszorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	8	0,040201

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	8	0,040201
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	5	0,025126
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	2	0,01005
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	2	0,01005
	Harcsa	<i>Silurus glanis</i>	1	0,005025
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	1	0,005025
	Balin	<i>Aspius aspius</i>	1	0,005025
	Karikakeszeg	<i>Blicca bjoerkna</i>	1	0,005025
	Sügér	<i>Perca fluviatilis</i>	1	0,005025
	Süllő	<i>Sander lucioperca</i>	1	0,005025
4CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	133	0,341902314
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	71	0,18251928
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	41	0,105398458
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	36	0,092544987
	Csupasztorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	35	0,089974293
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	19	0,048843188
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	18	0,046272494
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	17	0,043701799
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	14	0,035989717
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	2	0,005141388
	Ezüstkárász	<i>Carassius gibelio</i>	1	0,002570694
	Karikakeszeg	<i>Blicca bjoerkna</i>	1	0,002570694
	Sügér	<i>Perca fluviatilis</i>	1	0,002570694

6. táblázat: 2025 októberében 06-án csónakból történt halászati gyűjtések eredménye

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
1CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	106	0,377224199
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	51	0,181494662
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	49	0,174377224
	Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	22	0,078291815
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	21	0,074733096
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	20	0,071174377
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	9	0,03202847
	Szivárványos ökle	<i>Rhodeus amarus</i>	1	0,003558719
	Karikakeszeg	<i>Blicca bjoerkna</i>	1	0,003558719
	Csuka	<i>Esox lucius</i>	1	0,003558719
2CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	168	0,45283
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	81	0,218329
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	49	0,132075
	Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	16	0,043127
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	15	0,040431
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	15	0,040431
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	10	0,026954
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	10	0,026954
	Vágócsík	<i>Cobitis elongatoides</i>	3	0,008086
	Vörösszárnú keszeg	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	1	0,002695
	Balin	<i>Leuciscus aspius</i>	1	0,002695
	Csuka	<i>Esox lucius</i>	1	0,002695
	Harcsa	<i>Silurus glanis</i>	1	0,002695
3CS	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	219	0,438
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	105	0,21
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	48	0,096
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	29	0,058
	Csupasztorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	28	0,056
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	26	0,052

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
4CS	Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	21	0,042
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	20	0,04
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	2	0,004
	Ezüstkárász	<i>Carassius gibelio</i>	1	0,002
	Jász	<i>Leuciscus idus</i>	1	0,002
	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	266	0,51953125
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	78	0,15234375
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	65	0,126953125
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	21	0,041015625
	Csupasztorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	19	0,037109375
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	16	0,03125
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	15	0,029296875
	Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	10	0,01953125
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	10	0,01953125
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	8	0,015625
	Sügér	<i>Perca fluviatilis</i>	1	0,001953125
	Süllő	<i>Sander lucioperca</i>	1	0,001953125
	Balin	<i>Leuciscus aspius</i>	1	0,001953125
	Jász	<i>Leuciscus idus</i>	1	0,001953125

7. táblázat: 2025 augusztus 06-án történt halivadék gyűjtések eredménye

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
II	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	21	0,323076923
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	20	0,307692308
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	18	0,276923077
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	2	0,030769231
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	2	0,030769231
	Szivárványos ökle	<i>Rhodeus amarus</i>	1	0,015384615
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	1	0,015384615
2I	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	71	0,364103
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	29	0,148718
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	25	0,128205
	Csupasztorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	24	0,123077
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	20	0,102564
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	15	0,076923
	Razbóra	<i>Pseudorasbora parva</i>	11	0,05641
3I	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	100	0,294985251
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	71	0,209439528
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	55	0,162241888
	Csupasztorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	53	0,156342183
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	48	0,14159292
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	4	0,01179941
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	7	0,020648968
	Sügér	<i>Perca fluviatilis</i>	1	0,002949853

8. táblázat: 2025 októberében 07-én történt halivadék gyűjtések eredménye

Minta kódja	magyar név	tudományos név	egyedszám	abundancia
II	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	65	0,380117
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	48	0,280702
	Amurgéb	<i>Perccottus glenii</i>	26	0,152047
	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	21	0,122807
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	10	0,05848
	Bodorka	<i>Rutilus rutilus</i>	1	0,005848
2 I	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	40	0,294118

	Tarka géb	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	36	0,264706
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	30	0,220588
	Csupasztorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	30	0,220588
3I	Küsz	<i>Alburnus alburnus</i>	45	0,286624204
	Feketeszájú géb	<i>Neogobius melanostomus</i>	38	0,242038217
	Folyami géb	<i>Neogobius fluviatilis</i>	35	0,222929936
	Csupasztorkú géb	<i>Babka gymnotrachelus</i>	35	0,222929936
	Kaukázusi törpegéb	<i>Knipowitschia caucasica</i>	2	0,012738854
	Fehér busa	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	1	0,006369427
	Naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	1	0,006369427

Az egyes szakaszokon gyűjtött halfajok eredetét és nemzetközi természetvédelmi státuszát (IUCN kategóriák) a **9. táblázat** ismerteti.

9. táblázat: A halászati gyűjtés során kimutatott halfajok természetvédelmi megítélése

Táblázat jelmagyarázata:

LC („Least concern”) nem fenyegetett; nagy egyedszámban előforduló és általánosan elterjedt halfaj, az antropogén hatásokkal szemben viszonylag ellenálló (általában ide sorolandók a természetes terjeszkedés következtében megjelenő fajok, melyek a 19. század közepe óta megváltozott, illetve folyamatosan változó élőhelyi és klimatikus viszonyok következtében jelentek meg hazánk vizeiben)

NT („Near threatened”) mérsékelten veszélyeztetett, általánosságban elterjedt, élőhelyeinek megváltozása esetén fenyegetetté válhat

AL („Alien”) egzotikus faj; a 19. század közepe óta céltudatosan vagy akaratlanul betelepített halfaj, melynek természetes elterjedési területe a Duna vízgyűjtőterületén kívül található

N (natív) őshonos halfaj, **A (adventív)** jövevény halfaj

Szakasz	halfaj magyar neve	N/A	természetvédelmi státusz, veszélyeztetettség
1CS	Amur	A	AL
	Amurgéb	A	AL
	Balin	N	LC
	Bodorka	N	LC
	Csuka	N	LC
	Folyami géb	A	AL
	Jász	N	LC
	Karikakeszeg	N	LC
	Küsz	N	LC
	Ponty	N	NT
	Razbóra	A	AL
	Szívárványos ökle	N	LC
	Tarka géb	A	AL
2CS	Amur	A	AL
	Amurgéb	A	AL
	Balin	N	LC
	Bodorka	N	LC
	Csuka	N	LC
	Dévérkeszeg	N	LC
	Ezüstkárász	A	AL
	Folyami géb	A	AL
	Harcsa	N	LC
	Karikakeszeg	N	LC
	Küsz	N	LC
	Naphal	A	AL

Szakasz	halfaj magyar neve	N/A	természetvédelmi státusz, veszélyeztetettség
3CS	Ponty	N	NT
	Razbóra	A	AL
	Sügér	N	LC
	Szívárványos ökle	N	LC
	Tarka géb	A	AL
	Vágócsík	N	NT
	Vörösszárnyú keszeg	N	LC
	Balin	N	LC
	Bodorka	N	LC
	Csuka	N	LC
	Csupasztorkú géb	A	AL
	Ezüstkárász	A	AL
	Fehér busa	A	AL
	Feketeszájú géb	A	AL
	Folyami géb	A	AL
	Harcza	N	LC
	Jász	N	LC
	Karikakeszeg	N	LC
	Kaukázusi törpegéb	A	AL
	Küsz	N	LC
	Naphal	A	AL
	Ponty	N	NT
	Razbóra	A	AL
	Sügér	N	LC
	Süllő	N	LC
	Tarka géb	A	AL
4CS	Amur	A	AI
	Balin	N	LC
	Bodorka	N	LC
	Fehér busa	A	AL
	Csupasztorkú géb	A	AL
	Ezüstkárász	A	AL
	Feketeszájú géb	A	AL
	Folyami géb	A	AL
	Halványfoltú küllő	N	LC
	Jász	N	LC
	Karikakeszeg	N	LC
	Kaukázusi törpegéb	A	AL
	Küsz	N	LC
	Naphal	A	AL
	Paduc	N	NT
	Ponty	N	NT
	Razbóra	A	AL
	Sügér	N	LC
	Süllő	N	LC
	Tarka géb	A	AL
II	Amurgéb	A	AL
	Bodorka	N	LC

Szakasz	halfaj magyar neve	N/A	természetvédelmi státusz, veszélyeztetettség
2I	Folyami géb	A	AL
	Kaukázusi törpegéb	A	AL
	Küsz	N	LC
	Naphal	A	AL
	Szivárványos ökle	N	LC
	Tarka géb	A	AL
	Amurgéb	A	AL
	Csupasztorkú géb	A	AL
	Folyami géb	A	AL
	Küsz	N	LC
	Naphal	A	AL
	Tarka géb	A	AL
3I	Razbóra	A	AL
	Csupasztorkú géb	A	AL
	Fehér busa	A	AL
	Feketeszájú géb	A	AL
	Folyami géb	A	AL
	Kaukázusi törpegéb	A	AL
	Küsz	N	LC
	Naphal	A	AL
	Sügér	N	LC

5.2.2 A halfauna természeti értéke

Az egyes szakaszok halállományainak TAR szoftver alapján (Antal et al. 2015) elvégzett természetvédelmi értékelésének eredményeit a **10. táblázatban** ismertetjük.

A *fauna abszolút természeti értéke* (T_A) a veszélyeztetett fajok számát hangsúlyozza. Meghatározása a faji értékrendek és az endemikus fajok számának összegével történik.

A *fauna relatív természeti értéke* (T_R) a veszélyeztetett fajok arányát érzékelteti. Meghatározása az abszolút természeti érték és az értékrenddel jellemzett faunaelemek számának hányadosával történik. Természetesen a populáció-változások egyértelmű meghatározásához, hosszú távú értékeléséhez további évek kutatásai szükségesek, melyek hasonló időszakokban, ugyanazon helyeken, ugyanilyen módszerrel való adatgyűjtést jelentenek.

10. táblázat: A TAR szoftver által kapott természetvédelmi értékek az egyes mintavételi szakaszokon

Természetvédelmi érték	1CS	2CS	3CS	4CS	1I	2I	3I
T_A	12	19	18	16	6	3	6
T_R	0,923	0,95	0,947	0,889	0,75	0,553	0,75

A Shannon (H) és a Simpson (D) diverzitási indexek értékeit a **11. táblázatban** ismertetjük. Az értékeléshez PAST (Hummer et al. 2001) programot használtunk.

11. táblázat: Diverzitási értékek valamennyi mintavételi szakaszokon

Mintaszakaszok	1CS	2CS	3 CS	4CS	1I	2I	3I
Fajszám	13	19	19	20	8	7	8
Shannon-Wiener index	1,81	1,75	1,62	1,49	1,64	1,48	1,66
Simpson-index	0,633	0,651	0,702	0,634	0,744	0,695	0,780
Evenness index	0,426	0,271	0,305	0,241	0,661	0,706	0,655

Az egyes szakaszokon gyűjtött halfajok ökológiai igényeit a **12. táblázat** ismerteti

12. táblázat: A halászati gyűjtés eredménye és a kimutatott halfajok ökológiai igényei

halfaj	élőhely	szaporodás	táplálkozás
amur	eurytop	pelagophil	herbivore
amurgéb	bentikus, limnofil	fitofil, spec.	invertivor
balin	eurytop	litofil, spec.	predátor
bodorka	eurytop	nem spec.	omnivor
csuka	eurytop	fitofil, spec.	predator
csupasztrókú géb	eurytop	litofil, spec.	invertivor
dévékeszeg	eurytop	nem spec.	omnivor
ezüstkárász	eurytop	fitofil, spec.	omnivor
fehér busa	eurytop	pelagophil	planktivor
feketeszájú géb	eurytop	litofil, spec.	invertivor
folyami géb	bentikus, reofil	litofil, spec.	invertivor
halványfoltú küllő	bentikus, reofil	litofil, spec.	omnivor
harcsa	bentikus	fitofil, spec.	predator
jász	reofil	litofil, spec.	omnivor
karikakeszeg	eurytop	nem spec.	omnivor
kaukázusi törpegéb	eurytop	litofil, spec.	invertivor
küsz	eurytop	nem spec.	omnivor
naphal	limnofil	spec.	invertivor
paduc	reofil , bentikus	litofil, spec.	bentivor
ponty	eurytop	fitofill	omnivor
razbóra	eurytop	fitofill	omnivor
sügér	bentikus	fitofil, nem spec.	invert., predator
süllő	bentikus	spec.	predator
szivárványos ökle	litofil	spec.	omnivor
tarka géb	bentikus	spec.	invertivor
vágócsík	bentikus	spec.	omnivor
vörösszárnú keszeg	bentikus, limnofil	fitofil, spec.	omnivor

ÖSSZEFOGLALÁS

6.1 2025. évi makrozoobenton vizsgálatok

Jelentésünkben a 2025-ben elvégzett vízi makroszkopikus gerinctelen vizsgálatok eredményeit mutatjuk be. A korábbi vizsgálatokhoz hasonlóan az idei év folyamán három alkalommal végeztünk mintavételt a Békésszentandrás duzzasztómű környezetében a Hármas-Körös duzzasztott (felvízi) és szabadon folyó (alvízi) szakaszán. Célunk a kétféle víztér (felvíz, alvív) makrozoobenton közösségének jellemzése volt, valamint annak kimutatása, hogy ezek mennyire különböznek egymástól az előforduló makroszkopikus gerinctelen szervezetek alapján. A nyári vizsgálatkor egy több mintából álló, részletes felmérést végeztünk (partszegély menti és a mélyvízi régióban). A szezonális változások követésére tavaszi, nyári és őszi gyűjtést végeztünk a folyó bal partján, mindkét víztérből.

A 2025-ös évben végzett gyűjtések során összesen 53 vízi makroszkopikus gerinctelen taxon jelenlétét mutattuk ki a Békésszentandrás duzzasztómű környezetéből. A duzzasztó feletti szakaszon 39, a szabadon folyó alvízi részen 29 taxont gyűjtöttük. A kizárólag felvízi víztérből előkerült taxonok száma 24, csak az alvízi szakaszon gyűjtöttek száma 14, míg a mindkét víztérből kimutatható taxonok száma 15 volt. A nagyobb rendszertani csoportok taxonszámainak részaránya hasonló képet mutatott a kétféle adottságú szakaszok esetében.

A nyári részletes mintavétel alapján megállapítható, hogy jelentős fajszámbeli különbség van a kétféle víztér között. A felvízi és az alvízi szakaszok partszegélyében közel azonos számú taxon jelenlétét regisztráltuk, de a valódi meder fajgazdagsága a szabadon folyó víz medrében nagyobbak mutatkozott.

A szezonális vizsgálatok alapján látható, hogy a vegetációs időszakon belül mindkét víztér esetén időrendben hasonló állapotváltozás következik be a makrozoobenton taxonómiai összetételében, ugyanakkor jól elkülönül a két eltérő adottságú élőhely.

6.2 Áttekintő összefoglalás a korábbi évek makrozoobenton vizsgálatok eredményei alapján

A Hármas-Körösön működő Békésszentandrás Duzzasztómű hatását vizsgáltuk a folyó vízi makroszkopikus gerinctelen élővilágára a duzzasztott felvízi, és a szabadon folyó alvízi szakaszon, 2018-tól kezdődően háromévente (2018-2021-2024). A mélyvízi régióra is kiterjedő 2025. évben megismételt részletes felmérések alapján az alábbi általános megállapításokat tehetjük összefoglalásként.

A Hármas-Körös a duzzasztás hatására gyakorlatilag állóvízzé válik az erőmű felett, ahol meder mély, a part mentén gazdag szubmerz és emerz makrofita vegetáció alakul ki az állandó vízszint és a lassú áramlás hatására. Az erőművön áthaladó víz szabadon folyik el a folyómederben tovább. Az alvízi szakaszt ezért a mesterséges vízszintszabályozás (hiromorfológiai stressz) és a Ladányi-csatornából érkező víz minősége határozza meg.

Az eltérő környezeti feltételekkel rendelkező vízteret különböző összetételű vízi makroszkopikus gerinctelen közösség népesíti be, a mindkét víztérben előforduló fajok száma megközelítőleg a megismert fauna egyharmadát teszi ki.

Amíg a felvízi szakasz partszegély közeli zónája a leggazdagabb a gerinctelen szervezetekben és a nyílt, mélyvízi régió igen szegényes, addig az áramló vizű alvízi szakasz a teljes keresztmetszvény mentén közel azonos fajgazdagsággal rendelkezik. Kimutatható volt a felvízi és az alvízi szakasz között az invazív fajok aránya: a duzzasztó alatti szelvényben dominálnak mind egyed-, mind fajszámban az idegenhonos jövevény fajok, a felvízi szakaszon ennél kedvezőbb a helyzet. Megemlítendő ugyanakkor, hogy a felvízi szervezetek inkább állóvízi, vagy lassú áramlást kedvelő fajok.

Összességében megállapítható, hogy a Békésszentandrás duzzasztómű jelentős hatással van a folyó makroszkopikus gerinctelen közösségének összetételére, amelyek a folyó ökológiai rendszerének alapvető elemei. A vízáramlás lelassulása megváltoztatja az üledék szállítás és lerakódás dinamikáját, ami közvetlenül érinti azokat a szervezeteket, amelyek specifikus aljzatokhoz kötődnek. A hordalék csökkenése az alvízi szakaszokon csökkent a megfelelő élőhelyek elérhetőségét (medererózió), miközben felvizen az üledék-felhalmozódás és az állóvízi jelleg miatt a visszaduzzasztás következtében a természetestől eltérő víztér jön létre. A duzzasztott szakaszokon az állóvízi környezet megjelenése előnyös lehet bizonyos invazív makroszkopikus fajok számára, amelyek az új körülmények között gyorsan elszaporodhatnak, miközben az őshonos fajok száma csökkenhet. A természetes áramlás megszakítása továbbá akadályozza a szervesanyag- és tápanyagáramlást, ami kedvezőtlen hatást gyakorolhat a makrofauna közösségeire. Az áramláscsökkenés és a fizikai élőhelyek fragmentációja hozzájárult a biodiverzitás csökkenéséhez, valamint a természetes közösségek homogenizálódásához.

A 2025. évben végzett vizsgálatok eredményei a korábbi, három évenként gyűjtött minták közül a tavalyi vizsgálatok eredményeivel szinte teljes mértékben megegyezik. Mindössze az egyes taxonok fajszámban tapasztaltunk eltérést, de új faj kimutatására nem került sor. Mindezt azzal is magyarázhatjuk, hogy 2024 ősztől kezdődően egy nagyon aszályos, árhullámoktól mentes időszakot sikerült vizsgálni. Az árhullámok elmaradásának következtében pedig a fajkészletet valamilyen szinten stabilizálódott.

6.3 2025. évi halbiológiai vizsgálatok

A 2016-ban megkezdett halállomány vizsgálatok keretén belül 2024-es évet követően 2025-ben is sor került a Békésszentandrás Vízerőmű felvizen az erőmű vízkivételi műtárgyának halak térbeli eloszlásának és a halivadékokra gyakorolt szívóhatásának, illetve a vízerőmű fel- és alvizen a turbina halivadékokra gyakorolt hatásának vizsgálatára. Jelen vizsgálat során immár negyedik alkalommal végeztük az év teljes időszakát lefedő vizsgálatainkat. A mintavételek 2025-ben az előírásoknak megfelelően csónakból tavasszal, nyáron és ősszel, a halivadék vizsgálatokat nyáron és ősszel végeztük el a monitoring program ötödik periódusát követően. Az adatokat a korábbi évek eredményeivel összehasonlítva értékeltük.

2016-2017-2018-2021-2024-ben végzett halivadék vizsgálatokat követően a 2025-ben – folytatva a korábban megkezdett vizsgálatokat – újabb adatgyűjtésre került sor, melynek alkalmával az alvizen 8 halfaj 496 egyedének jelenlétét bizonyítottuk (**13. táblázat**).

Az idei évben a felvíz 1. szakaszán (1I) a két évszakban történt mintavétel során összesen 8 halfaj 236 egyedét, a felvíz 2. szakaszán 7 halfaj 331 egyedét gyűjtöttük és határoztuk meg 2025-ben. Összehasonlítva a 2025-ös mintavétel eredményeit a korábbi öt év eredményeivel a faj - és egyedszámot tekintve 2025-ben minimális fajszaám változás, de jelentősebb méretű egyedszaám változás volt a kimutatott, mely szinte kizárólag az inváziós fajok jelentős egyedszaám növekedésének köszönhető. Az ide mintákat legjobban a 2024-es évi adatokkal lehet összehasonlítani. A tavalyi adatokhoz képest mindössze a 2I szakaszon jelent meg a razbóra, ezzel párhuzamosan a többi szakasz halivadék fajkészlete változatlan maradt. Mindez részben azzal is magyarázható, hogy a mind az al-, mind a felvízen, az erőmű építésétől függetlenül számos inváziós, elsősorban bentikus gébfaj, valamint az amurgéb jelent meg. Emellett sajnos már a duzzasztó alvizén bizonyos tavaszi, nyár eleji vízállások esetén amur és busa sikeres ívás is megfigyelhető. Ennek eredményeként e két inváziós ázsiai eredetű pontyféle ivadékát is sikerült számos mintavétel során kimutatni a tavalyi évhez hasonlóan idén is. A bentikus gébfélék sikeresen kolonizálták valamennyi kövezést, de mára a homokos, agyagos, iszapos parti zóna növényzettel benőtt, illetve köszórással stabilizált partfalait is minden mintaszakaszon kolonizálták és egyes szakaszokon jelenlétük tömeges. Felméréseink alapján az amurgéb a felvízi szakasz parti sávjának alig pár centis, növényzetben gazdag élőhelyeinek gyakori halfajává vált. A 2025-ben végzett felmérések során a vízi és a szemiakvatikus, elsősorban nád és keskenylevelű gyékény alkotta makrovegetáció éven belüli gyors változását tapasztaltuk. A 2018-as és a 2021-es mintavételhez képest 2024-es évet követően 2025-ben is felvízi szakaszokon jelentősebb volt a vízi makrovegetáció mértéke. Ugyanakkor mivel 2023-at követően 2024-es évet követően 2025-ben sem vonult le tartós árhullám a folyón, így a nagyobb méretű uszadékfák is hiányoztak a szakaszon. Ezek mind ideális szaporodó és ivadéknevelő helyek lennének számos őshonos halfajnak is a felvízen. Ezzel szemben a kommunális hulladék mértéke továbbra sem csökken a folyóban.

13. táblázat: A program során az egyes években gyűjtött ivadék halfajok egy hal egyedek száma a három mintavételi szakaszon

évek	1. felvízi szakasz (1I)		2. felvízi szakasz (2I)		alvízi szakasz (3I)	
	fajszaám	egyedszaám	fajszaám	egyedszaám	fajszaám	egyedszaám
2016	1	2	2	2	1	1
2017	7	27	8	26	11	47
2018	6	69	2	4	6	58
2021	9	191	5	53	9	253
2024	8	167	6	154	8	359
2025	8	236	7	331	8	496

A korábbi évekhez hasonlóan 2025-ben is kimagasló faj- és egyedszaamban fordultak elő a jövevény halfajok (amur, amurgéb, busa fajok, naphal, ponto-kaszpi gébfajok, razbóra). Amennyiben a leggyakoribb őshonos halfaj, a küsz egyedeit kivesszük az elemzésekből, akkor inváziós halfajok alkották 100%-ban közvetlen a turbina feletti felvízi szakasz (2I) halivadék közösségét. A halivadék vizsgálatok során négy őshonos halfaj közül egy védett halfaj, a szivárványos ökle 5 juvenilis példánya került begyűjtésre. NATURA 2000-es jelölő halfajok közül egyedül a szivárványos ökle ivadékainak jelenlétét bizonyítottuk. A korábbi évekhez

képest a márnából újból nem sikerült sem juvenilis, sem adult egyedet kimutatni a halászatok során.

A 2025-ben a korábbi évekhez hasonlóan háromszor (tavasszal, nyáron, ősszel), minden alkalommal négy mintavételi szakaszon (2 felvíz, 2 alvíz) végzett csónakos mintavétel során 27 halfaj 4203 egyedét gyűjtöttük és határoztuk meg. Az idegenhonos fajok kivételével minden őshonos halfaj egyedét a fogást és határozást követően szabadon engedjük. A csónakból történt mintavételek során az összes hal egyed 38,9%-a (1634 egyed) volt idegenhonos. A 2016-2021-2024 között ez az arány fokozatosan nőtt, 2024-ben ez az arány még 30,3%-volt, és a megelőző évekhez képest is olyan fajok váltak gyakorivá a folyóban, mint az amurgéb, a razbóra, a fehér busa, vagy a fekete és a csupasztorkú géb. Mindezt részben a fajok természetes terjedés is okozza, mint az amurgéb esetén, de emellett a haltelepítésekkel is számos inváziós faj tud bejutni, majd tömegessé válni egy adott víztestben. Az amur és a busa fajok két-három nyaras és a razbóra különböző korcsoportú egyedei részben természetes terjedésük, illetve fertőzött halszállítmányokkal is bejuthatott a kutatási területre. A halszállítmányokkal történő terjedést igazolja a sok, sérült és beteg adult razbóra egyed, valamint ezekkel egy területen fogott, feltételezhetően frissen telepített, két-három nyaras pontyok nagy száma. Pontyból ugyanis 2024-es évet megelőző években (2018, 2021) csak egy-két, változó korcsoportú egyedet sikerült kifogni. A terület halállományának drasztikus átalakulását jelzi, hogyha a kűsz egyedszámát is kivesszük a teljes mintából, akkor 9,3%-a (403 egyed) alkotja a terület őshonos halfaunáját. Az inváziós fajok gyors terjedése és tömegessé válása nagyon szembeeső, mert 2021-ben a halállomány 25,7%-a (854 egyed), 2024-ben már 30,3%-a (1957 egyed) volt idegenhonos fajok közé tartozó példány. A 2016-2018-2021-2024 között gyűjtött adatokkal összehasonlítva szembe tűnik, hogy a bentikus ponto-kaszi gébfajok egyedszáma és abundanciája minden élőhelyen, mind a fel-, mind az alvízen jelentősen megnőtt, valamint a parti zónában az amurgéb gyakorisága is növekszik. Minden, a vízrendszerben előforduló idegenhonos gébfajból számos korcsoportból sikerült egyedet gyűjteni, de a vizsgálatok alatt jelenlétüket a legnagyobb egyedszámban az alvízen található kövezések és betonozott mederrészekén regisztráltuk. A várakozásoknak megfelelően sajnos a fehér busa mára a terület egyik gyakori halfajává vált. E nagyra növő inváziós pontyféléből mindössze 93 adult, és 49 juvenilis egyedet sikerült gyűjteni. Az amurból hét adult, de 19 és 33 cm közti példányokat sikerült gyűjteni, melyek haltelepítésekkel és természetes szaporulatból is származhatnak. Mivel mindkét inváziós halfaj ivadékát korábbi években nagy tömegben jelezték és fogták a horgászok és természetvédelmi szakemberek a folyó erőmű alatti szakaszáról (Sallai & Sallai 2019, 2020), így e fajok állományának növekedésre kell számítani a Körösök és a Tisza vízrendszerében is.

A csónakos mintavételek során a lehetőségekhez képest próbáltunk a turbinák be- és kivezető műtárgyaihoz a legközelebb mintákat venni. Az itt gyűjtött mintákban mindhárom alkalommal 5% alatt volt az ivadék egyedek aránya, és a mintavételek során hal egyedet csak a felső vízrétegben, az ott jellemző fajok egyedeit (kűsz, fehér busa, balin) sikerült kimutatni.

Mind a korábban (2018, 2021, 2024), addig idén sajnos nem megtörténtek vizsgálatok a turbina csatornában. Viszont a felméréseink ideje alatt pedig sérült, elpusztult halegyed sem került elő és az üzemeltető és a helyi horgászok elmondása szerint nem is találkoztak ilyen példányokkal.

A 2025-ben végzett vizsgálatok eredményei alapján a felvízi mintaszakaszon a turbina közvetlen közelében kijelölt szakaszon kizárólag idegenhonos, inváziós halfajok egyedeit sikerült kimutatni. A természetvédelmi értékek alapján is kijelenthető, hogy a felvíz halfaunája alacsonyabb természetvédelmi értékkel bír, mivel az alvízen három védett, és plusz egy fogható NATURA 2000-es jelölő faj (balin, halványfoltú küllő, szivárványos ökle, vágócsík) és számos őshonos, veszélyeztetett halfaj (paduc) csak az alvízi szakaszokon fordult elő. Ugyanakkor az alvíz a különböző kőszórások, két szennyvíz bevezetés, valamint a közvetlen tiszai kapcsolatának következtében inváziós fajokkal is jobban kolonizált. A diverzitási indexek eredményei is alátámasztják, hogy mind a teljes fajkészlet, mind a halivadék közösség is eltér a fel- és az alvízen.

A turbinákhoz legközelebb található szakaszokon valamennyi vizsgálat során dominálnak a tágtűrűsű jövevény halfajok, mind a fajszámot, mind egyedszámaikat tekintve.

A 2025-ben végzett halászatbiológiai vizsgálatok is megerősítik, hogy a turbina halakat károsító hatásával érdemben nem kell számolnunk.

6.4 Áttekintő összefoglalás a korábbi évek halbiológiai vizsgálatok eredményei alapján

A Hármas-Körösön működő Békésszentandrás duzzasztómű hatását vizsgáltuk a folyó halállományára a duzzasztott felvízi, és a szabadon folyó alvízi szakaszon, A program szerint az első három évben (2016-2017-2018-2024) évente végeztünk halivadék vizsgálatokat, majd ezt követően háromévente, 2018-ban, 2021-ben és 2024-ben végeztünk átfogó halbiológiai vizsgálatokat, mely során mind az adult, mind a juvenilis halállományt monitoroztuk. A monitorozási programban 2016-2024 közt, valamint 2025. évben a környezetvédelmi felülvizsgálatához szükséges vizsgálatok keretében megvalósított részletes felmérések alapján az alábbi általános megállapításokat tehetjük összefoglalásként.

A Hármas-Körösön az elmúlt 84 év duzzasztásának hatására gyakorlatilag állóvízzé válik az erőmű feletti teljes víztér a jelentősebb árhullámok időszakát kivéve. A felvízen a gát mögötti közel 5 fkm meder mély, a part mentén gazdag szubmerz és emerz makrofita vegetáció alakul ki az állandó vízszint és a lassú áramlás hatására. Az erőművön áthaladó víz szabadon folyik el a folyómederben tovább egészen a Tiszáig. Az alvízi szakaszt ezért a mesterséges vízszintszabályozás (hidromorfológiai stressz) és a Ladányi-csatornából, valamint az egyes szennyvíz bevezetésekből érkező vizek minősége határozza meg, halállományának összetételére pedig az ide torkoló mellékágak, befolyó csatornák, valamint a Tisza van jelentős hatással.

Az eltérő környezeti feltételekkel rendelkező vizek halállományának összetétele is eltér. Az al- és a felvíz halközösségeit mindkét víztérben előforduló fajok száma megközelítőleg a teljes fajkészlet 78%-a. Ezt a magas arányt az idegenhonos fajok jelentős száma okozza, mivel e fajok a biotikus homogenizációs hatásuk következtében eltüntetik a fel- és az alvíz halállományai közötti fajkészlet eltéréseket.

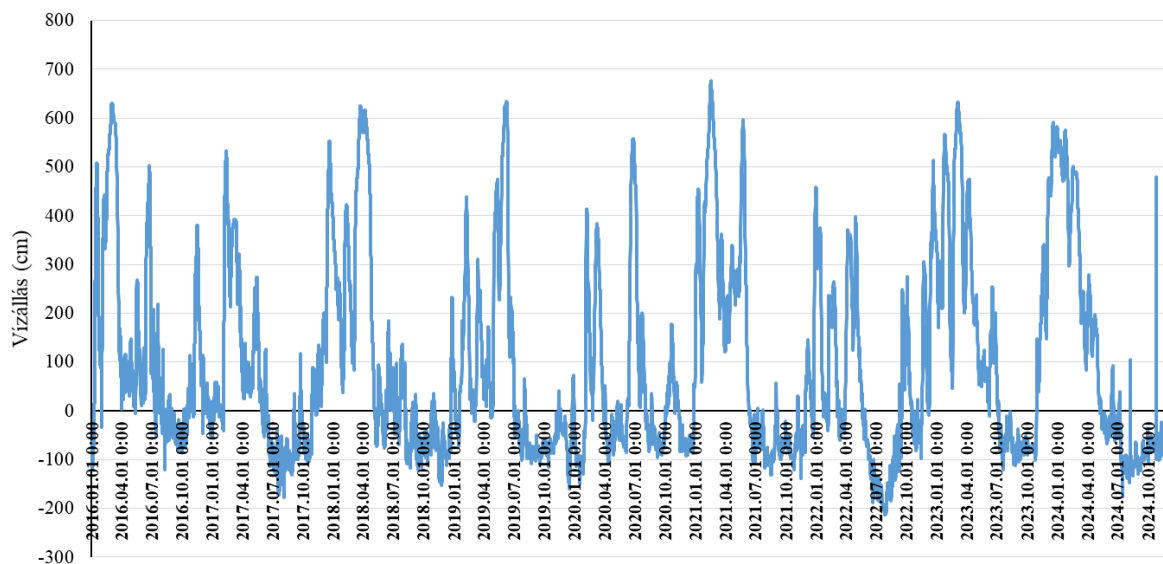
Amíg a felvízi szakasz partszegély közeli zónája a leggazdagabb a vízi makroszkópikus gerinctelen szervezetekben és a nyílt, mélyvízi régió igen szegényes, addig ezzel szemben a

halállomány itt jóval szegényesebb, mint az áramló vízű alvízi szakaszon. Itt bizonyos időszakokban a teljes keresztmetszvény mentén más-más halfaj együtttest sikerült felmérni a meder két oldalán. Ezzel szemben pedig a makrozoobenton pedig közel azonos fajgazdagsággal rendelkezik. A makrozoobenton közösségeihez hasonlóan a halközösségek esetén is kimutatható volt a felvízi és az alvízi szakasz között az invazív fajok eltérő aránya. A duzzasztó alatti szelvényben dominálnak mind egyed-, mind fajszámban az idegenhonos jövevény fajok, a felvízi szakaszon ennél részben kedvezőbb a helyzet, de míg az alvízi szakaszon a bentikus gébfajok és a fehér busa tömeges, addig a felvízi szakaszon egyes bentikus gébfajok mellett az amurgéb, razbóra, ezüstkárász naphal gyakori. Megemlítendő ugyanakkor, hogy a felvízen kimutatott halfajok közt alig sikerült áramláskedvelő (reophil) halfajt kimutatni. Az itt kimutatott halfajok kivétel nélkül az áramlási viszonyok tekintetében széles tűrésképességgel rendelkeznek.

A terület teljes élővilágának, így a halállományának megítélése, egyben az erőmű hatásaink meghatározásakor nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a Hármaskörös teljes vízgyűjtőjén a vizsgálat teljes időtartam alatt folyamatosan villámárvizek és aszályos időszakok váltogatták egymást (24. ábra). A klímaváltozás által okozott szélsőségek jelentős hatással vannak a halállományra. Ennek egyik jele, hogy bár 2022-ban, majd 2025-ben is a duzzasztómű alvizen a kövezések jelentős része szárazra került (25. ábra), így a bentikus gébfajok visszaszorulását vártuk, de 2024-et követően a 2025-ben végzett felmérés során már újból tömegessé váltak mind az al- mind a felvízen.

24. ábra: A békésszentandrás duzzasztó alvízének napi vízállás adatai a vizsgálat teljes időtartamára (2016.01.01-2024.12.24.)

forrás: <https://data.vizugy.hu/>

25. ábra: Rekord alacsony vízállás Békésszentandrásnál 2022. július

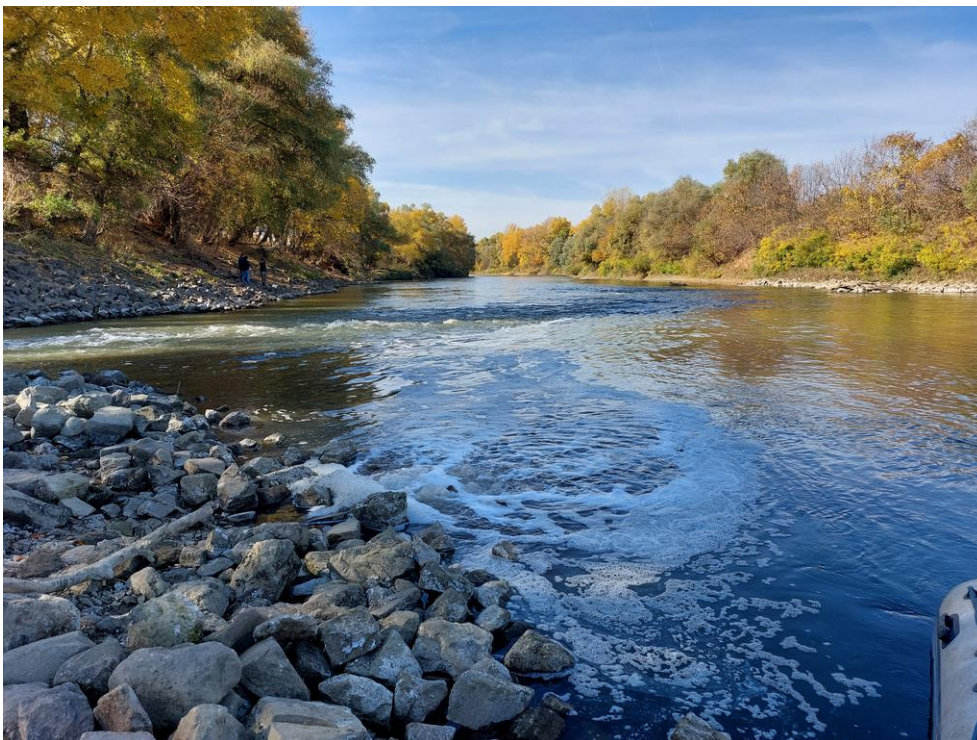
Összességében megállapítható, hogy a Békésszentandrás duzzasztómű jelentős hatással van a folyó halközösségének összetételére, amelyek a folyó ökológiai rendszerének egyik alapvető eleme, valamint jelentős rekreációs céllal is bír. A felvizen a vízáramlás lelassulása megváltoztatja az üledékszállítás és a lerakódás dinamikáját, ami közvetlenül érinti azokat a halfajokat, amelyek specifikus aljzatokhoz kötődnek. Ennek eredményeként az erőteljesebb vízáramlást, kavicsos aljzatot kedvelő ún. reophil halfajok számára az duzzasztó közvetlen közelében található felvízi szakasz mára nem alkalmas sem szaporodási, sem táplálkozási célokra. Ezzel szemben az alvízi szakaszon még számos olyan halfaj előfordul, mely a folyó felsőbb szakaszain már nem találja meg az életfeltételeit. A hordalék csökkenése az alvízi szakaszokon csökkenti a megfelelő élőhelyek elérhetőségét (medererózió), miközben felvizen az üledék-felhalmozódás és az állóvízi jelleg miatt a visszaduzzasztás következtében a természetestől egy jelentősen eltérő víztér jön létre. Mindez térben egy igen kis léptéken belül valósul meg. A duzzasztott szakaszokon az állóvízi környezet megjelenése előnyös bizonyos tágabb tűrőképességű, esetenként idegenhonos inváziós halfaj számára, amelyek az új körülmények között gyorsan elszaporodhatnak, miközben az őshonos, esetenként védett halfajok száma csökkenhet. A természetes áramlás megszakítása továbbá akadályozza a szervesanyag- és tápanyagáramlást, ami kedvezőtlen hatást gyakorolhat a folyó teljes halfaj együttesére. Ezzel párhuzamosan a folyó alvízi szakaszán a folyamatos turbulens víztestben számos áramláskedvelő, a part védelmét ellátó párhuzam kövezések mentén pedig számos bentikis inváziós halfaj tudta sikeresen kolonizálni a folyót. A Békésszentandrás duzzasztómű által okozott megváltozott áramlási viszonyok hosszabb távon jelentős élőhely veszteséhez, a még meglévő élőhelyek további fragmentációjával hozzájárult a biodiverzitás csökkenéséhez, valamint a halegyüttesek homogenizációjához.

IRODALOM

- Antal L., Harka Á., Sallai Z., Guti G. 2015: TAR: A halfauna természetvédelmi értékelésére használható szoftver. *Pisces Hungarici* 9: 71-72.
- Balon, E.K. 1975, 1990: Reproductive Guilds of Fishes: A Proposal and Definition. *J. Fish Res. Board Can.*, 32, 821-864.
- Berg, L.S. 1948: Freshwater Fishes of the USSR. And adjacent countries. *Acad. Nauk SSSR Zool. Inst.*, 1, 493 p.
- Berg, L.S. 1949: Ribi presznikh vod SzSzsZR I szopredelnikh sztran. I-III. Izdatelsztvo Akad. Nauk. Moszkva, Leningrád, 1381 p.
- Berinkei L. 1966: Halak - Pisces. *Magyarország Állatvilága*, 20, 139 p.
- Berinkei L. 1972: Magyarország és a szomszédos területek édesvízi halai a Természettudományi Múzeum gyűjteményében. *Vertebr. Hung.*, 13, 3-24.
- Dövényi Z. (2010) Magyarország kistájainak katasztere (Második kiadás). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet. Budapest.
- Ferincz Á., Staszny Á., Dérer I., Urbányi B. (2023): Halkönyv. Magyar Országos Horgász Szövetség, Budapest. 360 pp. ISBN: 9786156211026
- Guti G. 1993: A magyar halfauna természetvédelmi minősítésére javasolt értékrendszer. *Halászat*, 86, 141-144.
- Guti G., Sallai Z., Harka Á. 2014: A magyarországi halfajok természetvédelmi státusza és a halfauna természetvédelmi értékelése. *Pisces Hungarici* 8. 19-28.
- Györe K., Sallai Z. 1998: A Körös vízrendszer halfaunisztikai vizsgálata. *Crisicum*. I., pp. 211-228.
- Hammer, Ø., Harper, D.A.T., Ryan, P.D. 2001. PAST: Paleontological statistics software package for education and data analysis. *Palaeontologia Electronica* 4(1): 9pp.
- Hankó B. 1925: Halak-Pisces. pp. 145-150 In: Nagy Alföldünk állatvilága. (Szilády Z.) Debreceni Tisza I. Tud. Társ. Honismertető Bizottságának Közleményei.
- Harka Á. 1996: A Körösök halai *Halászat*, 89 (4):144-148.
- Harka Á., Sallai Z. (2004): Magyarország halfaunája. *Nimfea Természetvédelmi Egyesület*. 270 pp.
- Harka Á., Sallai Z. (2025): Magyarország halfaunája. Vaskos Csabak Bt. Békésszentandrás 351 pp.
- Heckel J. 1863: Magyarország édesvízi halainak rendszeres átnézete. Pest, 193-216.
- Izsák J. 1996: DIVERSI A program package to study diversity and community structures (doc file)
- Károli J. 1879: Kalauz a Magyar Nemzeti Múzeum Halgyűjteményéhez. Budapest, 103 p.
- Keresztessy K. 1993: Faunistical Research on Hungarian Protected Fish Species. *Landscape and Urban Planning*, 27, 115-122.
- Keresztessy K. 1996: Threatened freshwater fish in Hungary. pp. 73-77. In: *Conservation of Endangered Freshwater Fish in Europe* (ed. A. Kirchhofer, D. Hefti) /Advances in Life Sciences/ Birkhauser, Basel-Boston-Berlin.
- Lelek, A. 1987: Threatened Fishes of Europe. *The Freshwater Fishes of Europe*. 9. Aula Verlag Wiesbaden, 343 pp.

- Lovassy S. 1927: Magyarország gerinces állatai és gazdasági vonatkozásai. Természettudományi Társulat, Budapest, 895 pp.
- Lovassy S. 1927: Magyarország gerinces állatai és gazdasági vonatkozásai. Természettudományi Társulat, Budapest, 895 pp.
- Pintér K. 1989: Magyarország halai. Akad. Kiadó, Budapest, 202 pp.
- Pintér K. 1991: Sturgeons in Hungary, past and present situation. pp. 173-178. In: Acipenser (P. Williot) Cemagref Publ., Bordeaux
- Sallai Z. 1997: Adatok a Körösvidék halfaunájához (Szarvas környékének halai). A Puszta, 1997: 1/14. pp.156-191.
- Sallai Z. & Sallai M. (2019): Az amur (*Ctenopharyngodon idella*) és a fehér busa (*Hypophthalmichthys molitrix*) ívása a Körös alsó szakaszán. Halászat 112(4): 108.
- Sallai Z., Sallai M. (2020): Változások a halközösség összetételében a Körös békésszentandrási duzzasztó alatti szakaszán (2009, 2019). Pisces Hungarici 14 (2020) 15–32.
- Várbíró, G., Boda, P., Csányi, B., Szekeres, J. (2015): Módszertani útmutató a makroszkopikus vízi gerinctelenek élőlénycsoport VKI szerinti gyűjtéséhez, feldolgozásához és kiértékeléséhez. Kézirat, 35 pp.
- Vásárhelyi I. 1961: Magyarország halai írásban és képekben. Borsodi Szemle Könyvtára, Miskolc, 135 pp.
- Vutskits Gy. 1904: A magyar birodalom halfaunájáról. Természet, 7, 284., 8: 7., 18-21., 33., 43-45., 56-57., 68-69., 167.
- Vutskits Gy. 1918: Pisces. In: Fauna Regni Hungariae. Budapest, 42 pp.
- Winemiller, K. O., Rose, K.A. 1992: Patterns of life-history diversification in North American fishes: implications for population regulation. Can. J. Fish Aquat. Sci., 49, 2196-2218.

MELLÉKLET

1. ábra: A program során folyamatosan fenálló problémaként észleltük, hogy az alvizen található két szennyvíz bevezetés, mely jelentős szervesanyag terhelést jutatt a folyóba

2. ábra: Kisvizes állapot a duzzasztómű alvizi szakaszán 2021 nyarán

3. ábra: Szinte teljesen állóvízű állapot 2021 őszén az erőmű feletti szakaszán

4. ábra: Amikor van víz a mederben, 2018 novembere

5. ábra. Adult amurgéb (*Perccottus glenii*) a békésszentandrási duzzasztó felvizen 2021 októberben került elő az első példánya, de 2025-re már tömegessé vált

6. ábra: Az alvizen mára nagyon megritkul a védett, NATURA2000-es jelölő halfaj, a halványfoltú küllő

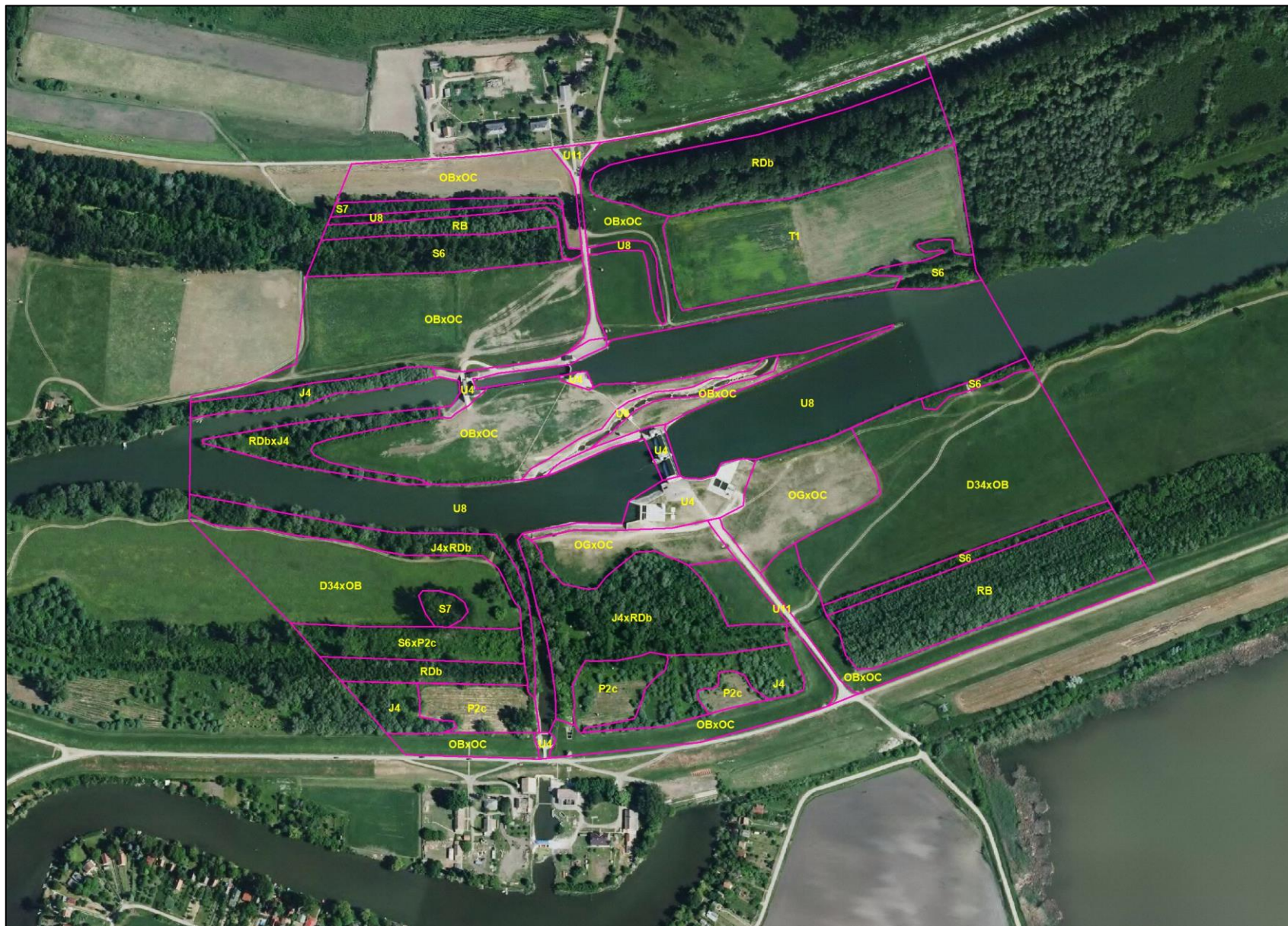
7. ábra: 2021. novemberében a turbinák karbantartásakor gyűjtött márna (legfelső egyed), alatta a Bihari márna, valamint két fokozottan védett magyar bucó egyed. Valamennyi NATURA2000-es jelölő halfaj

8. ábra: A mára ritkának mondható csuka egyike juvenilis egyede 2021 őszén. Mind a teljes monitoring, mind a 2025. évi felmérés során alig sikerült nagytestű ragadozó halat fogunk

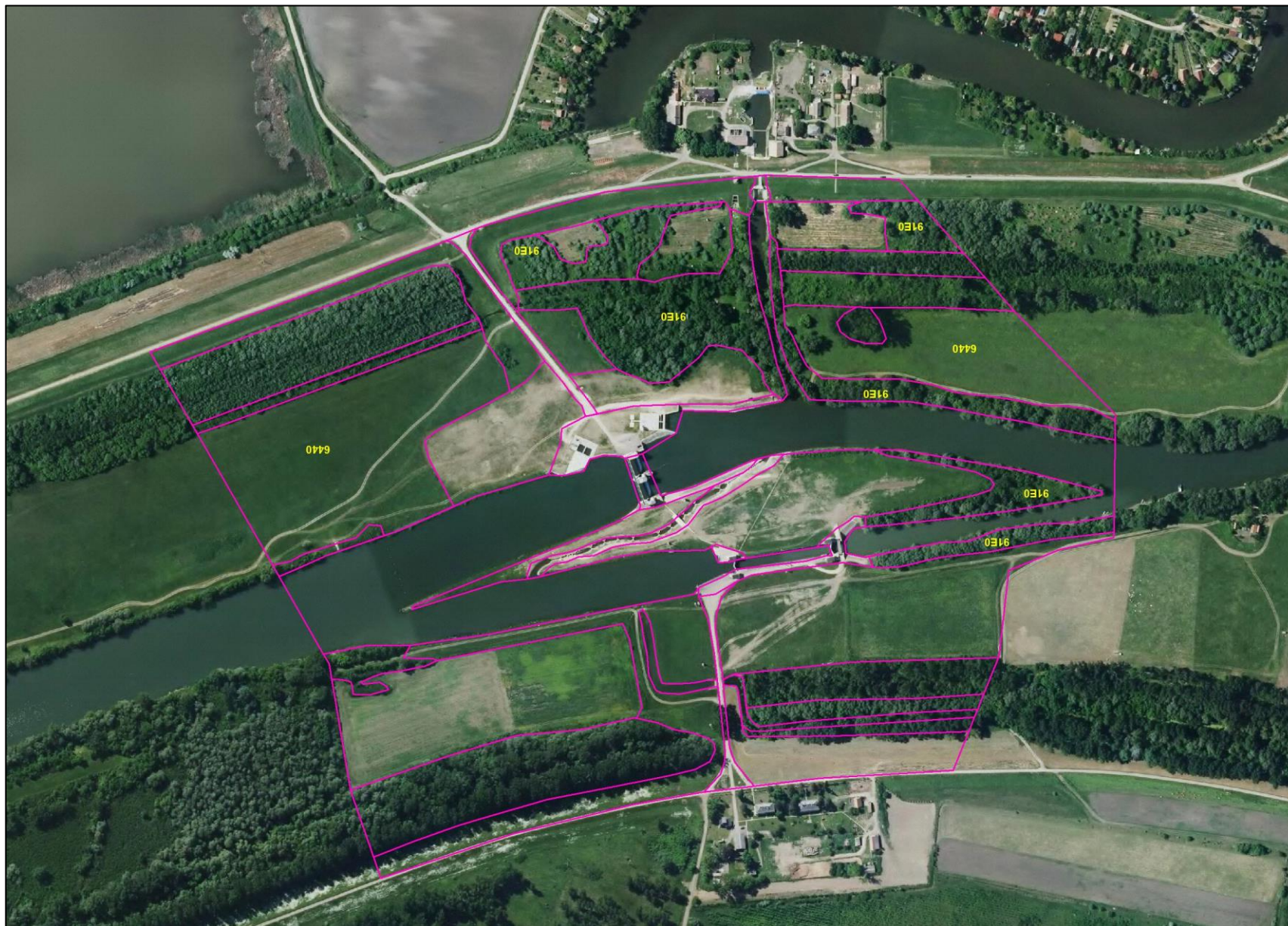
A létesítmény térségének ÁNÉR-élőhelytérképe

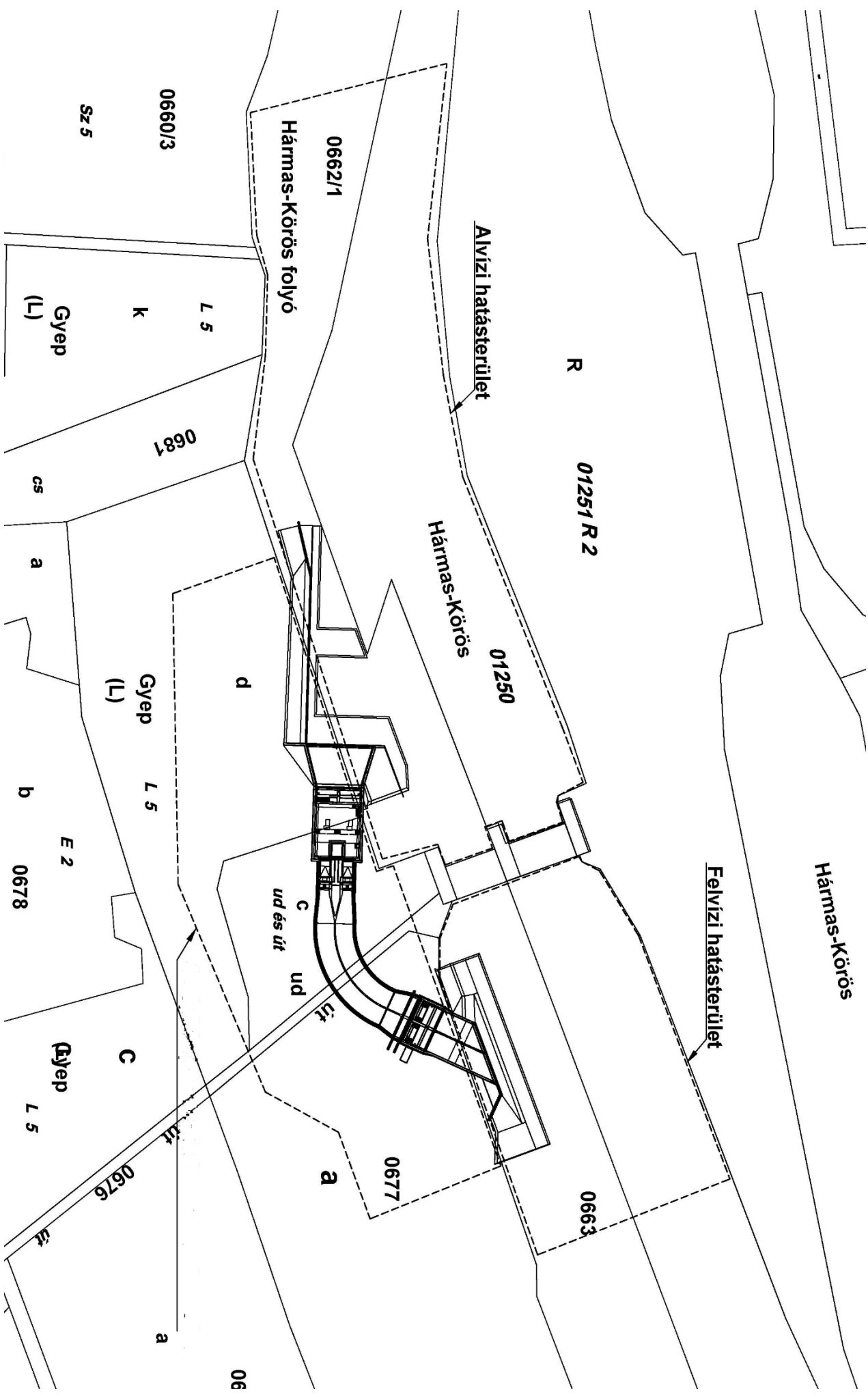
A foltokon az élőhely ÁNÉR-kódja szerepel

A létesítmény térségének N2000 élőhelytérképe

A foltokon az élőhely közösségi jelentőségű élőhely-kódja szerepel (ahol releváns), a többi (nem közösségi) élőhelyfolton nincs jelölés.

BÉKÉS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: **BE/39/ 20104-032/2016.**

Ügyintéző: Kopcsákné Lakatos Ildikó, T: (66) 362-944

Jánosi Ildikó

Horváth Szabina

dr. Sangala Erensin Pierre

Tárgy: Békésszentandrási duzzasztómű járulékos vízerőműve környezetvédelmi engedélyének felülvizsgálata

Ügyfél: Hydro Power Consulting Kft.
1118 Budapest, Bozókvár u. 8. II/6.

KÜJ: 100 351 004

KTJ: 102 630 342

HATÁROZAT

I.

A **Hydro Power Consulting Kft.** részére a Hármaskörös 47+500 fkm szelvényében található békésszentandrási duzzasztóműhöz kapcsolódó járulékos vízerőmű üzemeltetéséhez és felhagyásához az Erdész Béla és Halasi Kovács Béla tervezők által összeállított dokumentáció alapján

környezetvédelmi engedélyt adok.

II.

1. A környezethasználó adatai:

A vízerőmű üzemeltetője: Hydro Power Consulting Kft.

KÜJ: 100351004

Cégjegyzékszám: Cg. 01-09-708039

Adószám: 12880926-2-43

KSH-szám: 12880926-3514-113-01

2. A tevékenység által érintett ingatlanok:

Helye: Békésszentandrás, külterület 0662/1, 0663, 0677 hrsz.-ú területek
- a vízerőmű a Hármaskörös 47+380 - 47+540 (47+340 - 47+580 a mederburkolatokkal) fkm szelvényében van elhelyezve
- az ingatlanok a 3/1997. (I. 8.) KTM rendelet alapján védett területek, a Körös-Maros Nemzeti Park Körös-tájegység részét képezik.

Az ingatlanok tulajdonosai:

- Békésszentandrás, külterület 0662/1 hrsz.-ú ingatlan:

Magyar Állam, kezelő a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (5700 Gyula, Városház u. 26.)

- Békésszentandrás, külterület 0663 hrsz.-ú ingatlan

Magyar Állam, kezelő a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (5700 Gyula, Városház u. 26.)

- Békésszentandrás, külterület 0677 hrsz.-ú ingatlan

Magyar Állam, kezelő a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (5700 Gyula, Városház u. 26.)

KTJ szám: 102 630 342

Békés Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
5700 Gyula, Megyeház u. 5-7., Pf.: 99.

Telefon: (+36 66) 362-944 Fax: (+36 66) 361-755

Ügyfélfogadás: Hétfő: 8:30-12:00; Szerda: 8:30-12:00, 13:00-16:00; Péntek: 8:30-12:00

E-mail: zoldhatosag@bekes.gov.hu Honlap: www.bekeskh.hu

3. Az engedélyezett tevékenység kapacitása, besorolása, TEÁOR száma:

- Az engedélyezett tevékenység: a vízlépcső által biztosított villamosenergia-termelési lehetőségek kihasználása, a duzzasztómű duzzasztási és vízszinttartási jellemzőinek átvételével.
- A gépészeti berendezések között található 2 db, egyenként 26 m³/s névleges vízz szállító kapacitású Kaplan turbina, ill. 2 db, egyenként 1,017 MW névleges teljesítményű generátor.
- A vízerőmű évente átlagosan 8,6 GWh villamos energiát termel.
- A tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló módosított 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 1. számú mellékletének 29. pontja alapján
„29. Vízerőmű országos jelentőségű védett természeti területen méretmegkötés nélkül”
a környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek közé tartozik.
- TEÁOR szám: 35.11 Villamosenergia-termelés

4. A munkahelyi gyűjtőhelyen egy időben gyűjthető hulladék maximális mennyisége, az elszállítás gyakorisága:

Azonosító kód	Megnevezés	Tároló edényzet	Mennyiség	Elszállítás gyakorisága
20 03 01	uszadék, ill. gerebszemét	2 db x 3 m ³ -es acélkonténer	2x3000 kg	minimum évente kétszer

5. A telephelyen folytatott tevékenység hatásterülete

A folytatott tevékenység hatásterülete az alábbi ingatlanokra terjed ki:

Békésszentandrás, külterület 0662/1, 0663, 0677 hrsz.-ú, ill. Mezőtúr, külterület 01250 hrsz.-ú területek.

A tevékenység közvetett hatásai érinthetik Békésszentandrás nagyközség, ill. Mezőtúr város közigazgatási területét. Országhatáron áttérjedő hatások nem valószínűsíthetőek.

III.

A) Környezetvédelmi és természetvédelmi előírások a tevékenység folytatásához:

Üzemelés

1. A vízerőműben folytatott tevékenységek környezetszennyezést és károsítást kizáró módon történhetnek, melyek során a földtani közegbe szennyező anyagok nem kerülhetnek.
2. A műtárgykomplexumot úgy kell üzemeltetni, hogy a mindenkor természetes vízhozam levezethető legyen környezeti károsítás nélkül, illetve biztosított legyen a folyóban előforduló vándorló fajok vándorlási útvonalának megléte.
3. A fenntartási-karbantartási munkák (gyomtalanítás, kaszálás) természetvédelmi hatósági engedéllyel végezhetők.
4. A Hármaskörös vízerőmű feletti és alatti szakaszán háromévenként – tavaszi, nyári és őszi időszakban – mintavételt kell végezni a vízerőműnek a vízi makrogerinctelenekre és halakra gyakorolt hatásának feltárása érdekében. A legközelebbi vizsgálatot **2018. évben** kell elvégezni. Az eredményeket a rendelkezésre állásig, de legkésőbb a tárgyi évet követő **január 31. napjáig** meg kell küldeni az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság részére.
5. Három éves monitoringozás keretén belül vizsgálni kell a felvizen az erőmű vízkivételi műtárgyának halakra gyakorolt szívóhatását, illetve a turbina ivadéokra gyakorolt hatását. A monitoringozást a környezetvédelmi engedély **jogerőre emelkedését követően** el kell kezdeni. A monitoringozás megkezdéséről tájékoztatni kell az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot. Az eredményeket a vizsgálat befejezését követő **30 napon belül** meg kell küldeni az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság részére.

6. A vízerőmű alatti szakaszon háromévenként – tavaszi, nyári és őszi időszakban – vizsgálni kell a szabadfelszíni medercsatlakozáson keresztül kibocsátott vízáram és a hallépcső együttes működését. A legközelebbi vizsgálatot **2018. évben** kell elvégezni.
Az eredményeket a rendelkezésre álláskor, de legkésőbb a tárgyi évet követő január 31. napjáig meg kell küldeni az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság részére.
7. A karbantartási munkálatokat a környezet szennyezését és károsítását kizáró módon kell végezni. Amennyiben a munkálatok során a környezetszennyezés veszélye, vagy a környezet szennyezése fennáll, akkor haladéktalanul intézkedni kell a vészhelyzet megszüntetésére. A kármegelőzést, kárenyhítést, kárelhárítást az illetékes I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság egyidejű értesítése mellett köteles megkezdeni és végezni.
8. Karbantartási munkálatok során keletkezett veszélyes hulladékokat tilos a helyszínen hagyni.
9. A nem veszélyes hulladékok gyűjtése csak konténerbe történhet. Amennyiben a tároló megtelik, gondoskodni kell annak szakszerű átadásáról.
10. Az üzemelés és karbantartás során keletkező hulladékok csak az arra vonatkozó engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adhatók át kezelésre.
11. A hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Kormányrendelet szerint az üzemeltetés során keletkezett hulladékokról (a szükséges esetekben) bejelentést kell tenni a környezetvédelmi hatóság részére a mindenkor hatályos jogszabály szerint.
12. Az üzemelés során keletkező hulladékok helyszíni gyűjtése, továbbá szállítása, ártalmatlanítása és hasznosítása tekintetében be kell tartani a vonatkozó hulladékgazdálkodási jogszabályok előírásait.
13. Jelen határozat nem mentesít az egyéb jogszabályokban előírt hatósági engedélyek megszerzésétől.
14. Az engedély kiadásához alapul vett körülmények jelentős megváltozását, továbbá a tulajdonos személyében bekövetkezett változást az engedélyes **15 napon belül** köteles bejelenteni az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság felé.
15. A környezetvédelmi engedély érvényességi idejének lejártakor – amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja – a környezetvédelmi felülvizsgálat szabályai szerint kell eljárni, és teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatot kell benyújtani az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságra, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 73-76. §, ill. 78-80. §-ai alapján.

Felhagyás

16. Az engedélyezett tevékenység, vagy egy részének felhagyása esetén az engedélyes köteles az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság egyetértésével biztonságossá tenni, illetve ártalmatlanítás/hasznosítás céljából eltávolítani azokat a berendezéseket, építményeket, a tárolt hulladékokat, anyagokat, melyek környezetszennyezést okozhatnak.
17. A felhagyás során keletkező hulladékok csak az arra vonatkozó engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adhatók át kezelésre.
18. Az engedélyezett tevékenység, vagy egy részének felhagyása esetén az engedélyes köteles az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság egyetértésével biztonságossá tenni, illetve ártalmatlanítás/hasznosítás céljából eltávolítani a berendezéseket, építményeket, épületeket, a tárolt hulladékokat, anyagokat, melyek környezetszennyezést okozhatnak, illetve 6 hónapnál hosszabb leállás esetén gondoskodni kell azon tárolt hulladékok, anyagok ártalmatlanítás/hasznosítás céljából történő eltávolításáról, melyek környezetszennyezést okozhatnak.
19. Amennyiben az üzemeltetés és felhagyás ideje alatt a környezeti elemeket veszélyeztető vagy szennyező káresemény történik haladéktalanul intézkedni kell a vészhelyzet, ill. a szennyezés megszüntetéséről, és egyidejűleg értesíteni kell az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot a szennyeződésről és az elhárítása érdekében tett intézkedésekről.

B) Közegészségügyi szempontú előírás

20. A munkáltató/alvállalkozó köteles gondoskodni a veszélyek elhárítására, illetve jelzésére szolgáló biztonsági berendezések, eszközök rendszeres karbantartásáról, működésének ellenőrzéséről a 3/2002. (II. 8.) SZCSM-EüM együttes rendeletben foglaltak alapján.
21. Az üzemelés során keletkező veszélyes hulladékok gyűjtését közegészségügyi kockázatot, környezetszennyezést kizáró módon kell végezni a 225/2015. (VIII. 7.) Kormányrendelet előírásai szerint.

C) A megkeresett szakhatóság feltételei, melyeket be kell tartani

A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 35400/706/1/2016.ált. számú szakhatósági állásfoglalása szerint:

1. „A vízierőmű üzemeltetése mindenkor a hatályos vízjogi üzemeltetési engedély és üzemeltetési szabályzat szerint történhet.
2. Az üzemeltető az általa okozott, vagy üzemszerű működésén kívülálló okokból bekövetkezett szennyezést köteles bejelenteni az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóságnak. Egyidejűleg köteles azonnal befejezni a szennyező tevékenységet és megkezdeni a kárenyhítést szolgáló intézkedéseket.”

IV.

A környezetvédelmi engedély **2026. május 31.** napjáig hatályos, amennyiben a határozat rendelkező részének IV. pontjában tett előírások teljesülnek.

A határozatban foglalt előírások nem teljesítése esetén a I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedély visszavonásáról, vagy a tevékenység folytatásának felfüggesztéséről is dönthet.

V.

A határozat ellen a közléstől számított **15 napon belül** az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) címzett, és az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságnál (5700 Gyula, Megyeház u. 5-7.) 3 példányban benyújtott fellebbezésnek van helye.

A határozat hirdetményi úton is közlésre kerül.

A jogorvoslati eljárás díja 225.000,- Ft, a természetes személyek és a társadalmi szervezetek esetében 4500,- Ft, melyet a Békés Megyei Kormányhivatal – Magyar Államkincstárnál vezetett – 10026005-00299578-00000000 számú előírányzat-felhasználási számlájára kell befizetni.

A jogorvoslati eljárási díj befizetését igazoló dokumentumot a fellebbezéshez kell csatolni.

INDOKOLÁS

A Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2005. július 20-án kelt 20149-037/2005. ikt. számú határozatában környezetvédelmi engedélyt adott a Hydro Power Consulting Kft.-nek (továbbiakban: Kft.) a Hármaskörös 47+500 fkm szelvényében található békésszentandrási duzzasztóműhöz kapcsolódó járulékos vízierőmű létesítéséhez, üzemeltetéséhez és felhagyásához. A határozat 2005. szeptember 7-én jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Ezen határozat érvényességi idejét – kérelemre – a 60338-002/2011. iktatószámú határozattal módosította az I. fokú környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatóság. A környezetvédelmi engedély 2015. december 31. napjáig volt érvényes.

A Kft. 2015. december 23-án érkezett kérelmében benyújtotta a Főosztályra a 20149-037/2005. ikt. számú környezetvédelmi engedély érvényességi idejének meghosszabbítására vonatkozó felülvizsgálati dokumentációt.

A telephelyi tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló módosított 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet (továbbiakban: KR.) 1. számú mellékletének 29. pontja alapján a környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek közé tartozik.

A beérkezett kérelmet megvizsgálva megállapítottam, hogy az hiányos az alábbiak miatt:

- A benyújtott engedélyezési dokumentációt – a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet alapján – megfelelő szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő készítheti el. A dokumentáció összeállításánál – a dokumentáció szerint – közreműködött Halasi Kovács Béla tervező is, de azt csak Erdész Béla írta alá, és Halasi Kovács Béla szakértői jogosultságát igazoló okiratot nem csatoltak. Továbbá az engedélyezési dokumentációt a megfelelő jogosultsággal rendelkező szakértők nem írták alá.
- A benyújtott dokumentáció nem tartalmazta a tevékenység és annak hatásterülete által érintett ingatlanok 3 hónapnál nem régebbi földhivatali tulajdoni lapjait, vagy azok másolatát, melyek az érintett ügyfelek meghatározásához szükségesek.
- A megvalósult vízerőmű környezetvédelmi azonosításához a Kft. nem rendelkezett KTJ számmal.

A fentiek pótlására a BE/39/20104-001/2016. ügyiratszámú végzésben rendelkeztem. A kérelmező a hiányosságokat határidőben teljesítette.

A kérelemre indult eljárás díja a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: FM rendelet.) 2. § (1) bekezdése, ill. az FM rendelet 2. melléklet 14. és 8. pontja alapján 450.000,- Ft, melynek lerovása a kérelem benyújtásakor megtörtént.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló, módosított 2004. évi CXI. törvény (továbbiakban: Ket.) 29. § (3) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése értelmében tájékoztattam az érintett ügyfeleket az eljárás megindulásáról. Továbbá a Ket. (6) és (7) bekezdése alapján megküldtem az eljárás megindításáról szóló közleményt, a kérelmet és mellékleteit Békésszentandrási Nagyközség és Mezőtúr Város Jegyzőjének azzal, hogy jelen eljárás megindításáról hirdetményi úton – a közlemény közterületen, és a helyben szokásos egyéb módon történő közhírré tételéről – tájékoztassák azokat az ügyfeleket, akiknek a tevékenység az ingatlanát érinti, vagy annak hatásterületén helyezkedik el. Az eljárás megkezdéséről szóló felhívást és közleményt a Ket. 29. § (7) bekezdésének megfelelő tartalommal az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság honlapján és hirdetőtábláján is közzétettem.

A környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban résztvevő társadalmi szervezetek ügyféli jogállását a Ket. 15. § (5) bekezdése és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) 98. § (1) bekezdése rögzíti, ezért hirdetményi úton tájékoztattam azokat az országos lefedettségű működő társadalmi szervezeteket akik a jogszabályban biztosított lehetőségükkel élve bejelentkeztek az erre rendszerezett internetes portálon, kérve értesítésüket – többek között – a felülvizsgálati engedélyezési eljárásokban.

A társadalmi szervezetek nem jelezték írásban, hogy az eljárásban nem kívánnak részt venni, így a továbbiakban őket is ügyfélként kezeltem.

Békésszentandrási Nagyközség Polgármesteri Hivatala 2016. március 22. napján érkezett levelében tájékoztattott arról, hogy a közzététel 2016. február 05. és 2016. február 29. között megtörtént, észrevétel a tevékenységgel kapcsolatosan nem érkezett a polgármesteri hivatalba.

Mezőtúr Város Polgármesteri Hivatala 2016. március 4. napján érkezett levelében tájékoztattott arról, hogy a közzététel 2016. február 8. és 2016. március 1. között megtörtént, észrevétel a tevékenységgel kapcsolatosan nem érkezett a polgármesteri hivatalba.

A megadott határidőn belül a nyilvánosság részéről a közlemény tartalmára, a telephelyen folytatott tevékenységre vonatkozó írásos észrevétel nem érkezett az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságra sem. Telefonon vagy személyesen sem érdeklődött senki a telephelyen folytatott tevékenységről, annak környezeti hatásairól.

A Ket. 63. § (1) bekezdésének b) pontja alapján:

„63. § (1) A hatóság közmeghallgatást tart, ha
a) ezt jogszabály előírja,

- b) az eljárásban több mint ötven ügyfél vagy több mint öt, a 15. § (5) bekezdésében meghatározott szervezet vesz részt, kivéve, ha törvény másként rendelkezik, vagy
- c) a hatóság a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében ezt szükségesnek tartja."

Tekintettel arra, hogy jelen eljárásban több mint öt ügyfélnek minősülő társadalmi szervezet vesz részt, ezért közmeghallgatást kellett tartani, melyet 2016. április 08. napjára tűztem ki az I fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság – 5700 Gyula, Megyeház u. 5-7. alatti – székhelyére. A Ket. 63. § (2) bekezdése alapján eljártam a települések jegyzőinél, hogy az érintettek a közmeghallgatás helyéről és idejéről hirdetményi úton, továbbá közhírré tétel útján értesüljenek, valamint a hirdetményt közzétettem az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság hirdetőtábláján és internetes honlapján is.

A közmeghallgatásra a kérelmező, valamint az eljárásban közreműködő szakhatóság előzetesen szabályszerű értesítést kapott. A közmeghallgatáson érdeklődő nem jelent meg.

A közmeghallgatáson történtek a BE/39/20104-028/2016. ügyiratszámú jegyzőkönyvben kerültek rögzítésre.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 28. § (3) bekezdés és 5. számú melléklet II. táblázat 3. pontja alapján, a környezetvédelmi engedély módosítása során a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya (továbbiakban: Igazgatóság) szakhatósággént bevonásra került.

Az Igazgatóság a 35400/706/1/2016.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában feltételek előírásával hozzájárult az engedély meghosszabbításához, melyet a határozat rendelkező részének III.C) pontjában rögzítettem.

A szakhatóság állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

„A Békés Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya BE/39/20104-015/2016. ügyiratszámú megkeresésében a Hydro Power Consulting Magyarország Tanácsadó Kft. (továbbiakban: Kft.) által a Békésszentandrás duzzasztóműhöz kapcsolódó járulékos vízierőmű létesítéséhez, üzemeltetéséhez és felhagyásához kiadott – 60338-002/2011. ikt. számú határozattal módosított – 20149-037/2005. iktatószámú környezetvédelmi engedély felülvizsgálati eljárásában kérte a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalását.

A benyújtott kérelem és az egyéb rendelkezésemre álló iratanyagok alapján az alábbiakat állapítottam meg:

- A vízierőmű a Hármas-Körös 47+380 – 47+540 (47+340 – 47+580 a mederburkolatokkal) fkm szelvénye között, a folyó bal parti hullámterén létesült.
- A Békésszentandrás Vízierőmű a duzzasztó által létrehozott vízszintkülönbséget villamos energiatermelésre használja. Az üzemeltetés a tárolt vízkészletre nincs hatással.
- A vízierőmű üzemeltetését a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság által üzemeltetett duzzasztómű üzemeltetésével összehangolták.
- A vízierőmű 11306-004/2014. ikt. számon 2014. április 30. napjáig hatályos vízjogi üzemeltetési engedélyt kapott. A dokumentáció szerint a létesítmény az engedélyben foglaltak szerint üzemel.
- Az erőműhöz ivóvíz bekötés nem készült, szennyvíz nem keletkezik.
- A létesítmény földburkolat alatt helyezkedik el, a burkolt felületek csapadékvizei a Hármas-Körösbe folynak, illetve a műtárgy töltés felőli oldalán elszikkadnak.
- A vízkészletre gyakorolt hatás megfigyelésére a felvízi mederben beépített ultrahangos vízhozammérő berendezés, valamint az erőmű vízhozam adatai szolgálnak. Az eredmények alapján a vízierőmű a tárolt vízkészletekre sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nincs hatással.
- A Békésszentandrás duzzasztómű és a járulékos vízierőmű hosszirányú átjárhatóságának biztosítására a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2015. évben hallépcsőt épített a Mezőtúr külterület 01250, 01251 hrsz.-ú ingatlanokon. A vízáterhelési biztosítja a vízi élőlények számára a Hármas-Körös folyón található Békésszentandrás duzzasztó hosszirányú átjárhatóságát. A hallépcső fenntartását és üzemeltetését az I. fokú vízügyi hatóság 35400/2018-11/2015.ált. ikt. számon engedélyezte, a határozat – fellebbezés miatt – jelenleg nem jogerős. A jogorvoslati kérelem elbírálása jelenleg is folyamatban van az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnál.
- A vízierőmű a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területen levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint érzékeny területen helyezkedik el.

Fentieket is figyelembe véve megállapítottam, hogy a környezetvédelmi engedély meghosszabbítása előírásaim betartása esetén vízgazdálkodási érdeket nem sért, vízbázis védőterületét nem érinti, az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra nincs hatással, a felszíni és felszín alatti vizek minősége és

menyisége védelmére vonatkozó előírásoknak megfelel, ezért a környezetvédelmi engedély módosításához a rendelkező részben rögzített feltételekkel hozzájárultam.

A vízügyi és a vízvédelmi hatóság hatáskörét és illetékességét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) és (3) bekezdése és a 2. számú melléklet 12. pontja állapítja meg.

Szakhatósági állásfoglalásomat a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § 3. bekezdése és 5. sz. melléklet II. táblázat 3. pontjában, valamint a környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 20. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló módosított 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § (6) bekezdésében előírt módon adtam meg.

A döntés elleni önálló fellebbezést a Ket. 44. § (9) bekezdése nem teszi lehetővé."

A Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése alapján a környezetvédelmi engedélyezési eljárások során az 5. számú melléklet I. táblázatában felsorolt szakkérdéseket is vizsgálja a kormányhivatal, ezért a következő főosztályok és osztály működtek közre a különböző szakkérdések tekintetében:

- a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedő szakkérdések tekintetében a Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya;
- termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata: Békés Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztálya;
- a kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya.

A Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya a környezetvédelmi engedély módosítási dokumentációra a BE-02/07/129-2/2016. ügyiratszámú véleményt adta, melyben feltétel előírásával javasolta a módosított környezetvédelmi engedély kiadását.

A Békés Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztálya a BE/23/81-2/2016. ügyiratszámú szakági véleményében feltétel előírása nélkül elfogadta a felülvizsgálati dokumentációban foglaltakat.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya a BE-02/07/1655-2/2015. ügyiratszámon nyilatkozott a hatáskörébe tartozó szakkérdésben a régészeti örökség és a műemléki értékvédelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendeletben foglaltak alapján.

A KR. 1. § (6b) bekezdése alapján Békésszentandrás nagyközség jegyzőjétől belföldi jogsegélyt kértem, arra vonatkozóan, hogy a tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel összhangban van-e.

A belföldi jogsegély kérésre válaszolva, Békésszentandrás Nagyközség Jegyzője 863-3/2016. ügyiratszámú levelében az alábbiakról tájékoztatott:

„A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvar u. 8.) által, a Békés Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálynál (5700 Gyula, Megyeház u. 5-7.) kezdeményezett hatósági eljárás (a békésszentandrasi duzzasztómű járulékos vízierőműve környezetvédelmi engedélyének felülvizsgálatára irányul) vonatkozásában, a belföldi jogsegély iránti kérelemnek helyt adok, arra vonatkozó az alábbi nyilatkozatot teszem:

A megvalósult létesítmény üzemeltetése megfelel a helyi építésügyi, illetve környezet- és természetvédelmi követelményeknek.

Állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az az érdemi döntésre jogosult hatóság határozata, illetve eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) hatósági eljárás megindítását kezdeményezte a Békés Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálynál (5700 Gyula; Megyeház u. 5-7.) a békésszentandrási duzzasztómű járulékos vízierőműve környezetvédelmi engedélyének felülvizsgálatára vonatkozóan.

Az ügyben eljáró hatóság a 2016. február 2-án kelt levelében (BE/39/20104-016/2016. ikt. sz.) belföldi jogsegélyt kért hatóságomtól, mely alapján a helyi építésügyre illetve környezet és természetvédelemre kiterjedően az alábbiakat állapítottam meg:

Eljárásom során hatáskörömbé tartozóan vizsgáltam a megvalósult létesítmény üzemeltetésének összhangját Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a

- 6/2004. (IV. 27.) számú, Békésszentandrás helyi építési szabályzatáról szóló rendelete

- 17/2011. (VII. 18.) számú, a helyi jelentőségű természeti területek és értékek védetté nyilvánításáról szóló rendelete

- 10/2004. (III. 02.) számú, a köztisztaságról és a környezetvédelemről szóló rendelete

előírásaival.

A kérelemhez csatolt dokumentumokból megállapítottam, hogy a megvalósult létesítmény üzemeltetésével a helyi építésügyi, környezet- és természetvédelmi érdekek nem sérültek.

Döntésemet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló CXL. törvény (továbbiakban: Két.) 26.§ (4) bekezdése alapján hoztam meg, mely szerint a megkeresett szerv csak akkor tagadhatja meg a megkeresésben foglaltak teljesítését, ha jogszabályba ütközik. Az önálló fellebbezést a Két. 98. § (3) bekezdése alapján zártam ki.

A jogorvoslat lehetőségéről a Két. 98. § (2) bekezdésére figyelemmel adtam tájékoztatást. Az eljárási cselekmény kapcsán költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkeztem."

A benyújtott felülvizsgálati dokumentációt hulladékgazdálkodási szempontból megvizsgálva megállapítottam, hogy kiegészítésre szorul az alábbiak miatt:

- A dokumentációban nem nyilatkoztak arról, hogy a vízerőmű üzemeltetése során képződő, veszélyes és nem veszélyes hulladékokat üzemi vagy munkahelyi gyűjtőhelyen gyűjtik.

- Ha munkahelyi gyűjtőhelyek vannak a vízerőmű telephelyén, akkor nem adták meg minden telephelyi munkahelyi gyűjtőhelyre vonatkozóan az egy időben gyűjthető hulladékok maximális mennyiségeit, illetve azok elszállítási gyakoriságát.

- Ha üzemi gyűjtőhelyek vannak a vízerőmű telephelyén, nem nyújtották be jóváhagyásra a vízerőmű telephelyén lévő üzemi, veszélyes és nem veszélyes hulladék-gyűjtőhely üzemeltetési szabályzatát. Az üzemeltetési szabályzat minimális tartalmi követelményeit a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 17. § (5) bekezdése tartalmazza.

A fentiek pótlására a BE/39/20104-019/2016. ügyiratszámú végzésben hívtam fel a kérelmezőt, a hiányosságok teljesítési határidejét 2016. március 17. napjában határoztam meg. Az így megállapított határidő letelte előtt az ügyfél nyilatkozott, hogy a keletkező hulladékokat munkahelyi gyűjtőhelyen gyűjti, és megadta a munkahelyi gyűjtőhelyre vonatkozóan az egy időben gyűjthető hulladékok maximális mennyiségét, illetve azok elszállítási gyakoriságát.

A rendelkezésekre álló információk alapján az alábbiakat állapítottam meg.

- A Békésszentandrás, külterület 0662/1; 0663; 0677 hrsz. alatti területeken működik a Békésszentandrási vízerőmű, melyet 2013. óta a Hydro Power Consulting Magyarország Tanácsadó Kft. működtet. Az engedélyes rendelkezik a vízerőmű üzemeltetéséhez szükséges engedélyekkel.
- A környezetvédelmi engedély felülvizsgálati eljárásában a tevékenység környezeti hatásai az Erdész Béla és Halasi Kovács Béla tervezők által összeállított, „Békésszentandrási Vízerőmű teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálata 2015.” című, 24/2015. tervszámú engedélyezési dokumentáció, ill. annak kiegészítésében foglaltak alapján kerültek elbírálásra.
- A kérelem pontosításaként a Kft. 2016. április 20-án érkezett levelében nyilatkozott, hogy a vízerőmű üzemeltetése során képződő gerebszemét 2 darab 3 m³-es acélkonténerbe kerül, melynek teherbírása egyenként 3 tonna.

- A Békésszentandrás kisvízerőmű a Hármas-Körös balparti átvágásában a hullámtéren épült meg. Az érintett ingatlanok: Békésszentandrás, külterület 0677, 0662/1 és 0663 hrsz.-ú területek a 3/1997. (I. 8.) KTM rendelettel létesített Körös-Maros Nemzeti Park Körös-ártér tájegységének részét képezik, országos jelentőségű védett természeti területek; továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló, módosított 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet szerint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUKM 20017) tartoznak, Natura 2000 területek.

Az üzemeltetéssel leginkább érintett Hármas-Körös folyó természetvédelmi szempontból – mint a Körösök völgye mentén húzódó ökológiai folyosó szerves része – rendkívül értékes, természetes állapotú vizes élőhely. A folyó kiemelkedő jelentőségű természeti értékét természetes hal és vízi gerinctelen faunája jelenti. Élő-, táplálkozó- és szaporodóhelye a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V.9.) KöM rendelet értelmében fokozottan védett magyar bucó (*Zingel zingel*); német bucó (*Zingel streber*) és védett kurta baing (*Leucaspis delineatus*); fenékjáró küllő (*Gobio gobio*); halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*); szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus*); réticsík (*Misgurnus fossilis*); vágócsík (*Cobitis elongatoides*); selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetser*); széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*) halfajoknak. A hullámtéri területek olyan védett növény és állatfajok élőhelyeül szolgálnak, mint a réti iszalag (*Clematis integrifolia*); sáfrányos imola (*Centaurea solstitialis*); sárga billegető (*Motacilla flava*); cigánycsuk (*Saxicola torquata*); töviszúró gébics (*Lanius collurio*).

A természet védelméről szóló, módosított 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban Tvt.) az alábbiakat írja elő.

„...18. § (1) A természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges vízmennyiséget (ökológiai vízmennyiség) mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet.

...42. § (2) Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

...43. § (1) Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kényszerítése, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

Természetvédelmi oldalról meghatározó szempont a Hármas-Körös kontinuitásának és a folyó kiemelkedő jelentőségű természeti értékei sokféleségének fenntartása. Ennek megfelelően alapvető követelmény, hogy a folyóban előforduló halfajok és gerinctelenek számára duzzasztási időszak alatt is biztosítva legyen a tömeges vándorlás lehetősége, illetve a vándorlás fenntartásához szükséges vízmennyiség (ökológiai vízmennyiség), ezért szükséges a természetes vízhozam levezethetősége. A fenntartási munkálatokra vonatkozó előírást a Tvt. 38. § (1) bekezdése alapján írtam elő.

A teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció tartalmaz élővilágvédelmi fejezetrészt, mely a működő vízerőmű hatását mutatja be az akvatiszervezetekre a halegyüttes és a makrozoobenton felmérése alapján. A dokumentáció az alábbiak szerint foglalja össze a működő vízerőmű hatását.

Makrozoobenton felmérés:

Az elmúlt 10 évben végzett mintavételek, illetve makrozoobenton vizsgálati eredmények szerint a Hármas-Körös érintett felvízi és alvízi szakaszának makrozoobenton faunája gazdag. A Békésszentandrás duzzasztó közeli felvizén tapasztalható magas fajszám és az áramlásokkal szembe U. crassus hiánya a duzzasztás közvetlen hatásaként értékelhető. A 2015. október 30. napján végzett mintavétel eredményei szerint a vízerőmű üzemelésének közvetlen hatása a makrogerinctelen élőlényekre nem volt kimutatható, ugyanakkor annak közvetett hatása feltételezhető.

A továbbiakban mindenképpen javasolt legalább háromévenkénti tavaszi, nyári és őszi mintavétel a vízi makrogerinctelen élőlényközösség pontosabb feltárása érdekében, a feltételezett hatások megerősítése vagy elvetése, illetve azok erősségének meghatározása érdekében.

Halak felmérése:

Az elmúlt 10-15 év alatt a Hármas-Körös halfaunájának állapota nem mutat romlást, természetvédelmi szempontból – elsősorban az alvíz közössége – továbbra is kifejezetten értékes. A

fel- és alvízi szakasz halegyüttese közötti legfontosabb különbséget az jelenti, hogy a felvízi szakaszon kimutatott fajok száma alacsonyabb, hiányoznak, vagy jelentősen alacsonyabb egyedszámban vannak jelen az alvízen rendszeresen előforduló reofil faunaelemek.

A visszaduzzasztás ökológiai hatását nem csak a reofil fajok felvízi hiánya bizonyítja, hanem az a tény is, hogy a stagnofil specialista fajok egyedszám aránya is itt a legalacsonyabb. Ez a kép teljesen megegyezik a Sebes-Körös körösladányi a Kettős-Körös békési duzzasztójánál tapasztaltakkal, így az egyértelműen a duzzasztás és nem az erőművi üzemelés számlájára írható.

Megállapítható, hogy a vízerőmű üzemelésével érintett alvízi szakaszon az üzemelés megkezdése óta eltelt két év alatt a halak mennyiségi viszonyaiban nem tapasztalható változás.

A halak tekintetében a továbbiakban javasolt

- a felvízi és az alvízi terület legalább három évenként tavaszi, nyári, őszi ismétlésben végzett haltani mintavétele az esetleges hosszabb távú hatások vizsgálata érdekében;

- a felvízen az erőmű vízkivételi műtárgyának halakra gyakorolt szívóhatásának, illetve a turbina ivadéka gyakorolt hatásának célzott felmérése egy három éves monitorozási program keretén belül;

- az alvízen a szabadfelszíni medercsatlakozáson keresztül kibocsátott vízáram és a hallépcső együttes működésének célzott vizsgálata három évenként, tavaszi, nyári, őszi ismétlésben.

A szakértő által tett javaslatokat természetvédelmi szempontból megalapozottnak és indokoltnak tartom, mert ezen vizsgálatok alapján követhető a vízerőmű természeti értékekre gyakorolt hatása, ezért azokat előírásként szerepeltetem jelen határozatban.

A vízerőmű vízenergia felhasználásával, megújuló energiaforrásként a köz, illetve természetvédelem céljait szolgálja, hiszen a tevékenység végzése során nem szennyezi a környezetet, nem termel sem szén-dioxidot, sem más üvegházhatású gázt. Továbbá a védett természeti terület állapotát nem veszélyezteti.

A határozat rendelkező részében tett feltételek teljesülése mellett a természetvédelem jogszabályban foglalt követelmények érvényesülnek.

- Levegőtisztaság-védelem szempontjából a rendelkezéseimre álló iratanyagok alapján megállapítottam, hogy a telephelyen bejelentés köteles légszennyező pontforrás nem üzemel. Előírásaimat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §, 5. § (1) és (2) bek., 22. § (2) a) pontja, 26. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 30. § (1) bekezdése alapján tettem meg.

- Hulladékgazdálkodási szempontból megállapítottam, hogy a vízerőmű működtetése során uszadékból származó hulladékok keletkeznek. Ezen uszadék összetétele vegyes képet mutat. Jórészt természetes eredetű hulladékot tartalmaz (levelek, faágak, termések, gallyak), de fellelhető úszó kommunális hulladék is (műanyag, papír, textil). Ezen hulladékok kiszűrésére készítettek egy ún. gerebztisztító berendezést, mely a hulladék kitermelésére szolgál. A kitermelt uszadékot 2 db 5 m³-es konténerbe gyűjtik, melyet az érvényes engedéllyel rendelkező Gyomaközszolg Kft. szállítja el egyéb települési hulladékként (azonosító kód: 20 03 01), amikor a konténerek megtelnek.

A fent nevezett telep korszerű technológiájából adódóan csak igen kis mennyiségű hulladék keletkezik, az is csak a karbantartási munkálatok során. A karbantartás során keletkezett hulladékok megfelelő helyre történő átadásáról a karbantartó cég gondoskodik. Hulladékgazdálkodási szempontból a felülvizsgálati dokumentáció elfogadása kapcsán kifogás nem merült fel.

Hulladékgazdálkodási előírásaimat a hulladékról szóló módosított 2012. évi CLXXXV. törvény által előírtak figyelembevételével a környezetet érő terhelések és kockázatok csökkentése, a környezet szennyezésének megelőzése, valamint a képződő hulladékok hasznosításának és ártalmatlanításának biztosítása érdekében adtam meg. Figyelembe vettem továbbá a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Kormányrendelet előírásait.

- Földtani közeg védelme szempontjából megállapítottam, hogy a telepi technológia zárt rendszerű, abból a földtani közeget veszélyeztető anyag nem kerülhet ki.

Feltételeimet a telephelyen keletkező és felhasznált anyagok földtani közegbe jutásának kizárása, illetve minimalizálása érdekében, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet és a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges

határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja és 1. melléklete alapján írtam elő.

- Zaj és rezgés elleni védelem szempontjából megállapítottam, hogy a tevékenység hatásterülete a vízerőmű közvetlen környezetére terjed ki, azon belül védendő objektum nem található.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 10. § 3), valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. § (1) bekezdése értelmében zajkibocsátási határértéket nem kell megállapítani, ha a környezeti zajforrás hatásterületén nincs védendő terület, építmény vagy helyiség.

- A benyújtott módosítási dokumentációt a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségére, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően megvizsgáltam.
- A dokumentációban foglaltak lehetővé teszik a tevékenység során a vizsgált szakkérdések vonatkozásában felmerülő hatások megítélését. A tevékenység végzéséhez kapcsolódó előírásaimat a határozat rendelkező részének III. fejezet B) pontjában rögzítettem.
- Termőföld-minőségvédelmi szempontból megállapítottam, hogy a felülvizsgálati dokumentáció elfogadható, azzal kapcsolatosan talajvédelmi szempontból kifogás nem merült fel.
- A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ által vezetett nyilvántartás alapján, a telephelyen folytatott tevékenység régészeti lelőhelyet, régészeti védőövezetet, műemléki területet nem érint, ezért szakkérdés vizsgálatának feltételei örökségvédelmi szempontból nem állnak fenn.
- A dokumentáció jóváhagyása során megkeresett szakhatóság feltételek előírásával hozzájárult a dokumentáció elfogadásához.
- A dokumentációt készítő megfelelő szakértői jogosultsággal rendelkeznek, jogosultságuk a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendeletben foglaltak szerinti.
- A környezetvédelmi engedély érvényességi idejét a KR. 11. § a) pontjában foglaltak alapján állapítottam meg.

A környezetvédelmi engedély módosítása az előírt feltételek betartása mellett környezetvédelmi és természetvédelmi érdeket nem sért, ezért a Kft. kérelmének helyt adva határozatom rendelkező részében foglaltak szerint döntöttem és a környezetvédelmi engedélyt új határozatba foglalva, egységes szerkezetbe foglalva adtam ki.

A határozatot Kormányrendeletben biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva hoztam meg.

A határozatot a Kvt. 71. § (1) bek. b) pontjában, valamint a KR. 10. § (8) bekezdésben biztosított jogkörömben eljárva hoztam meg, és a Ket. 71. § (1), 72. § (1) bekezdése szerinti módon adtam ki, figyelemmel a Kormányrendelet vonatkozó rendelkezéseire.

A határozat a KR. 21. § (8) bekezdése alapján hirdetményi úton is közlésre kerül. A Ket. 78. § (10) bekezdése alapján, a hirdetményi úton közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő 15. napon kell közöltnek tekinteni, és az azt követő 15 napon belül van lehetőség a fellebbezés előterjesztésére a Ket. 99. § (1) bekezdése alapján. Azon ügyfelek esetében, akiknek a határozat közlése postai úton történt, a fellebbezési határidőt a határozat kézhezvételétől kell számítani.

Jogorvoslati jogot a Ket. 98. § (1) bekezdése biztosítja, a fellebbezés előterjesztésének határidejét a Ket. 99. § (1) bekezdése alapján állapítottam meg.

A határozat rendelkező részének V. pontjában – fellebbezés esetén – 3 példány fellebbezési kérelem benyújtásáról rendelkeztem, figyelemmel a Ket. 102. § (4) bekezdésére.

A környezetvédelmi engedélyezési eljárás fellebbezési díját az FM rendelet 2. § (5) és (6) bekezdése alapján határoztam meg.

Az eljárási cselekmény során eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról nem rendelkeztam.

Gyula, 2016. május 24.

Gajda Róbert
kormány megbízott
nevében és megbízásából:

A kiadmány hitelűl:

Szilágyi L.
hitelesítő

dr. Illich Andrea s. k.,
főosztályvezető

Kapják:

1. Hydro Power Consulting Kft., 1118 Budapest, Bozókvar u. 8. II/6. (TV)
2. Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság, 5700 Gyula, Városház u. 26. (TV)
3. Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság, 5540 Szarvas, Anna liget 1. (TV)
4. E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt., 4024 Debrecen, Kossuth u. 41. (TV)
5. Telenor Magyarország Zrt., 2045 Törökbálint, Pannon út 1.(TV)
6. Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
5600 Békéscsaba, Kazinczy u. 9., Hivatali kapu: BEKESMKI
7. Békésszentandrás Nagyközség Jegyzője, 5530 Békésszentandrás, Hősök tere 1.
8. Mezőtúr Város Jegyzője, 5400 Mezőtúr, Kossuth tér 1.
9. Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály, e-mail: titkarsag@dar.antsz.hu
10. Békés Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztálya, bekes-nti@nebih.gov.hu
11. Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya
bekescsaba.jaras@bekes.gov.hu
12. Békés Megyei Főügyészség 5700 Gyula, Városház u. 6/8. (jogerő után)
13. BÉMKH Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály, Helyben

A határozat hirdetményi úton is közlésre kerül:

14. Békésszentandrás Nagyközség Jegyzője, 5530 Békésszentandrás, Hősök tere 1. (TV)
15. Mezőtúr Város Jegyzője, 5400 Mezőtúr, Kossuth tér 1. (TV)

**Körös-vidéki Vízügyi Hatóság
Gyula**

ÜGYINTÉZÉS: 5700 GYULA, VÁROSHÁZ U. 26. LEVÉLCÍM: 5701 Gyula, Pf.: 19.

TELEFON: 66-526-400 TELEFAX: 66-526-407

ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ: Hétfő: 8:30-12:00; Szerda: 8:30-12:00, 13:00-16:00; Péntek: 8:30-12:00

Ikt. szám: 11306-004/2014.

Ügyintéző: Márkné Lengyel Teréz

Tárgy: Békésszentandrás duzzasztómű
járulékos vízerőműve vízjogi üzemeltetési
engedélye

Ügyfél: Hydro Power Consulting Magyarország
Tanácsadó Kft.

1118 Budapest, Bozókvár u. 8. II/6.

Vízikönyvi szám: Szarvas/1239

Tervszám: I/1567

HATÁROZAT

I.

A **Hydro Power Consulting Magyarország Tanácsadó Kft.** részére engedélyt adok arra, hogy a Békésszentandrás duzzasztómű járulékos vízerőműve vízelékesítési terveit az általa 2013. október hónapban készített a „Békésszentandrás Vízerőmű Üzemeltetési Szabályzat és Utasítás”-ban foglaltaknak és az alábbi előírásoknak megfelelően **fenntartsa és üzemeltesse**.

II.

Az engedélyezett vízelékesítési tervek főbb műszaki jellemzői:

1. A létesítmények által érintett ingatlanok: Békésszentandrás, külterület 0662/1, 0663, 0677 helyrajzi szám.

A területek tulajdonosa: a Magyar Állam,

vagyongazdálkodója a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság,

természetvédelmi kezelője a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság.

Az érintett ingatlanok feletti rendelkezési jogot a Használati Szerződés 1. sz. módosítása és annak mellékletei tartalmazzák.

A létesítmény helye: Hármaskörös 47+380–47+540 (47+340–47+580 a mederburkolatokkal) fkm, bal parti hullámterén.

Jellemző vízszintek

- Mértékadó árvízszint: 86,02 mBf
- Legnagyobb vízszint (LNV): 87,07 mBf
- Duzzasztási vízszint: 81,98 mBf

2. A létesítmény főbb részei:

- szabadfelszínű vízkivétel
- zártszelvényű, iker nyomócsatorna
- két gépegységes vízerőtelep
- szabadfelszínű alvízi medercsatlakozás
- áramszolgáltatóhoz csatlakozás

Vízkivételi műtárgy:

- küszöbszint: 76,30 mBf
- névleges keresztmetszet: 5,68 x 14,8 m
- tengelyre merőleges nyílásszélessége: 14,90 m
- fenéklemez felső szintje: 76,30 mBf, küszöbszintről 75,0 mBf szintre csökken

A műtárgy előtt durva gereb (21,07 m) és úszó uszadék-terelő került beépítésre

Átmeneti műtárgy:

- Áramlási keresztmetszete 2 x 7,0 x 3,2 m-ről 2 x 6,0 x 3,2 m-re csökken.
- hossza: 17,8 m
- felvízoldali betétgerendás ideiglenes elzárás küszöbszintje: 75,00 mBf
- a turbinák védelmére 2 x 7,0 m szélességű és 75,00 mBf küszöbszintű gereb épült automatikus működtetésű gerebtisztító berendezéssel

Nyomócsatorna:

A vízkivétel és a vízerőtelep közötti vízátvitelt biztosítja, egyesített és elágazó szakaszból áll.

- hossza: 35,07 + 21,48 = 56,55 m
- szelvénytérlete: a kezdeti 2 x 6,0 x 3,20 m-ről 2 x 3,20 x 3,20 m-re, majd 2 x Ø3,20 m-re csökken
- fenékszint: 76,30–75,90 mBf
- hossza: 62,80 mBf

A nyomócsatorna két db (3,20 x 3,20 m méretű) acélszerkezetű, olajhidraulikus főelzárással létesült.

Vízerőtelep:

- alapozási szint: 70,60–74,20 mBf
- erőtelep földm. felső szint: 83,40 mBf
- üzemi személybejárat: alvíz oldali, betonlépcsős, szintje 87,60 mBf
- felvízi főelzárással és alvízi betétgerendás ideiglenes elzárással épült (71,60 mBf küszöbszint)

A vízerőtelepen 2 db állítható lapátmozgató „S” elrendezésű Kaplan turbina épült.

A turbinák jellemző adatai:

- névleges vízállítás: 2 x 26 m³/s
- járókerék átmérő: 2240 mm
- névleges teljesítmény: 2 x 1,017 MW

A turbinákhoz hajtóművel 1-1 generátor csatlakozik.

Itt kerültek elhelyezésre a fő gépegységekhez tartozó segédberendezések.

A nyílások elzárása kettős acélszerkezetű elzárással biztosítható.

Vízerőtelep utófenék és alvízi medercsatlakozás:

Feladata vízerőtelep szívócsatornája (71,60 mBf) és a duzzasztómű alvízi meder fenékszintjének (75,00 mBf) különbségét hidalja át.

- fenékszint hajlása: 1:4

- hossza: 14,58 m
- szélessége: 14,80 m-ről 22,80 m-re nő

Az alvízi medercsatlakozás három elkülönülő részből áll:

- a vízerőtelep utófenék és duzzasztómű által meglévő bal part közötti – a lábazatnál mérve – 18,70 m hosszú kőszórás-körakat biztosítású rézsús átmeneti szakasz a 75,00 mBf–82,20 mBf szintek között, 5,0 m széles lábazati kőszórással;
- a vízerőtelep utófenék utáni 75,00 mBf szintű mederfenék szakaszos biztosítása 2 x 10 m hosszon kőszórással, ill. az alvízi balparti támfal 3,0 m szélességű lábazati kőszórása 55 m hosszon;
- az alvízi bal parti támfal feletti 78,00 mBf szintű padka és a 82,00–82,80 mBf szintek között változó rendezett terep közötti, 1:1 hajlású rézsú biztosítása LMA_{5/40} rakott terméskő burkolattal 76,1 m hosszon.

Mederbiztosítások:

Mind a felvízi, mind az alvízi folyócsatlakozásnál terfil szűrőszövetre helyezett kőszórás, illetve körakatú mederbiztosítás készült.

3. A vízerőmű üzem módja:

Normál üzemi feltételek esetén – állandó távellenőrzés, felügyelet mellett – automatikusan üzemel.

III.

A vízhasználat jellemzői:

1. A vízerő hasznosításra felhasználni engedélyezett vízmennyiség:	888 800 000 m³/év.
2. A vízkészlet jellege:	felszíni víz III. kategória
3. A vízhasználat jellege:	gazdasági célú vízerőmű (100 %)
4. A vízhasználat ideje:	idényjellegű, igazodva a duzzasztó üzemrendjéhez.

IV.

Az üzemeltetésre vonatkozó előírások:

1. A vízerőmű működtetése, üzemeltetése kizárólag a duzzasztómű üzemelési szabályzatának maradéktalan betartásával történhet. A vízerőtelep és a duzzasztómű egyesített vezérlésével biztosítani kell az előírt 81,98 mBf-i duzzasztási szintet. A duzzasztási vízszint változtatásáról a vízgazdálkodási és vízkárelhárítási igények szerint a KÖVIZIG dönt. A vízerőhasznosítás járulékos hasznosítás, vízkészlet csökkenést nem jelenthet. A vízerőtelep üzemeltetése a későbbiekben jelentkező vízigények kielégítését nem korlátozhatja.
2. A járulékos vízerőhasznosítás céljára **nem vehető igénybe a Hármaskörös folyó adott szelvényére előírt mederben hagyandó** (a hallépcsőn és a duzzasztó táblák felett levetett) **3,22 m³/s vízhozam** és az a vízmennyiség, amely által biztosítható a Békésszentandrás duzzasztón, a Hármaskörös folyón érkező uszadék, növényzet továbbvezetése. Az uszadék, vízinnövényzet továbbvezetésének rendszerét, a továbbvezetéshez szükséges vízhozamot a gyakorlati tapasztalatok alapján a KÖVIZIG-gel egyeztetve kell meghatározni, és **2015. november 30. napjáig** be kell jelenteni az I. fokú vízügyi hatóság vízügyi hatóságához.

3. A Hármas-Körös folyómedre monitoringra kijelölt szakaszának geodéziai bemérését a vízerőmű műszaki átadását követő két évben évente, azt követően két alkalommal kétfévente, majd ötévenként tavasszal a vízerőtelep üzemeltetőjének el kell végeznie, és az eredmények függvényében a KÖVIZIG képviselőjével közösen kell dönteni a végrehajtandó beavatkozásokról.
4. Az engedélyes köteles fentieken túlmenően a KÖVIZIG K-1552-422/2013. ikt. számú vagyonkezelői hozzájárulásában, a KÖVIZIG-gel és jogelődeivel az üzemeltetés idején is hatályos szerződésekben és megállapodásokban rögzített kötelezettségei teljesíteni.
5. Amennyiben az üzemeltetés során környezetszennyezés történik – az azonnali elhárítás megkezdése mellett – az I. fokú vízügyi hatósághoz, való bejelentéséről gondoskodni kell.
6. Ezen engedélyt mellékleteivel együtt meg kell őrizni és az ellenőrzésre jogosult szervek felhívására rendelkezésre kell bocsátani.

V.

Be kell tartani a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Kirendeltsége, Gyula szakhatósági állásfoglalásában foglaltakat:

1. „A műtárgykomplexumot úgy kell üzemeltetni, hogy a mindenkor természetes vízhozam levezethető legyen környezeti károkozás nélkül, illetve biztosított legyen a folyóban előforduló vándorló fajok vándorlási útvonalának megléte.
2. A fenntartási-karbantartási munkák (gyomtalanítás, kaszálás) természetvédelmi hatósági engedéllyel végezhetők.
3. A kisvízerőmű üzemeltetése során észlelt bármilyen környezetkárosodással járó eseményt, havária helyzetet – az elhárításra tett azonnali intézkedések megkezdése mellett – haladéktalanul be kell jelenteni az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságnak.”

VI.

1. Az engedélyezett vízilétesítmények az **I. felügyeleti kategóriába** tartoznak.
2. A vízjogi üzemeltetési engedély **2024. április 30.** napjáig hatályos.
3. A tulajdonos vagy az üzemeltető személyében beállott minden változást az I. fokú vízügyi hatóságnak 30 napon belül be kell jelenteni. Ennek elmulasztása esetén az engedély gyakorlásával összefüggő kötelezettségek az engedélyest terhelik.

VII.

A határozat ellen a kézbesítést követő naptól számított 15 napon belül az Országos Vízügyi Hatósághoz (1012 Budapest, Márvány u. 1/d) címzett, de a Körös-vidéki Vízügyi Hatósághoz (5700 Gyula, Városház u. 26.) – 3 példányban – benyújtható fellebbezéssel lehet élni.

A jogorvoslati eljárás díja 288 000,- Ft, amelyet a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság 10026005-01712113-00000000 számú számlájára, számú számlájára kell befizetni. A befizetéseket igazoló dokumentumokat a fellebbezéshez kell csatolni.

A fellebbezési határidő elteltével – fellebbezés hiányában – jelen határozat jogerőre emelkedik.

INDOKOLÁS

A HYDRO POWER CONSULTING Magyarország Tanácsadó Kft. (továbbiakban: Kft.) kérelmet nyújtott be az I. fokú környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatósághoz, melyben kérte a Békésszentandrási duzzasztómű vízerőműve vízjogi üzemeltetési engedélyének kiadását. A kérelemhez csatolta:

- a THESIS Mérnökszakértő, Fejlesztési és Kereskedelmi Kft. (1012 Budapest, Brassó út 67.), valamint az SBS Tervező Bt. (1012 Budapest, Attila út 109.) T/157/09, valamint 461/2009. munkaszámú összefoglaló tervét;
- a 2013. augusztus 30-án megkezdett és 2013. szeptember 10-én lezárult műszaki átadás-átvételi eljárás jegyzőkönyvét;
- pótlólag megküldte a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (továbbiakban: KÖVIZIG) K-1552-422/2013. ikt. számú vagyonkezelői hozzájárulását.

A Kft. a Békésszentandrási duzzasztómű járulékos vízierőműve vízilétesítményeinek megépítésére a 74395-008/2012., 60337-006/2012. és 11438-002/2008. ikt. számú határozatokkal módosított 37457-1-15/2007. ikt. számú határozatban kapott vízjogi létesítési engedélyt, az engedély 2014. december 31. napjáig hatályos.

Az eljárás megindításáról értesítettem az érintett ügyfeleket, részükről észrevétel, nyilatkozat a mai napig nem érkezett.

2014. január 1. napján hatályba lépett a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 482/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.), melynek 7. § (1) bekezdése vízügyi hatósággént és szakhatósággént a területi vízügyi hatóságot jelölte ki. A 482/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés 1) pontja szerint, jogszabályban meghatározott feladat- és hatáskörében a Körös-vidéki Vízügyi Hatóság a Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Kirendeltségének a jogutódja.

A kérelem tartalmi hiányosságainak pótlását a 85236/2013. iktatószámú végzésben rendelttem el, melynek teljesítésére 2014. március 31. napjáig biztosítottam határidőt.

A Kft. a határidő lejárta előtt megküldte az általa 2013. október hónapban készített a „Békésszentandrási Vízerőmű Üzemeltetési Szabályzat és Utasítás” megnevezésű dokumentációt, valamint az „MNV Zrt. azonosító: SZT-100091 számú” Használati Szerződés 1. sz. módosítását, amely az Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, a KÖVIZIG és a Kft. között jött létre, mely a vízerőmű által érintett ingatlanok használati jogát és tulajdonjogi helyzetét szabályozza..

A tárgyi ügyben benyújtott és az eljárás során kiegészített kérelem megfelel a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet (továbbiakban: KHVM r.) előírásainak.

A Kr. 10. § (1) bekezdésének e) pontja alapján az eljárásba bevontam a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Kirendeltségét.

A Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Kirendeltsége, Gyula 91308-002/2014. szakhatósági állásfoglalásának feltételeit a rendelkező rész V. bekezdésében írtam elő. Állásfoglalását a következőkkel indokolta:

„A Körös-vidéki Vízügyi Hatóság (5700 Gyula, Városház u. 26.) 11306-001/2014. iktatószámú

megkeresésében a Hydro Power Consulting Magyarország Tanácsadó Kft. kérelmező részére, a Békésszentandrás duzzasztómű járulékos vízerőmű és kapcsolódó létesítményeinek vízjogi üzemeltetési engedélyéhez kért szakhatósági állásfoglalást.

Az eljárás során az alábbiakat állapítottam meg.

A Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás duzzasztóműhöz kapcsolódó járulékos kisvízerőműre vonatkozóan az I. fokú környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatóság által kiadott 60338-002/2011. iktatószámú határozattal módosított 20149-037/2005. iktató számú **környezetvédelmi engedéllyel** rendelkezik, ezért szakhatósági állásfoglalásom nem terjed ki a felszíni vizek, a felszín alatti vizek és a földtani közeg minősége védelmére vonatkozó szakkérdésekre.

A Békésszentandrás kisvízerőmű a Hármas-Körös bal parti átvágásában a hullámtéren épült.

Az érintett ingatlanok: Békésszentandrás, külterület 0677, 0662/1 és 0663 hrsz.-ú területek a 3/1997. (I. 8.) KTM rendelettel létesített Körös-Maros Nemzeti Park Körös-ártér tájegységének részét képezik, országos jelentőségű védett természeti területek; továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló, módosított 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet szerint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUKM 20017) tartoznak, Natura 2000 területek.

Az üzemeltetéssel leginkább érintett Hármas-Körös folyó természetvédelmi szempontból – mint a Körösök völgye mentén húzódó ökológiai folyosó szerves része – rendkívül értékes, természetes állapotú vizes élőhely.

A folyó kiemelkedő jelentőségű természeti értékét természetes hal és vízi gerinctelen faunája jelenti. Élő-, táplálkozó- és szaporodóhelye a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V.9.) KöM rendelet értelmében fokozottan védett magyar bucó (*Zingel zingel*); német bucó (*Zingel streber*) és védett kurta baing (*Leucaspius delineatus*); fenékjáró küllő (*Gobio gobio*); halványfoltú küllő (*Gobio alpinus*); szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus*); réticsík (*Misgurnus fossilis*); vágócsík (*Cobitis elongatoides*); selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetser*); széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*) halfajoknak. A hullámtéri területek olyan védett növény és állatfajok élőhelyeül szolgálnak, mint a réti iszalag (*Clematis integrifolia*); sáfrányos imola (*Centaurea solstitialis*); sárga billegető (*Motacilla flava*); cigánycsuk (*Saxicola torquata*); tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*).

A természet védelméről szóló, módosított 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban Tvt.) az alábbiakat írja elő.

„...18. § (1) A természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges vízmennyiséget (ökológiai vízmennyiség) mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet.

... 42. § (2) Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

...43. § (1) Tilos a védett állatfajok ... szaporodásának és más élettevékenységeinek veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő-, vagy bújóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

Természetvédelmi oldalról meghatározó szempont a Hármas-Körös kontinuitásának és a folyó kiemelkedő jelentőségű természeti értékei sokféleségének fenntartása. Ennek megfelelően alapvető követelmény, hogy a folyóban előforduló halfajok és gerinctelenek számára duzzasztási időszak alatt is biztosítva legyen a tömeges vándorlás lehetősége, illetve a vándorlás fenntartásához szükséges vízmennyiség (ökológiai vízmennyiség), ezért szükséges a természetes vízhozam levezethetősége.

A fenntartási munkálatokra vonatkozó előírást a Tvt. 38. § (1) bekezdése alapján írtam elő.

A vízerőmű vízenergia felhasználásával, megújuló energiaforrásként a köz, illetve természetvédelem céljait szolgálja, hiszen a tevékenység végzése során nem szennyezi a környezetet, nem termel sem szén-dioxidot, sem más üvegházhatású gázokat. Továbbá a védett természeti terület állapotát nem

veszélyezteteti.

A benyújtott dokumentációt áttanulmányozva megállapítottam, hogy feltételeim teljesülése, valamint a benyújtott dokumentációban foglaltak betartása mellett a természetvédelem jogszabályban foglalt követelmények érvényesülnek, így a vízjogi üzemeltetési engedély kiadásához hozzájárultam.

Szakhatósági állásfoglalásomat a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Kormányrendeletben biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló, módosított 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 44. § (6) bekezdése szerinti módon, a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 482/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésének e) pontja alapján, az ott meghatározottakra kiterjedően adtam meg.

A döntés elleni önálló fellebbezést a Ket. 44. § (9) bekezdése nem teszi lehetővé.

Kérem a Tisztelt Eljáró Hatóságot, hogy a Ket. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel az érdemi határozatot szíveskedjen részemre megküldeni.”

A lefolytatott eljárás során megállapítottam, hogy a vízjogi üzemeltetési engedély kiadásának – a rendelkező részben foglalt előírások betartása mellett – vízgazdálkodási akadálya nincsen.

A határozatot a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló – módosított – 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdésének megfelelő módon hoztam meg, a Kr-ben biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva.

A vízjogi üzemeltetési engedély kiadására irányuló eljárást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló – módosított – 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.), valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló – módosított – 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) előírásainak megfelelően folytattam le.

A határozatot a Ket. 72. § (1) bekezdése szerinti módon adtam ki.

Mindezekre figyelemmel, a kérelemnek helyt adva a vízjogi üzemeltetési engedélyt a vízgazdálkodásról szóló – többször módosított – 1995. évi LVII. tv. (továbbiakban: Vgt.) 30. § (1) bekezdésében és a Korm. rendelet foglaltak alapján adtam ki.

A Korm. rendelet 11. § (2) bek. alapján rendelkeztem a tulajdonos vagy az üzemeltető személyében bekövetkezett változással kapcsolatos bejelentési kötelezettségről és a 21. § (4) bek. alapján a vízilétesítmények felügyeleti kategóriába sorolásáról.

A vízjogi üzemeltetési engedély hatályát a Korm. rendelet 5. § (5) bekezdésében foglaltak alapján határozott időtartamban állapítottam meg.

A vízhasználat jellegének megállapítása a vízkészletjárulék kiszámításáról szóló 43/1999. (XII. 26.) KHVM rendelet (továbbiakban: VKJ r.) 1. § (1) bekezdéséhez tartozó 1. számú mellékletében foglaltakon alapszik.

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás igazgatási szolgáltatási díja a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló – módosított – 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet (továbbiakban: KvVM rendelet) 1. sz. melléklet I. 24.1.4. és 28. pontja szerint 576 000 Ft, melyet a Kft. megfizetett.

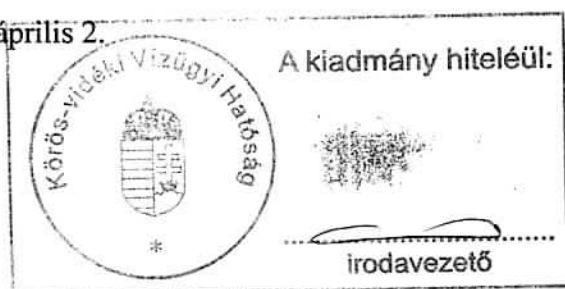
A határozat elleni fellebbezés lehetőségét a Ket. 98. § (1) bekezdése biztosítja. A fellebbezés előterjesztésének határidejét a Ket. 99. § (1) bekezdése alapján állapítottam meg. A fellebbezés esetén benyújtandó kérelem példányszámát a Ket. 102. § (4) bekezdésével összhangban határoztam meg.

A jogorvoslat díjáról a KvVM rendelet 2. § (4) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

Tájékoztatatom az engedélyest, hogy tekintettel a lekötött vízmennyiség után vízkészletjárulékot kell fizetni. Az ezzel kapcsolatos szabályokat a Vgt. 15/A-15/E §, valamint a VKJ r. tartalmazza.

A mellékelt "A" jelű adatlapot – az engedélyben foglaltak alapján – szíveskedjen kitölteni, majd azt a jelen határozat kézhezvételétől számított **15 napon belül** visszaküldeni az I. fokú vízügyi hatósághoz.

Gyula, 2014. április 2.

dr. Igricz Mária s. k.,
hatóságvezető

Kapják:

1. Hydro Power Consulting Magyarország Tanácsadó Kft., 1118 Budapest, Bozókvár u.11. (tv+A adatlap) + 2 terv jogerő után
2. Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság, 5700 Gyula, Városház u. 26. (tv)
3. Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság, 5540 Szarvas, Anna-liget 1. (tv)
4. Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, 1149 Budapest, Bosnyák tér 5. (tv)
5. Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt., 1133 Budapest, Pozsonyi u. 56. (tv)
6. Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Kirendeltsége, 5700 Gyula, Megyeház u. 5-7.
7. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Hatóság, 5002 Szolnok, Pf. 63. (tájékoztatásul)
8. Vízikönyvvezető, Helyben + 1 dok jogerő után
9. Irattár, Helyben

A

BEJELENTKEZŐ ADATLAP VÍZJOGI ENGEDÉLYESEK RÉSZÉRE

Engedélyes (vízhasználó)

neve

címe

ír. szám

város

utca

házsám

Nyilvántartási

azonosító:

Adószám

(vagy)

Adóazonosító jel

szakágazat

Bankszámla-száma

Telefon (

)

Fax (

)

Ügyintéző neve:

Vízikönyvi szám

Vízjogi engedély száma

Vízjogi engedély típusa

Vízhasználó telep

neve

címe

A vízhasználó besorolása:

idényjellegű felhasználó ☐

kisfogyasztó ☐

Vízfolyás (csatorna) neve

szelvényszám

negyedéves kötelezettségű ☐

vízhasználati (rész)időszakok

hó,

nap-tól

hó,

nap-ig

engedélyezett vízmennyiség

1.

m³/év

2.

m³/év

3.

m³/év

4.

m³/év

Vízkészlet jellege:

KÓD

gyógyvíz

☐

G

termálvíz

☐

M

karszt- és hasadékvíz

☐

H

rétgvíz

☐

R

partiszűrővíz

☐

P

talajvíz

☐

T

felszíni víz

☐

F

Vízminősítés:

KÓD

I. kategória

☐

1

II. kategória

☐

2

III. kategória

☐

3

IV. kategória

☐

4

Vízhasznosítás jellege:

KÓD

Vegyes

☐

0

Gyógyászat

☐

1

Közcélú

☐

2

Gazdasági célú ivó

☐

3

Gazdasági célú egyéb

☐

4

Halgazdaság, rizstermelés

☐

5

Öntözés

☐

6

Állattartó telep

☐

7

Gazdasági célú energetika

☐

8

In situ (vízi erőművek)

☐

9

Fürdő

☐

A

Mérségi körülmény (mért?):

Vízmérő hitelesítési éve:

Vízhasználat besorolási KÓD-ja

Súlyozott gazdasági szorzó:

ÖSSZESEN: 100 %

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az adatlapon közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Dátum

PH.

cégszerű aláírás

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

A Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvény
Vízügyi Célelőirányzat fejezete és a 43/1999. KHVM ren-
delet rendelkezik a vízkészletjárulék kiszámításáról.

„A járulékfizetésre kötelezett a fizetési kötelezettségét a vízjogi engedély kézhezvételétől számított 15 napon belül az illetékes vízügyi hatóságnak bejelenteni köteles.”

Az adatlapot nyomtatott betűkkel kell kitölteni. Hiányzó ada-
tok esetében a „bejelentkezés” érvénytelen.

A bejelentkező adatlapon a vízhasználónak a saját azono-
sító adatait kell bejelenteni. Vállalkozásnál az adószámot,
magánszemélynél az adóazonosító jelet. A „szakágazat”-
hoz a TEÁOR számot kell beírni, mely vállalkozóknál a
KSH törzsszámot követő 4 számjegy. Magánszemély ese-
tén jellemző szakágazati számok: 0112 ⇒ zöldség-virág;
0113 ⇒ gyümölcs-fűszernövény termesztés; 0121 ⇒
szarvasmarha; 0123 ⇒ sertés; 0124 ⇒ baromfi tenyész-
tés; 0130 ⇒ vegyes gazdálkodás.

A vízhasználatra vonatkozó adatokat a vízjogi engedély
alapján kell kitölteni. Eltérés esetén a bejelentkezés hi-
básnak minősül, az adatlap értékelhetetlen és vissza-
küldendő! Az engedély típusa létesítési, üzemeltetési
és szüneteltetési lehet.

Valótlan adatok közlését, a késedelmes bejelentkezést,
vagy annak elmulasztását a hatóság az adózás rendjéről
szóló 2003. évi XCII. tv. 172. §. alapján bírságozhatja.

A vízhasználó negyedéves nyilatkozattételre és befizetésre
kötelezett, kivéve, ha a jogszabály szerint:

a) kisfogyasztó a vízjogi üzemeltetési engedélyben
lekötött vízmennyiség kisebb, mint 26 m³/nap, 9.125
m³/év;

b) idényjellegű vízhasználó a vízjogi üzemeltetési
engedélyben a vízhasználat csak az év meghatáro-
zott időszakában engedélyezett.

A vízhasználó besorolásánál, a vízminősítésnél és a víz-
készlet jellegénél a megfelelő négyzetet „X”-et kell jelölni, a
felhasználás jellegénél a %-os arányt kell beírni.

Ha az engedélyezett vízmennyiség nem egész évre vonat-
kozik, akkor az időszak kezdetét és végét is fel kell tüntetni.

Az adatlap addig érvényes, amíg a Vízügyi Felügyelet az
érvényben lévő engedélyt nem módosította, vagy az enge-
délyben meghatározott érvényességi időpont lejártáig.

A mértéki körülmény (mért / nem mért) kitöltésénél – a
mérőóra hitelesítési évéhez – az azonos G-kódú lekötés-
hez tartozó víztermelő egységek közül – a legrégebbi hite-
lesítési évet kell beírni. Ha ezek közül bármelyik mérő hi-
telesítése a négy évet meghaladta, a teljes mennyiség
mértetlenné minősül!

A súlyozott „g” szorzó kiszámítását az alábbi táblázat se-
gítségével kell elvégezni. A vízhasznosítás jellege: A ⇒
fürdő, 1 ⇒ gyógyászat, 2 ⇒ közcél, 3 ⇒ gazdasági ivó, 4
⇒ gazdasági egyéb, 5 ⇒ halgazdaság - rizstermelés, 6
⇒ öntözés, 7 ⇒ állattartás, 8 ⇒ energetikai, 9 ⇒ in situ
(vízerőművek). A táblázat üresen maradt helyeinek meg-
felelő vízhasználatot a „4”-es kategóriába kell sorolni
(a gyógyászati célú hasznosítás kivételével, melyet
közccélú kategóriaként kell figyelembe venni)!

Vízkészlet jellege			"g" szorzó									
			Vízhasznosítás jellege									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	A
Gyógyvíz	minősített	G0	1,0	5,0	5,0	10,0						5,0
Termálvíz	> 30 °C	M0	1,0	1,0	3,0	7,5						3,0
Karszt- és hasadékvíz	I. kategória	H1	1,200	1,2	3,0	6,0			4,0			3,0
	II. kategória	H2	1,000	1,0	2,0	5,0			3,0			2,0
	III. kategória	H3	0,500	0,5	1,0	4,0			2,0			1,0
Rétegvíz	I. kategória	R1	1,000	1,0	3,0	5,0		4,0	3,5			3,0
	II. kategória	R2	0,800	0,8	2,0	4,0		3,0	2,0			2,0
	III. kategória	R3	0,500	0,5	1,0	2,0		2,0	1,0			1,0
Parti- szűrővíz	I. kategória	P1	1,000	1,0	3,0	4,0		3,5	3,5			3,0
	II. kategória	P2	0,800	0,8	2,0	3,0		2,0	2,0			2,0
	III. kategória	P3	0,500	0,5	1,0	1,0		1,0	1,0			1,0
Talajvíz	I. kategória	T1	1,000	1,0	1,5	3,0		2,0	1,5			1,5
	II. kategória	T2	0,700	0,7	1,1	2,0		1,5	1,1			1,1
	III. kategória	T3	0,500	0,5	1,0	1,5		1,0	1,0			1,0
Felszínivíz	I. kategória	F1		0,6	1,0	1,0	0,02	0,1		0,4	0,001	1,0
	II. kategória	F2		0,7	1,1	2,0	0,02	0,1		0,4	0,001	1,1
	III. kategória	F3		0,8	1,2	2,5	0,04	0,2		0,4	0,001	1,2
	IV. kategória	F4		0,8	1,2	3,0	0,06	0,3		0,5	0,001	1,2

Példa vegyes -KÓD: R20- vízhasználat gazdasági szorzójának kiszámítására:

- rétegvíz II. osztály gazdasági ivó 30% R23 g = 2,0

- gazdasági egyéb 70 % R24 g = 4,0

súlyozott gazdasági szorzó: 0,3 x 2,0 + 0,7 x 4,0 = 3,4

Körös-vidéki Vízügyi Hatóság
5700 Gyula, Városház u. 26.

DÍJ HITELEZVE
KÖRZETI POSTAHIVATAL
GYULA 1. 5701

Irat száma: 11306-4 MLT

TÉRTIVEVÉN

47

Telherlő u. 20

R GYULA 1 POSTA

RL 5701 004 335 126 2

Hydro Power Magyarország
Tanácsadó Kft.

Budapest
Bozókvár u. 8.
1118

BÉKÉS VÁRMEGYEI
KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
KATASZTRÓFAVÉDELMI HATÓSÁGI OSZTÁLY

Tárgy: Békésszentandrás duzzasztómű járulékos
vízerőműve vízjogi üzemeltetési
engedélyének módosítása

Hiv. szám:
Ügyintéző: Montvajszi Márk
Telefonszám: 06/66/549-470
Vízikönyvi
szám: Szarvas/1239

HATÁROZAT

A **Hydro Power Consulting Kft.** (1118 Budapest, Bozókvár u. 8., adószám: 12880926-2-43) részére a Békésszentandrás duzzasztómű járulékos vízerőműve vízellátási és vízellátási fenntartására és üzemeltetésére kiadott – 35400/337-1/2017.ált. és 35400/4470/2016.ált. ikt. számú határozattal módosított – 11306-004/2014. iktatószámú **vízjogi üzemeltetési engedélyt** az alábbiak szerint **módosítom.**

I.

1. A 11306-004/2014. ikt. számú határozat az alábbi II/4. Vízügyi objektumazonosítók ponttal egészül ki:

II/4. Vízügyi objektumazonosítók:

VOR	Objektum név	Objektum típus
ARV399	Békésszentandrás duzzasztómű járulékos vízerőműve	vízerőtelep

2. A 11306-004/2014. ikt. számú határozat IV/4. pontja az alábbiak szerint módosul:

IV/4. Az engedélyes köteles a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság vízjogi engedélyhez és módosításaihoz adott vagyonkezelői hozzájárulásaiban, a KÖVIZIG-gel és jogelődeivel az üzemeltetés idején és hatályos szerződésekben és megállapodásokban rögzített kötelezettségeit teljesíteni.

3. A 11306-004/2014. ikt. számú határozatnak az engedély hatályára vonatkozó VI/2. pontja helyébe az alábbi rendelkezés kerül:

VI/2. A vízjogi üzemeltetési engedély **2034. április 30.** napjáig hatályos.

II.

A – 35400/337-1/2017.ált. és 35400/4470/2016.ált. ikt. számú határozattal módosított – 11306-004/2014. ikt. számú vízjogi üzemeltetési engedély fentiekkel nem érintett egyéb rendelkezései változatlanul érvényben maradnak.

III.

A határozat ellen a döntés közlésétől számított 15 napon belül a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósághoz (1149 Budapest, Mogoródi u. 43.) címzett, de a Békés Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz (5600 Békéscsaba, Kazinczy u. 9.) benyújtható fellebbezéssel lehet élni.

Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet.

A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza, arra egyebekben a kérelemre vonatkozó szabályok az irányadók.

A fellebbezés igazgatási szolgáltatási díja 214.000,- Ft, melyet a Békés Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 10026005-00283573-00000000 számú számlájára kell megfizetni a jogorvoslati kérelem előterjesztésével egyidejűleg. A befizetés megtörténtét igazoló bizonylatot a fellebbezéshez csatolni kell.

A fellebbezési határidő elteltével – fellebbezés hiányában – jelen határozat külön értesítés nélkül véglegessé válik.

INDOKOLÁS

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) a – 35400/337-1/2017.ált. és 35400/4470/2016.ált. ikt. számú határozattal módosított – 11306-004/2014. ikt. számú határozatban engedélyt kapott arra, hogy a Békésszentandrás duzzasztómű járulékos vízerőműve vízilétesítményeit fenntartsa és üzemeltesse. A vízjogi üzemeltetési engedély 2024. április 30. napjáig volt hatályos.

A Hydro Power Consulting Kft. (továbbiakban: Kft.) megbízásából Fekete Gábor Tamás (továbbiakban: Kérelmező) kérelmet nyújtott be az I. fokú vízügyi hatósághoz, melyben kérte a Békésszentandrás duzzasztómű járulékos vízerőműve vízilétesítményei fenntartására és üzemeltetésére kiadott – 35400/337-1/2017.ált. és 35400/4470/2016.ált. ikt. számú határozattal módosított – 11306-004/2014. ikt. számú vízjogi üzemeltetési engedély módosítását, az engedély hatályának meghosszabbítását változatlan műszaki feltételek mellett. Kérelméhez mellékelte az alábbiakat:

- meghatalmazás,
- föld- és mederhasználati szerződés az érintett ingatlanokra vonatkozóan,

- objektumazonosítási nyilatkozat és vagyonkezelői hozzájárulás a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (továbbiakban: KÖVIZIG) részéről.

Az érintett ügyfeleket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban: Vgt.) 28/D. § (1) bekezdés alapján 35400/1572-2/2023.ált. ikt. számon értesítettem az eljárás megindulásáról.

Az eljárás ideje alatt az eljárással kapcsolatosan észrevétel, kifogás nem érkezett.

A kérelem szerinti eljárás a vízügyi és a vízvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 13/2015. (III. 31.) BM rendelet (továbbiakban: BM r.) hatálya alá tartozik.

A Kérelmező kérelméhez nem mellékelte az igazgatási szolgáltatási díj befizetését igazoló bizonylatot, ezért a 35400/1572-3/2024.ált. ikt. számú végzésemben ennek pótlására hívtam fel, melyre 2024. május 17. napjáig biztosítottam határidőt.

A Kérelmező a 2024. április 30 napján megküldött dokumentumokkal igazolta az igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.

A vízilétesítmény által érintett ingatlanok a Magyar Állam tulajdonában, az engedélyes KÖVIZIG vagyonkezelésében vannak, aki KHA-1052-002/2024. ügyiratszámom a vízjogi üzemeltetési engedély módosításához hozzájárult.

Az SZT-10091 azonosító számú használati szerződés alapján a földhasználati jognál fogva a vízerőmű fennállásának időtartama alatt a Használatot használati jog illeti meg.

A vízilétesítmény a Hármas-Körös folyó alsó szakasz víztestet érinti, melyre a 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozattal elfogadott felülvizsgált Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terve szerint mennyiségi állapot értékelése szempontból az alábbi jellemző:

Víztest VOR	Víztest neve	Mennyiségi állapot értékelése (szöveges)	EMVA és VKJ szerinti mennyiségi állapot
AOC778	Hármas-Körös alsó	A természetes vízkészletből a vízhasználatok mennyisége a hasznosítható vízkészlet 90%-a alatt marad	jónál nem rosszabb

Az érintett vízilétesítményekre vonatkozó, jelen határozat I/1. pontjában található vízügyi objektumazonosítót a KÖVIZIG KHA-1052-002/2024. ügyiratszámú objektumazonosítási nyilatkozata alapján állapítottam meg.

Az eljárás során szakhatóságot nem vontam be, mivel a vízjogi üzemeltetési engedély műszaki tartalmában módosítás nem történt.

Az engedélyezési eljárás során, a rendelkezésemre álló dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a tevékenység vízvédelmi és vízgazdálkodási érdeket nem sért, ezért a vízjogi üzemeltetési engedélyt a rendelkező részben foglaltak szerint módosítottam.

A határozatot a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a 2. számú melléklet 12. pontjában biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdés és 81. § (1) bekezdése szerinti módon adtam ki.

A vízjogi üzemeltetési engedélyt a Vgt. 30. § (1) bekezdésében és a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló módosított 72/1996. (V. 22.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm. r.) 11. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint módosítottam.

A Korm. rendelet 5. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az engedély hatályát határozott időben állapítottam meg, figyelemmel a vízilétesítmény vízgazdálkodási rendeltetésére.

A határozat elleni fellebbezés lehetőségét az Ákr. 116. § (1) bekezdése és a Vgt. 29/A. § biztosítja.

Az engedélyezési eljárás igazgatási szolgáltatási díjának 428.000,- Ft-ban való megállapítása és megfizetése a BM r. 1 számú melléklet 8., 16., 74. és 81. pontjai szerint történt.

A vízjogi engedélyezési eljárás jogorvoslati eljárás díjának megállapítása a BM r. 3. § (1) bekezdése szerint történt.

A fellebbezésről adott tájékoztatás az Ákr. 118. §-ában foglaltakon alapszik.

Békéscsaba, *elektronikus bélyegző szerint*

**Kiss András Zoltán tűzoltó dandártábornok
tűzoltósági főtanácsos
igazgató**

nevében és megbízásából:

**dr. Igricz Mária
szolgálatvezető-helyettes**

Melléklet: 3,05 MB, 9. címzettnek 1 pld. dokumentáció (véglegessé válás után)

Terjedelem: 2 lap

Kapja:

1.	Hydro Power Consulting Kft.	12880926	Cégkapu
2.	Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság		NSZ
3.	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság		NSZ
4.	Nemzeti Földügyi Központ		NSZ
5.	Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt.	MNVZRT	Hivatali kapu
6.	OPUS TITÁSZ Áramhálózati Zrt.	EONETI	Hivatali kapu
7.	Fekete Gábor Tamás		Ügyfélkapu
8.	Békés Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (tájé.)		NSZ
9.	Vízikönyvvezető (Tervcsomagszám: I/1567)	helyben	véglegessé válás után

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
35400/1572-4/2024.ált.

**CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL
SZEGEDI MÉRÉSÜGYI ÉS MŰSZAKI BIZTONSÁGI HATÓSÁGA**

Ügyiratszám: CSS/01/0458-11/2014.

Tárgy: Békésszentandrás, 0677 hrsz.-ú ingatlanon megépült járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízierőmű valamint kiszolgáló építményeinek használatbavételi engedélye.

Ügyintéző: Veres Zsolt
Tel.: 62/680-380

Hiv. szám:
Melléklet:

Hydro Power Consulting Kft.
Budapest
Bozókvár u. 8.
1118

A tárgyi ügyben meghozom az alábbi határozatot:

H A T Á R O Z A T

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) (a továbbiakban: engedélyes) részére a 2011. július 15-én kelt SZEMMBH/00276-16/2011/MU., számú jogerős építési engedély és a jóváhagyott Thesis Mérnökszakértő, Fejlesztési és Kereskedelmi Kft. (1112 Budapest, Brassó út 67.) által készített T/157/09. (2009.12.23.) munkaszámú (2./a., 3./a., 4./a., 5./a. rajzszámú) építészeti dokumentáció és tervek valamint a Hidrokomplex Mérnökszolgálati Kft. (1034 Budapest, Bécsi út 122-124.) által készített 1875. (2010.01.) számú dokumentáció alapján megépített a tárgyban megnevezett sajátos villamos energetikai építmény villamos vízierőmű használatát az alábbi feltételekkel

E N G E D É L Y E Z E M .

Kérelmező, építtető: Hydro Power Consulting Kft.

Címe: 1118 Budapest, Bozókvár u. 8.

Az építmény helye: Békésszentandrás 0677 hrsz.

Az építmény rendeltetése: villamos kiserőmű - (2007. évi LXXXVI. tv. 3.§, villamosmű).

1. Az engedélyezési eljárásban részt vett szakhatóságok által előírt feltételek:

Békésszentandrás Nagyközség Jegyzője 2014.01.30-án kelt, 1330-3/2014. számú szakhatósági hozzájárulásában hozzájárult az alábbi feltételekkel:

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) által, az I. fokú villamosenergia-ipari építésügyi hatóságnál kezdeményezett engedélyezési eljárás - mely a Békésszentandrás, 0677 hrsz.-ú ingatlanon megépült járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízierőmű valamint kiszolgáló építményeinek használatbavétele ügyében indult - vonatkozásában a helyi építésügyi, illetve természetvédelmi követelményekre kiterjedő szakhatósági állásfoglalásomat az alábbiak szerint adom meg: a megvalósult villamosenergia termelő létesítmény használatbavételéhez kapcsolódó szakhatósági hozzájárulásomat feltétel nélkül megadom.

Szakhatósági állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az érdemi döntésre jogosult hatóság határozata, illetve eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Gyulai Kirendeltsége 2014.01.29-én kelt, 90593-002/2014. számú szakhatósági hozzájárulásában hozzájárult az alábbi feltételekkel:

A Hydro Power Consulting Kft. építtetőnek, a „Békésszentandrás, külterület 0677 hrsz.-ú ingatlanon megépült járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízi-erőmű, valamint kiszolgáló építményeinek” használatbavételi engedélyének kiadásához hozzájárulok.

Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A jogorvoslati eljárás díja 5.000,- Ft, melyet a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Magyar Államkincstárnál vezetett 10034002-01711916-00000000 számú előirányzat-felhasználási számlájára kell befizetni. Az igazgatási szolgáltatási díj befizetését igazoló dokumentumot a fellebbezéshez kell csatolni.

Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Szeghalmi Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2014.01.28-án kelt, 53-3/2014/SZEGHKIRHAT. számú szakhatósági hozzájárulásában hozzájárult az alábbi feltételekkel:

A CSONGRÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága Békéscsabai Kirendeltsége (5600 Békéscsaba, Gyóni Géza u. 9. sz.) megkeresése alapján a Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvar u. 8. sz.) alatti kérelmező a Békésszentandrás, 0677. hrsz.-ú ingatlanon megvalósult járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízierőmű valamint kiszolgáló építményeinek használatbavételi engedélyének megadásához tűzvédelmi szempontból hozzájárulok.

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló fellebbezésnek helye nincs, az csak az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzése elleni fellebbezésben támadható meg.

Békés Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága 2014.01.23-án kelt, BEF/01/162/1-TA/2014. számú szakhatósági nyilatkozatában hozzájárult az alábbi feltételekkel:

Fenti hivatkozási számú megkeresésére a Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvar u. 8.) részére, a Békésszentandrás, 0677 hrsz.-ú ingatlanon megépült járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízierőmű, valamint kiszolgáló építményeinek használatbavételi engedély kérelmének elbírálásához hozzájárulok.

A szakhatósági állásfoglalás önállóan nem fellebbezhető csak az engedélyező hatóság által kiadott határozattal szemben lehet élni jogorvoslati kérelemmel.

Határozatom meghozatalnál figyelembe vettem:

- E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. 2013.12.02-án kelt, K23422/2013. számú közműnyilatkozatában leírtakat.
- Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2013.11.22-én kelt, K-1552-430/2013. számú kezelői nyilatkozatában leírtakat.

2. Az engedélyes a jogerős használatbavételi engedély alapján az építményeket üzemeltetheti, karbantarthatja, kijavíthatja és átalakíthatja, felújíthatja.

3. Felhívom az engedélyes figyelmét arra, hogy az építményt csak az engedélyezett műszaki tervekben, továbbá az engedélyben megjelölt, illetőleg a jogszabályok szerint megengedett célra és csak úgy szabad használni, hogy a használat az állékonyságot, élet- és közbiztonságot, valamint az egészséget ne veszélyeztesse, és a megengedett határértékeket meghaladó mértékű káros hatást ne gyakoroljon a környezetére.

4. Felhívom az engedélyes figyelmét arra, hogy a határozatom kézhezvétele után köteles – az ingatlan-nyilvántartási átvezetés céljából – a megvalósult állapotról változási vázrajzot az illetékes földhivatalhoz benyújtani.

5. A benyújtott dokumentációt irattárba helyeztem.

6. Jelen engedély nem mentesít más, jogszabályok által előírt engedélyezési kötelezettségek alól. A villamos berendezések biztonsági övezetén belül a 2/2013. (I.22.) NGM rendeletben leírt korlátozásokat be kell tartani, jogszabály alól felmentés nem adható.

A villamos kezelőterek ajtóinak belülről segédeszköz és kulcs nélküli nyitható kivitelűeknek kell lennie az MSZ 1600-11:1982 szabvány 3.1.1. pont és az MSZ 1610-5:1970 szabvány 3.11 pont előírásai szerint.

A villamos kezelőtérben kevertfényű (izzós) világítást kell kialakítani az MSZ 1600-11:1982. szabvány 5.5.2 pont és a MSZ 1610-5:1970 szabvány 5.1. és 5.32. pont előírásai szerint.

Az MSZ 13207:2000 szabvány szerinti kábeljegyzéket el kell készíteni, a kábeleket az MSZ 13207:2000 szabvány 3.12 fejezet előírása szerinti helyeken jelölésekkel kell ellátni.

7. A berendezések tulajdonosa és üzemeltetője a Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.).

8. Jelen határozat ellen a döntés közlésétől számított 15 napon belül a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal központi szervének címzett (1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.), a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóságánál benyújtandó fellebbezéssel lehet élni. Az ügyfél a fellebbezés díját a Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00282448-00000000 számú számlára előre köteles megfizetni. A fellebbezés díja az első fokú eljárásra megállapított díj 50 %-a, de legfeljebb ötvenezer forint. A befizetést a fellebbezés benyújtásával egyidejűleg igazolni kell.

Fellebbezési díj: 50000 Ft.

A határozat fellebbezés hiányában a fellebbezési határidő leteltét követő napon külön értesítés nélkül jogerőre emelkedik.

INDOKOLÁS:

Az engedélyes használatbavételi engedély megadását kérte a határozatom rendelkező részében megjelölt építményre. A kérelemhez csatolt műszaki dokumentációt átvizsgálva és a helyszíni szemlék során megállapítottam, hogy a használatbavételi engedély megadásának jogszabályi akadálya nincs, így a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

A kérelemhez csatolt műszaki dokumentáció megfelelt a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 8. pontjában meghatározott tartalomnak is.

A határozatom 1. pontjában foglalt szakhatósági állásfoglalások indoklásai a következők:

Békésszentandrás Nagyközség Jegyzője 2014.01.30-án kelt, 1330-3/2014. számú szakhatósági nyilatkozatát a következőkkel indokolta:

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) által benyújtott, a Békésszentandrás, 0677 hrsz.-ú ingatlanon megépült járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízierőmű valamint kiszolgáló építményeinek használatbavétele tárgyú kérelem alapján a helyi építésügyi és természetvédelmi követelményekre kiterjedően az alábbiakat állapítottam meg:

A Békésszentandrás nagyközség közigazgatási területét érintő, megvalósult villamosenergia termelés célú beruházás helyszíne a feladat és hatásköröm által érintett illetékességi területre is kiterjed.

Eljárásom során hatáskörömbe tartozóan vizsgáltam a megvalósult létesítmény összhangját Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének

1. 16/2004. (IV. 27.) számú, Békésszentandrás helyi építési szabályzatáról szóló rendeletének

2. 17/2011. (VII. 18.) számú, a helyi jelentőségű természeti területek és értékek védetté nyilvánításáról szóló rendeletének előírásaival.

Megállapítottam, hogy amennyiben a tárgyi létesítmény az I. fokon eljáró hatóság által kiadott építési engedély szerint valósult meg, úgy a helyi építésügyi és természetvédelmi érdekek nem sérülnek.

Mindezek alapján a rendelkező részben rögzítettek alapján döntöttem.

Döntésem - a már hivatkozott jogszabályokon kívül - a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Kormány rendelet 6. §-a, illetve ennek alapján a rendelet 4. számú melléklet 1. pont 6. alpontjában megállapított hatásköri és illetékességi szabályokon, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 22. §-a, 33. § (8) bekezdése, továbbá a 44. és 72. §-a előírásain alapult.

A jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatást a Ket. 45. § (2) bekezdése alapján adtam.

Az elektronikus ügyintézés lehetőségének kizárását a Ket. 28/B. § (2) bekezdése és Békésszentandrás Nagyközség Képviselő-testületének a közigazgatási hatósági eljárás elektronikus ügyintézéséről szóló 19/2005. (X.27.) sz. rendelet szabályozza.

Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Gyulai Kirendeltsége 2014.01.29-én kelt, 90593-002/2014. számú szakhatósági nyilatkozatát a következőkkel indokolta:

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság 2014. január 20-án érkezett megkeresésében a „Békésszentandrás, 0677 hrsz.-ú ingatlanon megépült járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízi-erőmű, valamint kiszolgáló építményeinek” használatbavételi engedélyére vonatkozóan kért szakhatósági állásfoglalást az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságtól.

A tárgyi megkeresés kapcsán az előzmény- és egyéb kapcsolódó iratokból megállapítottam, hogy a tevékenység megkezdéséhez környezetvédelmi engedély szükséges (az engedély 20149-037/2005. iktatószámom került kiadásra), a létesítmény külterületen valósult meg, és a tevékenység a természet védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint megfelel (védett természeti területet, Natura 2000 területet érint, de nem ellentétes a Natura 2000 kijelölés céljaival, illetve a természetvédelem szempontjaival), ezért a hozzájárulásomat megadtam. A kérelmező által folytatott tevékenység a megkereséshez csatolt dokumentációban foglaltak alapján környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból a környezetre várhatóan nem gyakorol olyan hatást, amely a vonatkozó jogszabályokban meghatározott mértéket meghaladná, ezért hozzájárulásomat a vonatkozó jogszabályban biztosított szakkérdésekre megadtam.

A felügyelőség hatáskörét és illetékességét a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Kormányrendelet 30. § állapítja meg.

Jelen szakhatósági állásfoglalás kiadására irányuló eljárás igazgatási szolgáltatási díját a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló, módosított 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet (továbbiakban: KvVM rendelet) 1. számú mellékletének VI. 12.2. pontja szerinti 10.000,- Ft-ot a kérelmező szabályszerűen megfizette.

Szakhatósági állásfoglalásomat a villamosenergia-ipari építészeti hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. §, és a 4. számú melléklet 5. pontja alapján biztosított jogkörömben eljárva, és az itt meghatározott szakkérdések vonatkozásában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló módosított 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § (6) bekezdésében előírt módon adtam meg.

A döntés elleni önálló fellebbezést a Ket. 44. § (9) bekezdése nem teszi lehetővé.

A jogorvoslati eljárás díját a KvVM rendelet 6/A. § (2) bekezdése alapján állapítottam meg.

Kérem a T. Eljáró Hatóságot, hogy a Ket. 78. (1) bekezdésére figyelemmel az érdemi határozatot szíveskedjen részemre megküldeni, továbbá kérem, hogy fellebbezés esetén a szakhatóságot megillető fellebbezési díjról szóló tájékoztatást határozatuk rendelkező részében szíveskedjen szerepeltetni.

Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Szeghalmi Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2014.01.28-án kelt, 53-3/2014/SZEGHKIRHAT. számú szakhatósági nyilatkozatát a következőkkel indokolta:

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókúv u. 8. sz.) ügyfél kérelmére indult használatbavételi ügyben a CSONGRÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága Békéscsabai Kirendeltsége (5600 Békéscsaba, Gyóni Géza u. 9. sz.), mint engedélyező hatóság 2014. január 20-án megkereste a Szeghalmi Katasztrófavédelmi Kirendeltséget (5520 Szeghalom, Széchenyi u. 2-8.), mint első fokú tűzvédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

A megkereső hatóság által csatolt iratok és a 2014. január 28-án megtartott helyszíni szemle tapasztalatai alapján 2,2 MW-os villamos kisvízierőmű valamint kiszolgáló építményeinek használatbavételi engedély megadásához hozzájárultam.

Döntésem a fenti jogszabályi rendelkezések alapján hoztam.

Szakhatósági állásfoglalásom a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 44. § (1) bekezdésén alapul. Hatáskörömet az A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Kormányrendelet 12. § (2) bekezdése és az 7. számú melléklet 1. pontja, a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, illetékességemet a katasztrófavédelmi kirendeltségek illetékességi területéről szóló 43/2011. (XI. 30.) BM rendelet 1. §-a, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.

Az önálló fellebbezés lehetőségét a Ket. 44. § (9) bekezdése alapján zártam ki.

Békés Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága 2014.01.23-án kelt, BEF/01/162/1-TA/2014. számú szakhatósági nyilatkozatát a következőkkel indokolta:

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága szakhatósági állásfoglalás iránti kéréssel fordult Igazgatóságunk felé a Békésszentandrás, 0677 hrsz-ú ingatlanon megépült járulékos 2,2 MW-os villamos kisvízierőmű, valamint kiszolgáló építményeinek - használatbavételi engedélyezésére irányuló eljárási ügyben.

A kisvízierőmű, valamint kiszolgáló építményeinek használatbavétele talajvédelmi érdeket nem sért, azért a rendelkező részben foglaltak szerint hozzájárultam.

Szakhatósági állásfoglalásomat a fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről szóló 328/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 17.§ (1) bekezdés és a 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet a villamosenergia-ipari építészeti hatósági engedélyezési eljárásokról 6. §, 4. melléklet 1. a) pontja alapján adtam ki.

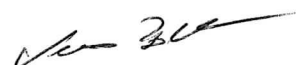
Határozatomat az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény 34-37.§-ai, a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 115-137. §-ai, valamint a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 27-30. §-a alapján, a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 71.§- bekezdése szerint, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 13. §-ában, valamint a 382/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 3. §-ában biztosított hatósági jogkörömben hoztam meg. A jogorvoslat lehetőségéről a Ket. 98. § (1) bekezdése és a 99. § (1) bekezdése szerint tájékoztattam. A fellebbezés díját Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal műszaki biztonsági, valamint hatáskörébe utalt építésügyi hatósági eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 20/2010. (XII.31.) NGM rendelet 4. § (1) bekezdése állapítottam meg. A hatóság döntését a nyitva álló ügyintézési határidőn belül adta ki, ezért a Ket 33/A § (1) bekezdése szerinti díj visszafizetési kötelezettség nem merül fel.

Az engedélyes díjfizetési kötelezettsége a 20/2010. (XII.31.) NGM rendelet díjszabási előírásán alapul, melyet a jogszabályban meghatározott módon teljesített.
Az eljárás díja: 452000 Ft.

Határozatomat az engedélyesnek, a biztonsági övezet által érintett ingatlanok bejegyzett jogosultjainak, az ügyfeleknek és telekhatáros ingatlanok tulajdonosainak, az engedélyezésbe bevont szakhatóságoknak valamint az érintett közműveknek a külön lista szerint megküldöm.

Szeged, 2014. március 3.

Veres Zsolt
igazgató

A határozatról értesítést kapnak:

- Engedélyes
- Szakhatóságok, Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, közművek, egyéb szervek
- Ügyfelek
- Irattár

Csongrád Megyei Kormányhivatal
SZEGEDI MÉRÉSÜGYI ÉS
MŰSZAKI BIZTONSÁGI HATÓSÁGA
6722 Szeged, Bécsi krt 5.
(6701 Szeged, Pf.: 28.)
Telefon: (62) 680-380, Fax: (62) 426-208
458-11/2014

DÍJ HITELEZVE
Szeged 1. 6701

TÉRTIVEVÉNY

57

Hydro Power Consulting Kft.

1118 Budapest,
Bozókvar u. 8.

R

SZEGED 1 POSTA

RL 6701 027 436 218 3

1081 BUDAPEST, KÖZTÁRSASÁG TÉR 7.
1444 BUDAPEST, PF. 247.
www.eh.gov.hu

KÖZPONTI TEL.: 459-7777
KÖZPONTI FAX: 459-7766
E-MAIL: eh@eh.gov.hu

MAGYAR ENERGIA HIVATAL
1081 BUDAPEST,
KÖZTÁRSASÁG TÉR 7.

ÜGYSZÁM: ES-1777/4/2008
ÜGYINTÉZŐ: SLENKER ENDRE
TELEFON: 06-1-459-7777; 06-1-459-7773
TELEFAX: 06-1-459-7766; 06-1-459-7764
E-MAIL: eh@eh.gov.hu; slenkere@eh.gov.hu

HATÁROZAT SZÁMA: 878/2008

TÁRGY: Kiserőművi összevont engedély

A **Hydro Power Consulting Kft.** (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) kiserőmű elsődleges energiaforrásának megválasztására, a létesítésre és a villamosenergia-termelésére vonatkozó összevont engedély iránti kérelme alapján a Magyar Energia Hivatal (1081 Budapest, Köztársaság tér 7.; továbbiakban: Hivatal) a fenti ügyszámon lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás keretében meghozta az alábbi

HATÁROZATOT:

A Hivatal a kérelemben foglaltaknak helyt ad, és

a **Hydro Power Consulting Kft.** (továbbiakban: Engedélyes) **Békésszentandrás** **vízérőmű**

részére az alábbi feltételekkel kiserőmű elsődleges energiaforrásának megválasztására, a létesítésre és a villamosenergia-termelésére vonatkozóan

KISERŐMŰVI ÖSSZEVONT ENGEDÉLYT

(továbbiakban: Engedély) ad.

I. A kiserőmű üzemeltetés általános feltételei

I.1. Fogalom meghatározások

A jelen Engedélyben használt fogalmakon a villamos energiáról szóló többször módosított 2007. évi LXXXVI. törvényben (továbbiakban: VET), a VET egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X.19.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Vhr), a VET felhatalmazása alapján kiadott további jogszabályokban, valamint az Engedélyben az alábbiak szerint meghatározott, nagybetűvel használt fogalmakat kell érteni:

- a) **Engedélyköteles Tevékenység** a VET 74. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenység;
- b) **Érvényességi Idő** a jelen Engedély III. a). pontjában meghatározott időtartam, ameddig az Engedély érvényben van;
- c) **Termelői Eszköz** (mint alapvető eszköz) az összes olyan rendszer és berendezés, ideértve többek között a 3. számú mellékletben megnevezett erőművet, a 4. számú mellékletben felsorolt termelőegységeket és ezek segédberendezéseit, az integrált bányát, a villamos átalakító-, kapcsoló berendezéseket, a telephelyen kívüli létesítményeket (pl. vízmű, zagyter, stb.), illetve az összes egyéb olyan jogosultságot és eszközt, fizikai vagy szellemi javakat (pl. szellemi tulajdonjog), amelyek
 - 1) az Engedély kiadásakor, illetve azt követően részben, vagy egészben az Engedélyes tulajdonában vannak, vagy amelyeket az Engedély Érvényességi Ideje alatt ilyen céllal részben, vagy egészben megszerez, és amelyeket az Engedélyes villamos energia termelésére telephelyén használ (beleértve a hőszolgáltatással kapcsolt villamos energia termelést is); vagy
 - 2) az Engedély kiadásakor részben vagy egészben az Engedélyes tulajdonában vannak, vagy amelyeket az Engedély Érvényességi Ideje alatt ilyen céllal részben vagy egészben megszerez és amelyek a villamosenergia-rendszerben más személyek használatában állnak;
- d) **Üzembe Helyezés:** új, vagy nagyobb átalakításon átesett, az ellátási szabályzatokban meghatározott főberendezés szabályozott eljárási folyamat szerinti csatlakoztatása az együttműködő villamosenergia-rendszerhez;
- e) **Üzletszabályzat** az Engedélyes jelen Engedély tárgyát képező tevékenységére vonatkozó szabályzata.

A jelen Engedélyben használt fogalmak I.1. pont szerinti tartalma és jelentése – függetlenül attól, hogy az Engedély szövege milyen számban, esetben, időben vagy szóösszetételben használja – változatlan.

I.2. Villamos energia termelői jogok és kötelezettségek

- I.2.1. Az Engedélyes a VET-ben és annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban, valamint az Engedélyben foglaltak szerint végezheti tevékenységét; jogokat gyakorolhat és kötelezettségek terhelik. Az Engedélyben meghatározott kötelezettségek nem érintik az Engedélyes más jogszabályokban meghatározott egyéb kötelezettségeit.
- I.2.2. Az Engedélyes kizárólag a jelen Engedély 2. számú mellékletében meghatározott elsődleges energiaforrást jogosult felhasználni.
- I.2.3. Az Engedélyes a Hivatal előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül nem térhet el a jelen Engedélyben engedélyezett elsődleges energiaforrástól.
- I.2.4. Az Engedélyes jogosult az Engedély egyes termelőegységekre vonatkozó érvényességi időtartama alatt, azok felhasználásával a 4. számú mellékletben az adott termelőegységre meghatározott teljesítményen villamos energiát termelni, felhasználni és értékesíteni.
- I.2.5. Az Engedélyes mindenkor olyan minőségű villamos energiát köteles termelni, amely megfelel a villamosenergia-ellátási szabályzatokban, - amennyiben jogszabály alapján Üzletszabályzat készítésére köteles - az Üzletszabályzatban meghatározott követelményeknek, továbbá a Hivatal által közzétett közérdekű határozatokban meghatározottaknak.
- I.2.6. Az Engedélyes köteles az Engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételeknek folyamatosan megfelelni, továbbá köteles a Hivatal - adott Engedélyesre irányadó - mindenkori határozatainak megfelelni, azokat betartani és végrehajtani.
- I.2.7. Az Engedélyben foglalt jogosultságok sem egészben, sem részben nem ruházhatók át.
- I.2.8. A Hivatal maga vagy megbízottja útján jogosult a VET 168. § (2) bekezdése alapján hatósági ellenőrzési tevékenységét végezni.
- I.2.9. A megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával előállított villamos energiának a VET 11.§ (3) bekezdése, illetve a Vhr 3.§ (3) bekezdése alapján, a Hivatal által megállapított kötelező átvétel alá eső mennyiségét az Engedély 7. számú melléklete tartalmazza.
- I.2.10. Az Engedélyes a VET 80. § (4) bekezdése alapján a tervezett Üzembe Helyezése előtt legalább két hónappal köteles az Üzembe Helyezésről a Hivatalt – a honlapon meghatározott formában -, valamint a villamosenergia-

rendszerhez történő kapcsolódása esetén az átviteli rendszerirányítót tájékoztatni.

- I.2.11. Az Üzembe Helyezés során független szakértővel (szervezettel) el kell végeztetni és jegyzőkönyvben rögzíteni kell az Alapvető Eszközökre is kiterjedő garanciális méréseket. A méréseknek ki kell terjednie a jogszabályokban, hatósági engedélyekben előírt műszaki és környezetvédelmi paraméterekre, különös tekintettel a külön jogszabályban előírt minimális energetikai hatások követelmények teljesítésére.
- I.2.12. Az Engedélyes köteles a tervezett, illetve az eredményesen megvalósult Üzembe Helyezést követő 30 napon belül a Hivatalt tájékoztatni az Üzembe Helyezéséről, a termelt villamos energia értékesítésének kezdő időpontjáról, továbbá megküldeni az I.2.11. pontban meghatározott mérések jegyzőkönyveit és egyidejűleg – amennyiben az engedélykérelemhez megadott adatokhoz képest változás történt - kérelmeznie kell az Engedély módosítását, az időközben megváltozott adatok Engedélybe bevezetését illetően.
- I.2.13. Az I.2.12. pontban foglaltak végrehajtása érdekében benyújtandó dokumentumok felsorolását az Engedély 1. számú melléklete tartalmazza.
- I.2.14. Amennyiben az Engedélyes a jelen Engedély tárgyát képező vagy azt érintő beruházás megvalósításához EU tagországi, illetve Magyar Állami támogatásra válik jogosulttá, azt a Hivatalnak köteles 8 napon belül bejelenteni (dokumentumok, támogatás mértéke) és köteles kérelmezni a (Engedély 7. sz. mellékletében meghatározott) kötelező átvétel alá eső villamos energia mennyiségének és a kötelező átvétel időtartamának módosítását.

Kérelméhez köteles mellékelni az elnyert támogatási összeget is figyelembevevő módosított üzleti tervét, valamint a beruházás módosított megtérülési számítását.

- I.2.15. Az Engedélyes jelen Engedély alapján jogosult az általa termelt villamos energiát a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően a szabad piacon értékesíteni, illetve a jelen Engedély 7. számú mellékletében meghatározott mértékig a kötelező átvétel keretében értékesíteni.

I.3. Lakossági fogyasztókkal, felhasználókkal kapcsolatos jogok és kötelezettségek

Az Engedélyes (amennyiben jogszabály alapján kell neki Üzletszabályzatot készítenie) köteles az Üzletszabályzatát a vevői számára hiánytalanul rendelkezésre bocsátani és (a mindenkor hatályos szöveget) honlapján hozzáférhetővé tenni.

I.4. A villamos energia termelői tevékenység folytatásához szükséges eszközök, azok fenntartása

- I.4.1. Az Engedélyes villamos energia termelői tevékenységének végzéséhez az Engedély 4. számú mellékletében felsorolt termelőegységek elengedhetetlenül szükségesek, és azokkal az Engedélyesnek az Engedély érvényességi időtartama alatt folyamatosan rendelkeznie kell.
- I.4.2. Az Engedélyes a villamosenergia-rendszer együttműködése és a közcélú hálózatokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében köteles valamennyi Termelői Eszközre vonatkozóan a karbantartási, javítási, felújítási munkákat, fejlesztéseket időben elvégezni, valamint gondoskodni a szükséges készletekről és tartozékokról, és az erőmű terv szerinti üzemeltetéséhez szükséges egyéb műszaki feltételeket biztosítani.
- I.4.3. Ha a jelen pontban hivatkozott eszközökkel való rendelkezés a jelen pont szabályaival összhangban történik, az nem jelenti azt, hogy az Engedélyes ne lenne köteles az Engedélyköteles Tevékenység más személlyel történő végzésének I.7. pontbeli szabályainak is megfelelni.

I.5. Mérési adatgyűjtő rendszerek, távközlési hálózat használat

- I.5.1. Az Engedélyes köteles a jelen pontban hivatkozott mérési adatgyűjtő rendszerek, távközlési hálózati rendszer karbantartási, javítási, felújítási munkáit, valamint fejlesztését időben elvégezni. Az Engedélyes köteles a mérési adatgyűjtő rendszerekre és a távközlési hálózat használatára az átviteli rendszerirányítóval kötendő szerződések megkötésére irányuló tárgyalások, ajánlat elfogadása, valamint a szerződéskötéshez szükséges feltételek kialakítása során jóhiszeműen eljárni úgy, hogy magatartása segítse elő a villamosenergia-rendszer üzembiztonságát, az ellátás biztonságát, a legkisebb költség elvének érvényesítését.
- I.5.2. Az Engedélyes jogosult az elszámolási méréshez szükséges, más engedélyesek tulajdonában álló eszközök használatára, ha erre vonatkozóan a felek között megállapodás jön létre. A használati jogosultság a megbízható és valós adatgyűjtéshez szükséges mértékű (beleértve ésszerű tartalékkapacitást is) kapacitás tekintetében áll fenn.
- I.5.3. A Távközlési Rendszerek és a Mérési Adatgyűjtő Rendszerek használatával összefüggő szerződések megkötése és teljesítése során biztosítani kell:
- a) a távközlési rendszerek és a mérési adatgyűjtő rendszerek működésének biztonságát;
 - b) a távközlési rendszerek, és a mérési adatgyűjtő rendszerekhez az átviteli rendszerirányító és az általa megbízott személy(ek) hozzáférését;
 - c) a távközlési rendszerekben, és a mérési adatgyűjtő rendszerekben tárolt, illetve továbbított adatok eredetiségének, változatlanságának

fenntartását, továbbá olyan kezelését, hogy azokhoz jogosulatlan személyek ne férhessenek hozzá.

I.6. Minőségbiztosítási rendszer

A 20 MW és azt meghaladó beépített teljesítménnyel rendelkező Engedélyes a villamos energia termelői tevékenység valamennyi elemére vonatkozó, független minőségtanúsító szervezet által ellenőrzött minőségbiztosítási rendszert köteles létrehozni és működtetni az üzembe helyezést követő 6 hónapon belül. E rendszernek biztosítani kell a jelen Engedélyben foglalt tevékenységekre irányadó jogszabályok, és egyéb előírások betartásának az ellenőrzését és ellenőrizhetőségét.

I.7. Az Engedélyes Engedélyköteles Tevékenysége egyes elemeinek más személy által történő végzése

- I.7.1. Amennyiben az Engedélyes az Engedély 4. számú mellékletében felsorolt termelőegységek üzemeltetését, vagy a karbantartását más személyekkel kívánja végeztetni, erről előzetesen, írásban tájékoztatni köteles a Hivatalt.
- I.7.2. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell különösen a tervezett jogügylet leírását, értékét, az érintett tevékenység részletes bemutatását, és a szerződés megkötésének tervezett időpontját. A Hivatal jogosult egyéb dokumentum, információ, adat bekérésére is.
- I.7.3. Az Engedélyes köteles biztosítani, hogy a más személy által végzett tevékenységet az Engedély, a VET, az alkalmazandó egyéb jogszabályok, a villamosenergia-ellátási szabályzatok és Üzletszabályzata rendelkezéseivel összhangban végezzék. Az Engedélyes a más személy által végzett tevékenységért úgy felel, mintha azt maga végezte volna.
- I.7.4. A jelen pont hatálya alá tartozó jogügyletek kiegészítése, módosítása esetén az Engedélyes jelen pont szabályai szerint köteles eljárni."

I.8. Egyéb tevékenységek

Az Engedélyes villamos energia - termelés körébe nem tartozó tevékenysége nem veszélyeztetheti az Engedélyes villamos energia termelői tevékenységének végzését.

I.9. Egyéb jogok és köteleességek

- I.9.1. Az Engedélyes köteles mérlegkört alakítani, vagy valamely mérlegkörhöz csatlakozni. Ha egyik mérlegkörhöz sem csatlakozik, egyszemélyes mérlegkörnek minősülhet az erre vonatkozó szabályok szerint (jogszabályok, Hivatal határozatai, ellátási szabályzatok). Ebben az esetben az Engedélyes az egyszemélyes mérlegkör felelőse
- I.9.2. Amennyiben az Engedélyes mérlegkör-felelős, úgy köteles szerződést kötni

az átviteli rendszerirányítóval, s annak tényét a megkötéstől számított 15 napon belül a Hivatalnak bejelenteni.

- I.9.3. A mérlegkör-felelősi feladatokat az Engedélyes a jogszabályokban, az Engedélyben, a villamosenergia-ellátási szabályzatokban, az Üzletszabályzatában és a létrejött szerződésben foglaltak szerint köteles ellátni.
- I.9.4. Az Engedélyes az Európai Parlament és Tanács villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló 1228/2003/EK Rendeletben (2003. június 26.) foglaltak végrehajtása érdekében köteles együttműködni – az erőművi adatok publikálása céljából - az átviteli rendszerirányítóval

I.10. Adatszolgáltatási és információadási kötelezettség

- I.10.1. A villamosenergia-termelés folyamatosságának, biztonságának és előírt színvonalának fenntartása, a jelen Engedély, a VET és a vonatkozó jogszabályokban foglaltak betartásának ellenőrzése érdekében, a Hivatal jogosult ellenőrizni az Engedélyes tevékenységével és üzletmenetével összefüggő valamennyi adatot, nyilvántartást és dokumentumot - beleértve az üzleti titkot tartalmazó információt is -, jogosult ezekről másolatot és kivonatot készíteni, valamint egyedi felhívás alapján információt, adatot kérni.
- I.10.2. Az Engedélyes a VET, a Vhr, a vonatkozó jogszabályok és a Hivatal határozatai, illetve egyedi felhívása alapján köteles esetenként és rendszeresen a Hivatal által előírt formában, csoportosításban és módon (írásban, elektronikusan, adathordozón vagy egyéb módon) határidőre információt, adatot szolgáltatni.
- I.10.3. Az Engedélyes a többi engedéllyessel és rendszerhasználóval szemben fennálló adatszolgáltatási és információadási kötelezettségének a jogszabályokban és a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározottak szerint köteles eleget tenni.
- I.10.4. Az Engedélyes által teljesített adatszolgáltatások nem mentesítik az Engedélyest a jogszabályokban előírt egyéb kötelezettségek teljesítése alól.

I.11. Tevékenységek szétválasztása, könyvelése, egyenlő bánásmód elve

- I.11.1. Amennyiben az Engedélyes a villamosenergia-termelésen kívül más villamosenergia-ipari engedélyköteles tevékenységet is folytat, akkor az Engedélyes köteles eszközeit és forrásait, bevételeit és ráfordításait Engedélyköteles Tevékenységenként, illetve nem Engedélyköteles Tevékenységei vonatkozásában az irányadó jogszabályok rendelkezései szerint, a Vhr. 20. számú mellékletében megfogalmazott követelményeknek megfelelően belső számvitelében elkülöníteni, könyvelni, illetve nyomon követhetővé tenni.

I.11.2. A versenysemlegesség, a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az üzembiztonság, az ellátás biztonsága, a fogyasztók védelme, valamint a legkisebb költség elvének érvényesülése érdekében az Engedélyes Engedélyköteles Tevékenysége körében köteles biztosítani, hogy:

- a) az azonos típusú engedélyesek és rendszerhasználók a részéről azonos, diszkriminációmentes szolgáltatásban és azonos elbánásban részesüljenek;
- b) az azonos típusú engedélyesek és rendszerhasználók a részéről csak és kizárólag ugyanazon adatokhoz, információkhoz férhessenek hozzá,
- c) kapcsolt vállalkozása sem közvetlenül, sem közvetve ne részesüljön, és ne részesülhessen előnyben.

I.12. Környezetvédelmi kötelezettségek betartása

Az Engedélyes a létesítés és működés során köteles fokozott figyelmet fordítani a környezetvédelmi kötelezettségek betartására.

I.13. Az Engedély módosítása

I.13.1. A Hivatal az Engedélyt a VET, a Vhr. rendelkezései alapján és egyéb, a jogszabályokban meghatározott esetekben és feltételekkel az Engedélyes írásbeli kérelmére, vagy hivatalból módosíthatja.

I.13.2. A teljesítménynövelés, bővítés megvalósulása után az Engedélyes a próbaüzem záró jegyzőkönyvének keltét követő 30 napon belül köteles kérelmezni a működési Engedélye módosítását.

I.13.3. Az Engedély mellékleteiben nyilvántartott adatokban bekövetkezett változások esetén, a változás bekövetkeztétől számított 30 napon belül az Engedélyes köteles kérelmezni az Engedély módosítását [a módosításokat jelölő korrektúrázott formában papírra nyomtatva és elektronikus úton (pl. e-mail, floppy, CD) is meg kell küldeni].

I.14. Jogkövetkezmények az Engedély feltételeinek be nem tartása esetén

I.14.1. Amennyiben az Engedélyes jogszabályban, Engedélyben, a Hivatal által kiadott más határozataiban, továbbá a villamosenergia-ellátási szabályzatokban, az üzletszabályzatban meghatározott kötelezettségét megszegi úgy a Hivatal a jogszabályokban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

I.14.2. Az I.14.1. pont szerinti kötelezettség megszegésének minősül, ha az Engedélyes az Engedélyben és a Hivatal más határozataiban meghatározott dokumentumokat, adatszolgáltatásokat nem az előírt határidőre, formában, vagy tartalommal nyújtja be a Hivatalnak.

I.15. Az Engedély visszavonása

A Hivatal az Engedélyt a jogszabályokban meghatározott esetekben visszavonhatja.

I.16. Jogok, kötelezettségek jogszabályok és egyéb előírások betartása

I.16.1. Az Engedélyes az Érvényességi Idő alatt mindenkor köteles betartani a hatályos jogszabályi rendelkezéseken kívül

- a) a jelen Engedélyt;
- b) a Hivatal rá vonatkozó határozatait;
- c) a Hivatal által kiadott irányelveket;
- d) minden rá vonatkozó műszaki és biztonsági előírást;
- e) a villamosenergia-ellátási szabályzatokat;
- f) az átviteli rendszerirányító utasításait.

I.16.2. Az Engedélyes különösen köteles betartani az I.16.1. pontban foglaltak általános érvényének korlátozása nélkül a villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekre vonatkozó jogszabály(ok) korlátozásra és szünetelésre vonatkozó előírásait, az illetékes miniszter, a Hivatal, vagy más által ezen jogszabály(ok) alapján közzétett bármely rendelkezést, továbbá valamennyi a szükségállapothoz kapcsolódó jogszabályi előírást.

I.17. Értesítési rendelkezések

I.17.1. Az Engedélyes értesítési címe

Név: Hydro Power Consulting Kft.
Cím: 1118 Budapest Bozókvár u. 8.
Telefon: 06-1-319 2376; 06-70-318-0804
Telefax: 06-1-319-2376
E-mail: g.kapuvary@chello.hu

I.17.2. Az Engedélyes megváltoztathatja az értesítési címét, azonban erről a Hivatalt haladéktalanul értesíteni köteles. Az értesítési cím megváltozása nem igényli az Engedély módosítását.

I.18. Díjak

Az Engedélyes a 91/2007. (XI. 20.) számú GKM rendelet szerinti igazgatási szolgáltatási díjat befizette.

A Hivatalnak egyéb eljárási költség megtérítéséről nem kellett döntenie, mert az eljárás során ilyen költség nem merült fel.

I.19. Mellékletek

A jelen Engedély következő mellékletei az Engedély elválaszthatatlan részét képezik:

1. számú melléklet	A Hivatalnak benyújtandó dokumentumok
2. számú melléklet	Az erőmű elsődleges energiaforrása és a beruházás adatai
3. számú melléklet	Az Engedélyes és az Engedély tárgyát képező erőmű összefoglaló adatai
4. számú melléklet	A termelőegységek adatai
5. számú melléklet	Villamos energia csatlakozási pont(ok) és mérési pont(ok), az Engedélyes és a hálózati engedélyes között
6. számú melléklet	Az erőművi alállomás adatai és tulajdonviszonya
7. számú melléklet	Megújuló energiaforrásból előállított villamos energia kötelező átvétel alá eső mennyisége és időtartama

II. Jogorvoslat

A határozat ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye a közléstől (kézbesítéstől) számított 30 (harminc) napon belül, a keresetet a Hivatalhoz kell benyújtani. A keresetnek a végrehajtásra halasztó hatálya nincs.

III. Érvényességi Idő és vegyes rendelkezések

- a) Jelen Engedély 2035. december 31. napjáig érvényes.
- b) A Hivatal intézkedik a határozatnak a hivatal honlapján történő közzétételéről.

INDOKOLÁS

A Kérelmező 2008. szeptember 23-án érkezett beadványában kiserőművi összevont engedély iránti kérelmet nyújtott be.

A Hivatal a Kérelmező kérelmét és annak alátámasztásául szolgáló okiratokat megvizsgálta, és a lefolytatott engedélyezési eljárás során megállapította, hogy a Kérelmező megfelel a jogszabályokban foglalt követelményeknek, ezért az Engedélyt kiadta.

E határozatot a Hivatal a VET 159. § a) pontjában foglalt hatáskörében eljárva adta ki.

E határozat a VET 75. § (1), 74.§ (1) a), 80. §-ban, valamint a Vhr. 62. §-ban foglalt rendelkezéseken alapul.

Az 1.2.14. pontban foglalt előírás kizárólag az Engedéllyel érintett beruházásra vonatkozik, s nem érinti az Engedélyes későbbi fejlesztéseit, illetve az azokhoz kapcsolódó ingyenes, visszerhes hitel, továbbá ingyenes (vissza nem térítendő) forrásokat, támogatásokat. Az Engedély kiadását követően végzendő új beruházások tekintetében az Engedélyes későbbi kérelme és az abban foglaltak az irányadók (pl. bővítés, új projekt és új finanszírozási-megtérülési körülmények esetében benyújtott kérelmek alapján új közigazgatási hatósági eljárás indul, s a Hivatal az új körülményeket ennek megfelelően vizsgálja az új engedély kiadására, vagy már meglévő engedély módosítására vonatkozóan.)

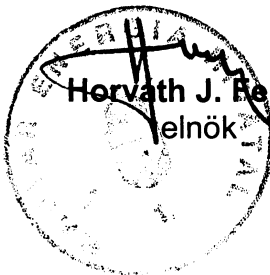
A VET 170. § (1) 24. pont, 171.§ (8) (9) (11) szerint a zöld bizonyítvány rendszer bevezetésének időpontját a kormány állapítja meg. Az erőmű működésének idején belül várható a zöld bizonyítvány rendszer bevezetése.

Az eljárási költségről a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: KET) 72. § (1) dd) pontja alapján kellett rendelkezni.

A VET 168. § (9) bekezdése szerint a Hivatal határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, a határozat felülvizsgálatát a bíróságtól lehet kérni a KET 109. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

E határozat közzétételére a VET 168.§ (9) bekezdése, és a Vhr. 118. §-a alapján kerül sor.

Budapest, 2008. október 7.

Horváth J. Ferenc
Elnök

Kapják:

Hydro Power Consulting Kft

1 példány

MAVIR Zrt. (tájékoztatásul)

1 példány

E.ON Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt.

1 példány

MEH Villamosenergia Engedélyezési és Felügyeleti Osztály

1 példány

MEH Irattár

1 példány

1. számú melléklet
a Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás vízerőmű Engedélyéhez

A Hivatalnak benyújtandó dokumentumok

A kereskedelmi üzem megkezdését követő 30 napon belül benyújtandó dokumentumok, adatok felsorolása:

1. Jelen Engedély mellékleteiben szereplő adatok, amennyiben az engedély kiadása óta megváltoztak.
2. Főberendezések adatai (gyártó, típus)
3. Független szakértő által elvégzett garanciális mérés jegyzőkönyve.
4. Kereskedelmi üzem megkezdésének dátuma.
5. Befektetett eszközök könyv szerinti nettó értéke a kereskedelmi üzem megkezdésekor.

2. számú melléklet
a Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás vízerőmű Engedélyéhez

Az erőmű elsődleges energiaforrása és a beruházás adatai

3.	Felhasználni tervezett/Felhasznált energiahordozó adatai			
3.1	Megnevezése		víz	
3.2	Származási helye		Körös folyó	
3.3	Tervezett felhasználás	Millió m ³ /év	7	

4.	Beruházás adatai			
4.1.	Beruházás kezdete		2008.08.01.	
4.2	Kivitelezés tervezett határideje		2010.03.31.	
4.3.	Kereskedelmi üzem kezdete		2010.03.31.	

3. számú melléklet

a Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás vízerőmű Engedélyéhez

Az Engedélyes és az Engedély tárgyát képező erőmű összefoglaló adatai

JEL	Szám	MEGNEVEZÉS	Mérték egység	ADATOK
a)		Az Engedélyes adatai		
	1	Neve		Hydro Power Consulting Kft.
	2	Székhelye		1118 Budapest Bozókvár u. 8.
	3	Saját tüzelőanyag termelő(i)		nem
	4	Cégjegyzék száma		01-09-708039
	5	Társasági szerződés kelte		2002.06.23.
	6	Cégforma		Korlátolt Felelősségű Társaság
	7	Adó száma		12880926-2-43
	8	Alaptőkéje az Engedély kiadásakor	M Ft	3
	9	Befektetett eszközök könyv szerinti nettó értéke a kereskedelmi üzem megkezdésekor	M Ft	
	10	Tevékenységi kör		
	10,1	Főtevékenység		Villamos energia termelés
	10,2	Kapcsolódó tevékenységek:		Víztermelés, -kezelés, -elosztás
	10,21	Hőtermelés		
	10,22	Bányászat		
f)		A működési Engedély időbeli érvényessége	dátum	2035. december 31.
g)		Erőmű adatai		
	1	Az erőmű		
	11	Neve		Békésszentandrás vízerőmű
	12	Telephelye		5561 Békésszentandrás;

				hrs.: 0677
2	Az erőmű műszaki adatai			
21	Teljesítőképessége			
21,1	Beépített teljesítőképessége	MW		2,034
21,2	Rendelkezésre álló nettó telj.képessége	MW		1,92
21,3	TITki	MW		1,83
21,4	Önfogyasztása	MW		0,03
3	Rendeltetése			Villamos energia termelés
4.1	Technológiája			kisvízerőmű
4.2	Elsődleges energiahordozó			víz
5	Az erőmű műszaki felépítése			
6	Főberendezései			
6,1	Kazánok	db		-
6,2	Turbinák	db		2
6,3	Generátorok (szél)	db		2
6,4	Főtranszformátorok	db		2
	Gázmotorok	db		-
6,5	Erőművi nagyfeszültségű állomás			
6,51	Alállomás	van/nincs		van
6,52	Mezők száma	db		4
6,53	Feszültség	kV		22
6,6	Energiahordozó kapacitások			
6,61	Széntároló	et		-
6,62	Olaj tároló kapacitás összesen	em3		-
6,63	Földgáz fogadás	gNm3/ó		-
	Biomassza	et		-
7	Menetrend tartási készség			-
7,1	Terhelés változási sebesség	MW/perc		Le: 1 MW/perc; fel: 0,5 MW/perc
7,2	Szabályozási tartomány	(RT %)		0-100
8	A maximális teljesítményhez tartozó légköri kibocsátás értékek –			

		gázturbinánként / gázmotorokként:		
	8,11	Szilárd anyag kibocsátás (korom)	Bacharach szám	
	8,21	SO ₂ kibocsátás	mg/Nm ³	
	8,31	NO _x kibocsátás	mg/Nm ³	
	8,41	CO kibocsátás	mg/Nm ³	
	8,51	CO ₂ kibocsátás	mg/Nm ³	
	9	Villamos energia átadási helyek		A 22 kV-os Mezőtúr gerincvezeték 91. számú oszlopára telepítendő új függőleges oszlopkapcsoló elmenő kapcsai / Mezőtúr gerincvezeték.
	10	Az erőmű(rész) maradó élettartama	dátum	2035. december 31.
	11	Villamos energia átvevője		MAVIR Zrt.

4. számú melléklet
a Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás vízerőmű Engedélyéhez

Az alapvető eszközök adatai

2) TURBINÁK

Helyszám		1	2
Típus	Mért.e.		
Gyártó		Global Hydro Energy GmbH.	Global Hydro Energy GmbH.
Jelleg		Kaplan Split turbina	Kaplan Split turbina
Névleges teljesítmény	MW	1,017	1,017
Gázturbina esetén tüzelőanyag		-	-
Tüzelőanyag mennyiség	Kg/h	-	-
Frissgőz hőmérséklet	C°	-	-
Frissgőz nyomás	bar	-	-
Üzembe helyezés időpontja	dátum	2010. március 31.	2010. március 31.
Rekonstrukció időpontja	dátum		
Maradó élettartam	dátum	2035. december 31.	2035. december 31.

5. GENERÁTOR(OK)

Helyszám		1	2
Típus	Mért.e.		
Gyártó		Hitzinger	Hitzinger
Teljesítmény	MVA	1,11	1,11
Feszültség	kV	0,42	0,42
Üzembe helyezési időpont	dátum	2010. március 31.	2010. március 31.
Rekonstrukció időpontja	dátum		
Maradó élettartam	dátum	2035. december 31.	2035. december 31.

6. ERŐMŰVI HÁLÓZATI EGYSÉGEK

6.1.Főtranszformátor(ok)

Helyszám		1	
Típus	Mért.e.		
Gyártó		Hitzinger	Hitzinger
Teljesítmény	MVA	1,2	1,2
Feszültség	kV	20/0,4	20/0,4
Üzembe helyezési időpont	dátum	2010. március 31.	2010. március 31.
Rekonstrukció időpontja	dátum		
Maradó élettartam	dátum	2035. december 31.	2035. december 31.

6.2. Kapcsoló / átalakító állomás adatai

A vízerőmű 22 kV-os feszültség szinten légszigetelésű kapcsoló-berendezésen keresztül csatlakozik a 22 kV-os távvezetékhez. A légszigetelésű, fémtokozott, egygyűjtősínes kialakítású, 22 kV-os kapcsoló berendezés, 4 beépíthető tokozottal került kialakításra a következők szerint:

1 db kábelcsatlakozó leágazás (NR1), 1 db gyűjtősín mérő mező (NR2), 2 db transzformátor betáplálás (NR3, NR4).

6.3. Nyomvonalas létesítmények a csatlakozási pontig

A meglévő és megmaradó nyomvonalú közcélú 22 kV-os, 05 jelzőszámú (Mezőtúr) légvezetéki hálózat 42. sz. OSF+2 tip. oszlopon függőleges oszlopkapcsoló elmenő áramköri kapcsai képezik az áramszolgáltatói és rendszerhasználói tulajdon határát, egyben a csatlakozási pontot.

A csatlakozási pont és a rendszerhasználói tulajdonú 1.sz. B12-1300 tip. oszlop között létesül a termelői tulajdonú NA2XS(F)2Y 3x1x150mm² típusú 22 kV-os földkábel. (I. szakasz). Nyomvonalhossz: 13,2 m.

Az 1.sz. oszlopon elhelyezett rendszerhasználói tulajdonú OK-2 (24kV/400A) tip. távműködtetésű oszlopkapcsoló (TMOK) elmenő kapcairól induló II. vezetékszakasz nyomvonalhossza 474,3 m. A II. vezetékszakasz NA2XS(F)2Y 3x1x150mm² típusú 22 kV-os földkábel. A földkábel védőcsőben keresztezi a Hármaskörös bal oldali árvízvédelmi töltését a 41-453tkm szelvényben. A 22kV-os földkábel azonos nyomvonalon halad a TMOK távműködtető egységét a vízerőmű villamos elosztójával összekötő SZRMtKVM-J 14x2,5mm² típusú jelzőkábel.

7. ERŐMŰVI HÁZIÜZEM

A háziüzem beépített teljesítménye: 50 kW.

Fő berendezések: generátorok gerjesztése, szellőztető ventilátorok, technológiai rendszerek fogyasztói, irányítástechnika 0,4 kV feszültség szinten.

5. számú melléklet
a Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás vízerőmű Engedélyéhez

**Villamos energia átadás-átvételi mérési pontok, csatlakozási pontok és
tulajdoni határok az Engedélyes és a hálózati engedélyes között.**

1) Csatlakozási pont(ok)

A 22 kV-os Mezőtúr gerincvezeték 91. számú oszlopára telepítendő új függőleges oszlopkapcsoló elmenő kapcsai / Mezőtúr gerincvezeték.

2) Mérés pont(ok)

Az áram és feszültségváltók beépítési helye: termelői tulajdonú berendezésben.

3) Hálózati engedélyes

E.ON Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt.

6. számú melléklet
a Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás vízerőmű Engedélyéhez

Az erőművi alállomás adatai és tulajdonviszonya

Az alállomás az E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Zrt. tulajdona.

7. számú melléklet

a Hydro Power Consulting Kft. Békésszentandrás vízerőmű Engedélyéhez

**Megújuló energiaforrásból előállított villamos energia kötelező átvétel alá eső
évenkénti mennyisége 10 800 MWh,**

a kötelező átvétel időtartamára összesen 162 000 MWh.

**Megújuló energiaforrásból előállított villamos energia kötelező átvételének
időtartama 15 év (2010. március 31-től 2025. március 31-ig).**

**CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL
SZEGEDI MÉRÉSÜGYI ÉS MŰSZAKI BIZTONSÁGI HATÓSÁGA**

Ügyiratszám: CSS/01/460-12/2014.

Ügyintéző: Veres Zsolt
Tel.: 62/680-380

Tárgy: Békésszentandrás, járulékos kisvízierőmű közcélú villamos hálózatra csatlakozása, 22 kV-os földkábel termelői vezeték és 0,4 kV-os segédüzemi földkábel magán vezeték üzemeltetési engedélye.

Hiv. szám:
Melléklet:

Hydro Power Consulting Kft.
Budapest
Bozókvár u. 8.
1118

A tárgyi ügyben meghozom az alábbi határozatot:

H A T Á R O Z A T

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) - a továbbiakban: engedélyes - részére a 2011.02-14-én kelt SZEMMBH/00276 -5/2011/MU. számú határozatommal meghosszabbított 2008.10.22-én kelt, ÉSz-255/2008. (3263-5/2008. ikt.sz.) számú jogerős termelői vezeték és magánvezeték építési engedély és a jóváhagyott a Hálózat - Terv Kft. (5310 Kisújszállás, Kossuth u. 37/17.) által készített 006/1M/2008. sz. (2008.03.28.) sz. engedélyezési dokumentáció alapján megépített a tárgyban megnevezett villamos termelői vezeték üzemeltetését az alábbi feltételekkel

E N G E D É L Y E Z E M .

Kérelmező, építető: Hydro Power Consulting Kft.

Címe: 1118 Budapest, Bozókvár u. 8.

Az építmény helye: Békésszentandrás 033, 0682, 010, 0680, 0679, 0678, 0677 hrsz.

Az építmény rendeltetése: villamos termelői és magán vezeték hálózat – földkábel (2007. évi LXXXVI. tv. 3. § 44., 60. pont.).

1. Az engedélyezési eljárásban részt vett szakhatóságok által előírt feltételek:

Békésszentandrás Nagyközség Jegyzője 2014.01.30-án kelt, 1330-4/2014. számú szakhatósági hozzájárulásában hozzájárult az alábbi feltételekkel:

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvár u. 8.) által, az I. fokú villamosenergia-ipari építésügyi hatóságnál kezdeményezett engedélyezési eljárás - mely a Békésszentandrás, járulékos kisvízierőmű közcélú villamos hálózatra csatlakozása, 22 kV-os földkábel termelői vezeték és 0,4 kV-os segédüzemi földkábel magán vezeték üzemeltetési engedélyének ügyében indult - vonatkozásában a helyi építésügyi, illetve természetvédelmi követelményekre kiterjedő szakhatósági állásfoglalásomat az alábbiak szerint adom meg: a megvalósult villamosenergia termelői és segédüzemi vezetékek üzemeltetéséhez kapcsolódó szakhatósági hozzájárulásomat feltétel nélkül megadom. Szakhatósági állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az érdemi döntésre jogosult hatóság határozata, illetve eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Gyulai Kirendeltsége 2014.01.30-án kelt, 90637-002/2014. számú szakhatósági hozzájárulásában hozzájárult az alábbi feltételekkel:

A Hydro Power Consulting Kft. építetőnek, a Békésszentandrás, járulékos kisvízierőmű közcélú villamos hálózatra csatlakozása, 22 kV-os földkábel termelői vezeték és 0,4 kV-os segédüzemi földkábel magán vezeték üzemeltetési engedélyének kiadásához hozzájárulok.

Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A jogorvoslati eljárás díja 5.000,- Ft, melyet a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Magyar Államkincstárnál vezetett 10034002-01711916-00000000 számú előirányzat-felhasználási számlájára kell befizetni. Az igazgatási szolgáltatási díj befizetését igazoló dokumentumot a fellebbezéshez kell csatolni.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság 2014.03.06-án kelt, BKG/01/03624-5/2014. számú szakhatósági hozzájárulásában hozzájárult az alábbi feltételekkel:

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 3. § (2) bekezdés d) pontja alapján az Igazgatóságiunk által BKG/01/03624-5/2014. számon kiadott szakhatósági állásfoglalást hivatalból visszavonom, és egyúttal az alábbi döntést hozom: SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

A „Békésszentandrás, járulékos kisvízerőmű közcélú hálózatra csatlakozása, 22kV-os földkábel termelői vezeték és 0,4 kV-os segédüzemű földkábel magán vezeték" megnevezésű villamos létesítmény üzemeltetési engedélyének kiadásához külön kikötések nélkül hozzájárulok.

Szakhatósági állásfoglalásom ellen önálló fellebbezésnek nincs helye, az csak az ügy érdemében hozott határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben támadható meg.

Határozatom meghozatalnál figyelembe vettem:

- Alföldvíz Zrt. 2013.11.28-án kelt, ARV/27-1639/2013. számú közműnyilatkozatában leírtakat.
- E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. 2013.12.02-án kelt, K23422/2013. számú közműnyilatkozatában leírtakat.
- Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2013.11.22-én kelt, K-1552-430/2013. számú kezelői nyilatkozatában leírtakat.
- Halászlai és Öntözési Kutatóintézet, 2013.11.26-án kelt 46-2/2013. számú kezelői nyilatkozatában leírtakat.

2. Az engedélyes a jogerős üzemeltetési engedély alapján az építményeket üzemeltetheti, karbantarthatja, kijavíthatja és átalakíthatja, felújíthatja, továbbá a magánvezeték mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő növényzetet eltávolíthatja.

3. Felhívom az engedélyes figyelmét arra, hogy az építményt csak az engedélyezett műszaki tervekben, továbbá az engedélyben megjelölt, illetőleg a jogszabályok szerint megengedett célra és csak úgy szabad használni, hogy a használat az állékonyságot, élet- és közbiztonságot, valamint az egészséget ne veszélyeztesse, és a megengedett határértékeket meghaladó mértékű káros hatást ne gyakoroljon a környezetre.

4. Felhívom az engedélyes figyelmét arra, hogy a határozatom kézhezvétele után köteles – az ingatlan-nyilvántartási átvezetés céljából – a végeges megvalósult állapotról változási vázrajzot az illetékes földhivatalhoz benyújtani.

5. A benyújtott dokumentációt záradékkal és hivatali bélyegzőlenyomattal láttam el.

6. Jelen engedély nem mentesít más, jogszabályok által előírt engedélyezési kötelezettségek alól. A termelői vezeték biztonsági övezetén belül a 2/2013. (I.22.) NGM rendeletben leírt korlátozásokat be kell tartani, jogszabály alól felmentés nem adható.

7. Jelen határozat ellen a döntés közlésétől számított 15 napon belül a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal központi szervének címzett (1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.), a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóságánál benyújtandó fellebbezéssel lehet élni. Az ügyfél a fellebbezés díját a Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00282448-00000000 számú számlára előre köteles megfizetni. A fellebbezés díja az első fokú eljárásra megállapított díj 50 %-a, de legfeljebb ötvenezer forint. A befizetést a fellebbezés benyújtásával egyidejűleg igazolni kell.

Fellebbezési díj: 50000 Ft.

A határozat fellebbezés hiányában a fellebbezési határidő leteltét követő napon külön értesítés nélkül jogerőre emelkedik.

INDOKOLÁS:

Az engedélyes üzemeltetési engedély megadását kérte a határozatom rendelkező részében megjelölt építményre. A kérelemhez csatolt műszaki dokumentációt átvizsgálva és a helyszíni szemlén megállapítottam, hogy az üzemeltetési engedély megadásának jogszabályi akadálya nincs, így a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

A kérelemhez csatolt műszaki dokumentáció megfelelt a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 9. pontjában meghatározott tartalomnak.

A határozatom 1. pontjában foglalt szakhatósági állásfoglalások indoklásai a következők:

Békésszentandrás Nagyközség Jegyzője 2014.01.30-án kelt, 1330-4/2014. számú szakhatósági nyilatkozatát a következőkkel indokolta:

A Hydro Power Consulting Kft. (1118 Budapest, Bozókvar u. 8.) által benyújtott, Békésszentandrás, járulékos kisvízierőmű közcélú villamos hálózatra csatlakozása, 22 kV-os földkábel termelői vezeték és 0,4 kV-os segédüzemi földkábel magán vezeték üzemeltetési engedélye. tárgyú kérelem alapján a helyi építésügyi és természetvédelmi követelményekre kiterjedően az alábbiakat állapítottam meg:

A Békésszentandrás nagyközség közigazgatási területét érintő, megvalósult villamosenergia termelői és segédüzemi vezetékek helyszíne a feladat és hatásköröm által érintett illetékességi területre is kiterjed.

Eljárásom során hatáskörömbé tartozóan vizsgáltam a megvalósult vonalas létesítmény összhangját Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete

1. 16/2004. (IV. 27.) számú, Békésszentandrás helyi építési szabályzatáról szóló rendeletének

2. 17/2011. (VII. 18.) számú, a helyi jelentőségű természeti területek és értékek védetté nyilvánításáról szóló rendeletének előírásaival.

Megállapítottam, hogy amennyiben a tárgyi vonalas létesítmény az I. fokon eljáró hatóság által kiadott építési engedély szerint valósult meg, úgy a helyi építésügyi és természetvédelmi érdekek nem sérülnek.

Mindezek alapján a rendelkező részben rögzítettek alapján döntöttem.

Döntésem - a már hivatkozott jogszabályokon kívül - a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Kormány rendelet 6. §-a, illetve ennek alapján a rendelet 4. számú melléklet 1. pont 6. alpontjában megállapított hatásköri és illetékességi szabályokon, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 22. §-a, 33. § (8) bekezdése, továbbá a 44. és 72. §-a előírásain alapult.

A jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatást a Ket. 45. § (2) bekezdése alapján adtam.

Az elektronikus ügyintézés lehetőségének kizárását a Ket. 28/B. § (2) bekezdése és Békésszentandrás Nagyközség Képviselő-testületének a közigazgatási hatósági eljárás elektronikus ügyintézéséről szóló 19/2005. (X.27.) sz. rendelet szabályozza.

Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Gyulai Kirendeltsége 2014.01.30-án kelt, 90637-002/2014. számú szakhatósági nyilatkozatát a következőkkel indokolta:

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság 2014. január 22-én érkezett megkeresésében a Békésszentandrás, járulékos kisvízierőmű közcélú villamos hálózatra csatlakozása, 22 kV-os földkábel termelői vezeték és 0,4 kV-os segédüzemi földkábel magán vezeték üzemeltetési engedélyére vonatkozóan kért szakhatósági állásfoglalást az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságtól.

A tárgyi megkeresés kapcsán az előzmény- és egyéb kapcsolódó iratokból megállapítottam, hogy a tevékenység megkezdéséhez környezetvédelmi, vagy egységes környezet használati engedély nem szükséges, a létesítmény külterületen valósult meg, és a tevékenység a természet védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint megfelel (védett természeti területet, Natura 2000 területet érint, de nem ellentétes a Natura 2000 kijelölés céljaival, illetve a természetvédelem szempontjaival, mert földkábelt készítettek), ezért a hozzájárulásomat megadtam.

A kérelmező által folytatott tevékenység a megkereséshez csatolt dokumentációban foglaltak alapján környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból a környezetre várhatóan nem gyakorol

olyan hatást, amely a vonatkozó jogszabályokban meghatározott mértéket meghaladná, ezért hozzájárulásomat a vonatkozó jogszabályban biztosított szakkérdésekre megadtam.

A felügyelőség hatáskörét és illetékességét a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Kormányrendelet 30. § állapítja meg.

Jelen szakhatósági állásfoglalás kiadására irányuló eljárás igazgatási szolgáltatási díját a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló, módosított 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet (továbbiakban: KvVM rendelet) 1. számú mellékletének VI. 12.2. pontja szerinti 10.000,- Ft-ot a kérelmező szabályszerűen megfizette.

Szakhatósági állásfoglalásomat a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. §, és a 4. számú melléklet 5. pontja alapján biztosított jogkörömben eljárva, és az itt meghatározott szakkérdések vonatkozásában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló módosított 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § (6) bekezdésében előírt módon adtam meg.

A döntés elleni önálló fellebbezést a Ket. 44. § (9) bekezdése nem teszi lehetővé.

A jogorvoslati eljárás díját a KvVM rendelet 6/A. § (2) bekezdése alapján állapítottam meg.

Kérem a T. Eljáró Hatóságot, hogy a Ket. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel az érdemi határozatot szíveskedjen részemre megküldeni, továbbá kérem, hogy fellebbezés esetén a szakhatóságot megillető fellebbezési díjról szóló tájékoztatást határozatuk rendelkező részében szíveskedjen szerepeltetni.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság 2014.03.06-án kelt, BKG/01/03624-5/2014. számú szakhatósági nyilatkozatát a következőkkel indokolta:

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága, hatóságunk szakhatósági állásfoglalását kérte a fenti villamos létesítmény üzemeltetési engedélyével kapcsolatos eljárása során. Igazgatóságunk a BKG/01/03624-4/2014. számú szakhatósági állásfoglalásban nem járult hozzá a villamos létesítmény üzemeltetési engedélyének kiadásához azon téves megállapítás alapján, miszerint a vezetékjogi engedélyeztetéséhez hatóságunk által kiadott 12.3/18-37183/2008. számú szakhatósági állásfoglalásban meghatározott feltétel nem teljesült. Ezt követően megállapítást nyert, hogy a beruházással kapcsolatos munkálatok által érintett erdő igénybevételéhez (rendeltetésszerű használatának akadályozásához) hatóságunk a 12.3/06-8408-3/2008. számon kiadott határozatban foglaltak szerint hozzájárult, így a BKG/01/03624-4/2014. számú állásfoglalást visszavontam és a létesítmény üzemeltetési engedélyéhez szükséges szakhatósági hozzájárulás megadása mellett döntöttem.

Szakhatósági állásfoglalásomat a fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről szóló 328/2010. (XII. 27.) Kormányrendelet 12. § (1) bekezdésében, valamint a 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. §-a és 4. számú mellékletének 1. pontjában foglalt hatáskörben eljárva, a 328/2010. (XII. 27.) Kormányrendelet 2. § (3) bekezdése és 2. melléklete szerinti illetékességi szabályok figyelembevételével, a Ket. 44. § (1), (3), (6), és (9) bekezdése alapján adtam ki.

Határozatomat a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 133-134. §-a, valamint a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 25-30. §-a alapján, a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 71.§-bekezdése szerint, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 13. §-ában, valamint a 382/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 3. §-ában biztosított hatósági jogkörömben hoztam meg. A jogorvoslat lehetőségéről a Ket. 98. § (1) bekezdése és a 99. § (1) bekezdése szerint tájékoztattam. A fellebbezés díját Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal műszaki biztonsági, valamint hatáskörébe utalt építésügyi hatósági eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 20/2010. (XII.31.) NGM rendelet 4. § (1) bekezdése állapítottam meg.

A hatóság a döntését a nyitva álló ügyintézési határidőn belül adta ki, ezért a Ket 33/A § (1) bekezdése szerinti díj visszafizetési kötelezettség nem merül fel.

Az engedélyes díjfizetési kötelezettsége a 20/2010. (XII.31.) NGM rendelet díjszabási előírásán alapul, melyet a jogszabályban meghatározott módon teljesített.

Az eljárás díja: 148625 Ft.

Határozatomat az engedélyesnek, a biztonsági övezet által érintett ingatlanok bejegyzett ingatlan tulajdonosainak, az ügyfeleknek és az engedélyezésbe bevont szakhatóságoknak valamint az érintett közműveknek a külön lista szerint megküldöm.

Szeged, 2014. március 14.

Veres Zsolt
igazgató

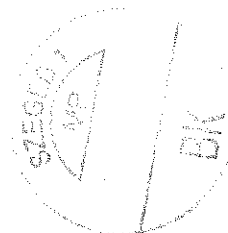
A határozatról értesítést kapnak:

- Engedélyes
- Szakhatóságok, Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, közművek, egyéb szervek
- Ügyfelek
- Irattár

Csongrád Megyei Kormányhivatal
SZEGEDI MÉRÉSÜGYI ÉS
MŰSZAKI BIZTONSÁGI HATÓSÁGA
6722 Szeged, Bécsi krt 5.
(6701 Szeged, Pf.: 28.)
Telefon: (62) 680-380, Fax: (62) 426-208
460-12/2014.

DÍJ HITELEZVE
Szeged 1. 6701

TÉRTIVEVÉNY

16

Hydro Power Consulting Kft.

1118 Budapest,
Bozókvár u. 8.

Felirat u. 20